

Innhold

Nøkkeltall	3
Konsernsjefen har ordet	4
Årsberetning	6
Regnskap og noter Hafslund konsern	16
Regnskap og noter Hafslund ASA (morselskap)	63
Ledelseserklæring	77
Revisors beretning	78
Analytisk informasjon	79

Dette er en interaktiv PDF med bokmerker.

Naviger i innholdsfortegnelse og hyperlenket tekst.

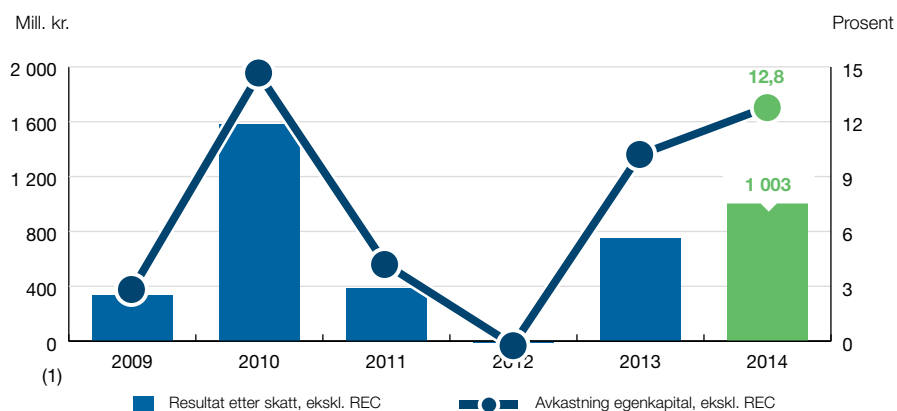
Pilene øverst til høyre fører deg en side frem eller tilbake. Pilene deaktiveres på håndholdte enheter: «Swipe» som normalt mellom sidene.

Knappen i midten fører deg tilbake til innhold.

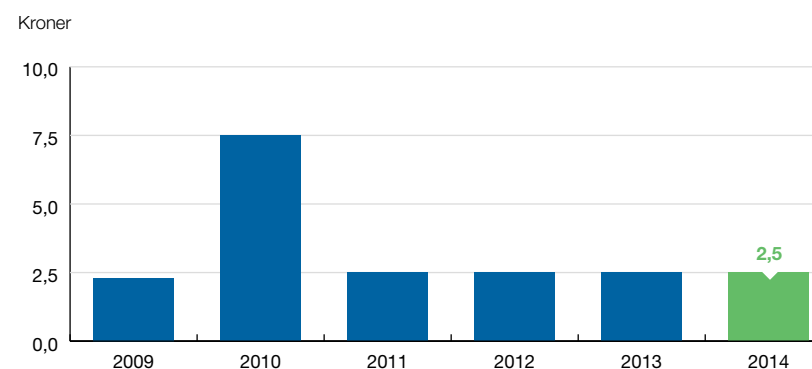
[Mer info?](#)

Nøkkeltall for Hafslund-konsernet

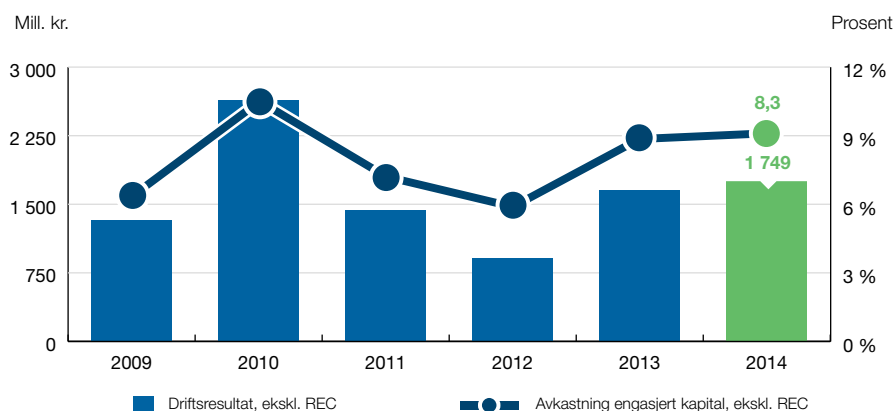
Resultat etter skatt og avkastning egenkapital, ekskl. REC*

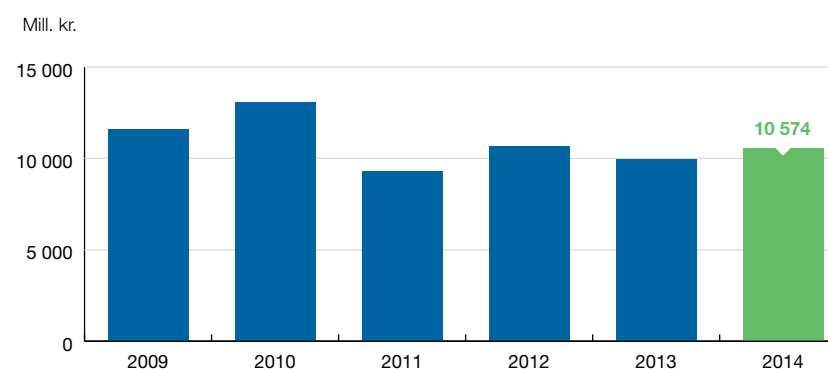
Utbytte per aksje

Driftsresultat og avkastning på engasjert kapital, ekskl. REC*

Netto rentebærende gjeld

* Tallene inkluderer netto ekstraordinære forhold som påvirker driftsresultatet med 575 millioner kroner (659 millioner kroner etter skatt) i 2010, med -511 millioner kroner (-551 millioner kroner etter skatt) i 2012, med 74 millioner kroner (131 millioner kroner etter skatt) i 2013, og med -80 millioner kroner (182 millioner kroner etter skatt) i 2014.

Konsernsjefen har ordet

Hafslund oppnådde i 2014 et godt økonomisk resultat, selv i et år med mildt vær, og lavere kraftpriser enn de foregående syv årene. Våre fire forretningsområder – Nett, Marked, Varme og Produksjon – driver godt, og har samlet sett stabile og gode resultater. Været og kraftprisene kan vi ikke styre, men vår egen drift og utvikling har vi et godt grep om.

Finn Bjørn Ruyter, konsernsjef

I 2014 økte vi antall nettkunder fra 571 000 til 683 000, hovedsakelig gjennom kjøp av distribusjonsnett i Østfold. Nye kollegaer med høy kompetanse er nå en del av et styrket Hafslund Nett. Vi er enda nærmere målet om å være det nettselskapet i Norge som har lavest kostnad per kunde og høyest leveringssikkerhet, ikke bare i enkelte år, men i alle år framover.

Vi er godt i gang med anskaffelsen av nye avanserte strømmålere, som innen utgangen av 2018 skal monteres i sikringsskapet hos alle våre nettkunder. Nye målere og avanserte datasystemer for styring og overvåkning av nettet vil gi våre kunder og oss som nettselskap, fordeler og besparelser på sikt. Vi er godt i gang med kompetanseløftet for å realisere disse mulighetene.

Det regjeringsoppnevnte utvalget som skulle se på fremtidens nettorganisering i Norge, la i 2014 fram en

anbefaling som Hafslund i stor grad støtter. Vi har over flere år effektivisert virksomheten, og dermed også tilpasset oss den retningen som utvalget anbefaler.

Vi har fortsatt vekst i antall strømkunder, men har i 2014 prioritert utvikling av nye produkter og styrking av organisasjonen fremfor høy vekst. Selskapene våre i Stockholm er slått sammen, og har flyttet inn i nye lokaler. Et større og mer effektivt SverigesEnergi vil sammen med Göta Energi og strømselskapet vårt i Finland, være et solid fundament for videre vekst også utenfor Norge.

Hafslund Strøm har lansert tjenesten Link, som i første omgang gir kunden informasjon om strømforbruket i sanntid. Link vil i løpet av 2015 også inkludere lys- og varmestyring i samme applikasjon på smarttelefonen. Næringskunder har i flere år hatt tilgang til informasjon om energiforbruk og energirådgivning gjennom tjenesten

Hafslund Online. Bevisste kunder med god informasjon om eget forbruk gir redusert energiforbruk og lavere strømregninger.

Fjernvarmevirksomheten var preget av at 2014 var det varmeste året som noensinne er målt i Oslo. Dette er en påminnelse om klimautfordringene. Etter flere år med store investeringer i nye fornybare varmeanlegg benytter vi nå fossile kilder kun til beredskapsformål. Vi fortsetter arbeidet med å unngå bruk av fossil olje og gass gjennom ytterligere forbedring av driften. Vi styrker også kontrollen og kvalitetssikringen av fjernvarmenettet for å forebygge og redusere lekkasjer.

Vi har i 2014 styrket driften og lagt grunnlaget for økt vekst og lønnsomhet for fjernvarme i Oslo. Det er viktig at flest mulig knytter seg til fjernvarme i de områdene vi går inn med fjernvarmenett. Gode, kollektive løsninger som

Konsernsjefen har ordet

fjernvarme blir vanskelige å få til hvis for mange ender opp med individuelle løsninger.

Flom i Glomma i slutten av oktober var utfordrende for Produksjon, som normalt bruker vinterhalvåret til vedlikehold ved lav vannføring. Vi fikk aggregatene driftsklare til flommen, noe som bidro til at vi i 2014 fikk den høyeste kraftproduksjonen noensinne i våre anlegg. Sesongvariasjonene kan bli mer ustabile framover, noe som setter nye krav til tidsplanene for vedlikeholdsarbeid. Planleggingen av et nytt, stort aggregat i Vamma har kommet langt, og høsten 2015 tas beslutning om utbyggingen skal gjennomføres.

Hafslund har gjennom 2014 styrket og forbedret alle fire forretningsområder, og er godt rustet til å fortsette veksten som kommer gjennom høy befolkningsvekst, økt salg til nye kunder og muligheter for ny fornybar kraftproduksjon. Vi vil fortsette kompetansebyggingen innen nye teknologier og tjenester, og også lete etter kjøpsmuligheter for ytterligere vekst.

De nærmeste årene vil nye rammevilkår stille oss overfor flere endringer enn i det foregående tiåret. Energimarkedene er i utvikling, og kundene våre tar i bruk ny teknologi og endrer vaner. Vi er godt posisjonert i virksomheter som bærer framtidens løsninger i seg, og vi har evne og vilje til å utnytte de mulighetene en verden i endring gir.

Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef
Hafslund

Vi er godt posisjonert i virksomheter som bærer framtidens løsninger i seg, og vi har evne og vilje til å utnytte de mulighetene en verden i endring gir

Årsberetning

Hafslund befestet i 2014 sin sterke posisjon som Norges største nettselskap gjennom kjøpet av nettvirksomhet i Østfold. Oppkjøpet ga Hafslund over 100 000 nye nettkunder. Mens Nett og Marked kan vise til resultatframgang, er resultatet for Varme og Produksjon påvirket av lave kraftpriser, delvis kompensert av rekordhøy vannkraftproduksjon. Hafslund er godt posisjonert for videre satsing innen fornybar energi, infrastruktur for energi og sluttbrukermarkedet for strøm.

Etter oppkjøpet av nettvirksomhet i Østfold fra Fortum representerer den regulerte nettvirksomheten nærmere halvparten av Hafslunds engasjerte kapital. Dette sikrer Hafslund stabil avkastning i en periode preget av lave kraftpriser og usikre økonomiske tider. Samtidig vil nettvirksomheten oppleve organisk vekst i årene framover som følge av kundetilvekst i nettområdet og betydelige investeringer i nettet, spesielt knyttet til AMS.

Forretningsområdet Produksjon har vært preget av et år med rekordhøy vannkraftproduksjon og lave kraftpriser. Det høye produksjonsvolumet og positivt resultat fra sikringshandelen motvirket effekten av lavere kraftpris på driftsresultatet.

Forretningsområdet Varme er landets største fjernvarme-leverandør, og dekker omkring 25 prosent av varmebehovet i Oslo. Driftsresultatet til Varme for 2014 er negativt påvirket

av mildt vær som har gitt lav energietterspørsel, lave kraftpriser, samt ekstraordinære nedskrivninger som følge av svak lønnsomhet for energigjenvinningsanlegget Bio-El Fredrikstad og sekundærnettet for levering av fjernvarme på Søndre Nordstrand.

Strømsalgsvirksomheten, som inngår i forretningsområdet Marked, opplevde en solid resultatframgang mot fjoråret, til tross for lav energietterspørsel som følge av et år med historisk varmt vær. Flere kunder, bedret margin og vekst i salg av fordelsprodukter styrket resultatet. Arbeidet med å forenkle selskapsstruktur og driftsmodell pågår for fullt. Målet er en mer effektiv driftsorganisasjon tilrettelagt for videre kundevekst, spesielt i det svenske og finske markedet.

Hafslund ser resultater av forbedringsarbeidet i konsernet. Arbeidet med kontinuerlig forbedring, effektive prosesser

og kostnadskontroll utvikles løpende for ytterligere å kunne utnytte selskapets konkurransefortrinn.

RESULTATOVERSIKT

Resultat

Årsresultatet for Hafslund-konsernet ble 1003 millioner kroner i 2014, en forbedring på 256 millioner kroner fra 2013. I tillegg til godt resultat for forretningsområdene Nett og Marked, er resultatet påvirket av flere engangsforhold. Årsresultatet inkluderer netto positive engangsforhold på 182 millioner kroner, sammenlignet med 131 millioner kroner i 2013. Dette gjelder blant annet 127 millioner kroner i ekstraordinære nedskrivninger innen forretningsområdet Varme (93 millioner kroner etter skatt), samt et frafalt skattekrav fra salg av aksjene i Hatros I AS og Hatros II AS på 268 millioner kroner.

¹ Automatiske strømmålere

Årsberetning

Hafslund-konsernets salgsinntekter i 2014 ble 12,4 milliarder kroner (12,8 milliarder kroner). Reduksjonen i salgsinntektene skyldes hovedsakelig lavere kraftpriser, selv om kjøpet av nettvirksomheten i Østfold øker inntektene. Til tross for dette, samt netto engangsforhold på -80 millioner kroner (74 millioner kroner), er driftsresultatet på 1749 millioner kroner, en forbedring på 6 prosent fra 2013. Dette tilsvarer en avkastning på engasjert kapital på 8,3 prosent (8,0 prosent). Samlet energiproduksjon på 5359 GWh er 442 GWh høyere enn fjoråret. Det milde og våte været ga en rekordhøy vannkraftproduksjon, mens fjernvarmeetterspørselen ble lavere som følge av et år med historisk varmt vær. Den uveide engrosprisen for kraft for Oslo-området var 23 øre/kWh i 2014, en reduksjon på 22 prosent fra fjoråret, og 24 prosent lavere enn gjennomsnittet de siste ti årene. Lavere kraftpriser påvirker inntjeningen for forretningsområdene Produksjon og Varme, selv om positive resultater fra sikringshandelen delvis motvirker fallet i engrosprisene. Forretningsområdet Nett har resultatfremgang fra 2013 blant annet som følge av lavere nettap og opprettholdelse av stabile tariffer over tid. Forretningsområdet Marked har, til tross for lavere energietterspørsel som følge av mildt vær, god resultatfremgang fra 2013 blant annet som følge av resultatforbedring for strømsalgsvirksomheten gjennom flere kunder, bedret margin, samt vekst i salg av fordelsprodukter.

Finanskostnadene på 552 millioner kroner (503 millioner kroner) i 2014 inkluderer en belastning på -73 millioner kroner (-9 millioner kroner) ved at lavere forward rentekurve øker markedsverdien på den delen av låneporteføljen som vurderes til markedsverdi i regnskapet. Finanskostnadene inkluderer videre en disagio på -45 millioner kroner (-22 millioner kroner) som følge av store valutakursendringer i siste del av året. Låneporteføljens kupongrente på 3,8

prosent ved utgangen av 2014 er uendret i løpet av året. Skattekostnaden på 194 millioner kroner (402 millioner kroner) inkluderer 268 millioner kroner i tilbakeføring av tidligere avsatt skatt og en grunnrenteskatt på 131 millioner kroner (145 millioner kroner) fra kraftproduksjonsvirksomheten.

Årsresultatet på 1003 millioner kroner (747 millioner kroner) tilsvarer en egenkapitalavkastning på 12,8 prosent (10,2 prosent) og et resultat per aksje på 5,14 kroner (3,83 kroner). Årsregnskapet er avlagt i henhold til IFRS. Styret bekrefter at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt på dette grunnlag.

Kontantstrøm og kapitalforhold

Konsernets kontantstrøm fra driften ble 2127 millioner kroner, en økning på 503 millioner kroner fra 2013. Økningen fra 2013 skyldes hovedsakelig økt driftsresultat før avskrivninger og lavere betalt skatt som følge av tilbakebetalt skatt knyttet til et frafalt skattekrav. Driftsresultat før avskrivninger på 2795 millioner kroner er 567 millioner kroner høyere enn den tilhørende kontantstrømmen fra driften før arbeidskapitalendring. Dette skyldes betaling av renter (452 millioner kroner) og skatt (48 millioner kroner), i tillegg til resultatposter uten tilhørende likviditetseffekt (67 millioner kroner).

Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter på 2279 millioner kroner (438 millioner kroner) i 2014, må blant annet ses i sammenheng med kjøpet av nettvirksomhet i Østfold fra Fortum, som ble gjennomført i 2. kvartal. Det ble i 2014 utbetalt et utbytte på 2,50 kroner (2,50 kroner) per aksje, tilsvarende 488 millioner kroner.

Konsernets netto rentebærende gjeld var 10,5 milliarder kroner (9,9 milliarder kroner) og egenkapitalandel var 30 prosent (30 prosent) ved utgangen av 2014. Hafslund har

en robust finansieringsstruktur med langsiktige kommitterte trekkfasiliteter. Ved utgangen av 2014 hadde konsernet ubenyttede trekkfasiliteter på 3,8 milliarder kroner. Hafslund har ingen finansielle gjeldsbetingelser (covenants) knyttet til sine låneavtaler.

FORRETNINGSOMRÅDENE

Hafslund er et ledende kraftkonsern i Norge med kjernevirksomhet innenfor forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked. Konsernet er Norges største innenfor nett, fjernvarme og strømsalg, og en mellomstor kraftprodusent. Mens Produksjon, Nett og Varme er geografisk fokusert på Østlandet har Marked en nordisk strategi. Selskapet er, som det eneste kraftkonsernet i Norge, notert på Oslo Børs.

Produksjon

Forretningsområdet Produksjon består av kraftproduksjonsvirksomheten og en sentral krafthandelsenhet. Kraftproduksjonsvirksomheten skal sørge for god forvaltning av kraftanleggene i nedre del av Glomma, samt søke vekst innenfor fornybar energiproduksjon. Konsernets sentrale krafthandelsenhet utfører handel i spotmarkedet, handel med elsertifikater, finansiell sikringshandel og krafttrading.

Forretningsområdet Produksjon hadde salgsinntekter på 871 millioner kroner (859 millioner kroner) og et driftsresultat på 552 millioner kroner (568 millioner kroner) i 2014. Driftsresultatet fordeler seg med 521 millioner kroner (549 millioner kroner) fra kraftproduksjonsvirksomheten og med 31 millioner kroner (19 millioner kroner) fra krafthandelsvirksomheten. Forretningsområdet Produksjon har en engasjert kapital på 4,4 milliarder kroner ved utgangen av 2014, og driftsresultatet for 2014 tilsvarer en avkastning på engasjert kapital på 12,8 prosent (12,6 prosent).

Årsberetning

Kraftproduksjonsvirksomheten oppnådde rekordproduksjon med 3452 GWh (2845 GWh) i 2014, noe som er 352 GWh høyere enn normal årsproduksjonen på 3100 GWh. Året var preget av god drift og høy tilgjengelighet, til tross for rekordhøy vannføring i Glomma store deler av året. Den profilveide engrosprisen for kraft for Oslo-området var 22 øre/kWh i 2014, en reduksjon på 27 prosent fra fjoråret. Dette påvirker inntjeningen negativt mot fjoråret, selv om et resultat på 53 millioner kroner (16 millioner kroner) fra sikringshandelen delvis motvirker fallet i engrosprisene. Sikret volum per 31. desember 2014 for kommende seks måneder utgjør 37 prosent av normalproduksjonen for halvåret.

Prosjekteringen av et nytt aggregat i Vamma kraftverk går etter planen. Generatoren planlegges å få en kapasitet på 125 MW, og aggregatet får en slukeevne på 500 m³/s. Endelig investeringsbeslutning forventes i andre halvår 2015. I tillegg til forventning om framtidig kraftpris og el-sertifikatpris, er framtidig vedlikeholdsbehov og operasjonell risiko i kraftverkene sentrale drivere for en investeringsbeslutning. Foreløpig estimat på investeringskostnad er 800 millioner kroner, og en eventuell utbygging forventes å gi en årlig merproduksjon på 160 GWh.

Nett

Forretningsområdet Nett består av selskapene Hafslund Nett AS og Hafslund Driftssentral AS. Den 30. mai 2014 gjennomførte Hafslund kjøpet av nettvirksomhet i Østfold fra Fortum, noe som økte antall nettkunder med 103 000 til 683 000 kunder ved utgangen av 2014. Den kjøpte nettvirksomheten ble fusjonert inn i Hafslund Nett AS i slutten av 2014. Det pågår nå et integrasjonsprosjekt som jobber mot en driftsmodell og organisering som sikrer realisering av synergieffekter. Samtidig bygges det et sterkt

kompetansemiljø internt. Integrasjonsprosjektet skal bidra til at Hafslund Nett blir et enda mer effektivt nettselskap. Dette vil over tid sikre lave tariffer til nettkundene samtidig som det vil gi stabil og god avkastning på den engasjerte kapitalen.

Forretningsområdet Nett hadde salgsinntekter på 4147 millioner kroner (4052 millioner kroner) og et driftsresultat på 757 millioner kroner (619 millioner kroner). Nett har en engasjert kapital på 10,5 milliarder kroner ved utgangen av 2014, og driftsresultatet for 2014 tilsvarer en avkastning på engasjert kapital på 7,8 prosent (7,0 prosent). Resultatforbedringen fra fjoråret må blant annet ses i sammenheng med lavere nettap, opprettholdelse av stabile tariffer over tid, og bidrag fra kjøpt nettvirksomhet. Resultatet inkluderer et positivt engangsforhold på 50 millioner kroner knyttet til lavere pensjonskostnader som følge av endring i reglene rundt levealdersjusteringer for offentlig tjenestepensjon, og integrasjonskostnader på 55 millioner kroner. Sammenlignet med mottatt inntektsramme fra NVE for 2014 inkluderer driftsresultatet en merinntekt på 206 millioner kroner (mindreinntekt på 120 millioner kroner i 2013). Ved utgangen av 2014 har nettvirksomheten en akkumulert merinntekt på 701 millioner kroner.

Med normal energijetterpørsel, planlagte nettariffer og vedlikehold, samt pågående integrasjonsarbeid, forventes driftsresultatet for 2015 å bli noe lavere enn driftsresultatet for 2014. Dette må ses i sammenheng med en planlagt mindreinntekt i 2015, mot en merinntekt i 2014.

De siste årene har investeringer i regionalnettet, særlig i Oslos sentrale områder, vært prioritert. I perioden 2015–2017 planlegges det en økende investeringstakt (ekskl. AMS) både i distribusjons- og regionalnettet, blant annet som følge av befolkningsveksten i Hafslund Netts konsesjonsområde. Investeringsnivået i perioden 2015–2018 vil også stige som

Kraftproduksjonsvirksomheten oppnådde rekordproduksjon med 3452 GWh

Antall nettkunder økte med over 100 000

Årsberetning

følge av innføringen av AMS, som er ventet å beløpe seg til om lag 2,4 milliarder kroner.

Hafslund Nett søker stabile nettariffer overfor kundene. Nettleien i Hafslund Nett er blant landets rimeligste. Hafslund Nett vil fra 2015 gjennomføre en endring i tariffstrukturen for effektmålte kunder. Hafslund Nett sine inntekter påvirkes ikke av tariffendringen, men fordelingen mellom kundene, og fordeling av nettleien over året, vil endres. Omleggingen medfører at kunder som bruker mye strøm når nettet har høy belastning må betale mer enn kunder som bruker strøm når nettet har lav belastning.

Hafslund Nett skal installere AMS-målere hos alle nettkunder innen 1. januar 2019. AMS innebærer at kundene får en strømmåler som registrerer strømforbruket på timebasis og automatisk sender informasjon om forbruket til nettselskapet. Kundene vil få regninger basert på faktisk forbruk, løpende nettleie, og kraftpriser time for time, og dermed mulighet til å påvirke strømregningen i større grad enn før. AMS-målerne vil gi nettselskapet mer informasjon om forholdene i nettet nær kundene, og kan dermed raskere rette opp feil, og kunne planlegge utbyggingen av nettet bedre. Det vil gi bedre leveringssikkerhet, og over tid utsatte investeringer og lavere nettleie for kundene. Hafslund Nett planlegger å starte første pilot for utrulling av AMS-målere i løpet av 2015.

Varme

Forretningsområdet Varme består av fjernvarmevirksomheten i Oslo og Akershus, samt produksjon av varme og damp til industri i Østfold. Varme hadde salgsinntekter på 1080 millioner kroner (1153 millioner kroner), og et driftsresultat på 9 millioner kroner (156 millioner kroner). Driftsresultatet reflekterer en ekstraordinær nedskrivning på 127 millioner kroner som følge av svak lønnsomhet

for energigjenvinningsanlegget Bio-El Fredrikstad og sekundærnettet for levering av fjernvarme på Søndre Nordstrand. Forretningsområdet Varme har ved utgangen av 2014 en engasjert kapital på 5,2 milliarder kroner. Justert for den ekstraordinære nedskrivningen tilsvarer driftsresultatet en avkastning på engasjert kapital på 2,6 prosent (2,9 prosent).

Varme oppnådde i 2014 en varmeproduksjon på 1907 GWh, noe som er 165 GWh lavere enn fjoråret, til tross for organisk vekst med nye kunder innen fjernvarmevirksomheten. Den lave produksjonen er et resultat av det milde været. Nivået på og utviklingen i engrosprisen for kraft er en viktig resultatdriver for Varme, da engrosprisen inngår i beregningen av fjernvarmeprisen til kunden. Nedgangen i engrosprisen i 2014 påvirker inntjeningen negativt mot fjoråret, selv om et resultat på 37 millioner kroner (35 millioner kroner) fra sikringshandelen og gjennomførte endringer av tariffstrukturen langt på vei motvirker effekten av fallet i engrosprisene. Dekningsbidraget ble 32 øre/kWh (31 øre/kWh) i 2014. Sikret volum per 31. desember 2014 for kommende seks måneder utgjør 58 prosent av normalproduksjonen for halvåret.

Hafslund Varme har fra 1. januar 2015 gjennomført en endring i tariffstrukturen for effektmålte kunder på grunnlag av de endringene som er gjennomført for nettleie for strøm i konsesjonsområdet. Tariffendringen medfører at de som bruker mye varme når behovet for fjernvarmekapasitet er høy, i større grad enn før må betale mer enn de som bruker varme når behovet er mindre.

For fjernvarmevirksomheten i Oslo økte andelen elektrisitet og andre fornybare energikilder i varmeproduksjonen til 97,3 prosent for 2014, en økning på 0,8 prosentpoeng fra 2013. Økningen skyldes større andel varme fra pellets, samt avfall

som grunnlastkilde levert av Energigjenvinningsetaten (EGE).

Varme hadde samlede investeringer på 95 millioner kroner (61 millioner kroner) i 2014. Investeringene knytter seg i hovedsak til økt organisk vekst med et årlig fjernvarmebehov på 46 GWh ved kundefortetting på eksisterende fjernvarmenett.

2014 har vært preget av to større fjernvarmelekkasjer i Oslo sentrum, den 12.–14. februar i Akersgata og 26. august ved Pilestredet. 26. januar 2015 oppstod en tredje lekkasje i Brenneriveien. I etterkant av hendelsene er det igangsatt tiltak som reduserer vanntapet ved en lekkasje, og gir hurtigere retur til ordinær drift. Året var også preget av ytterligere optimaliseringstiltak og driftsforbedringer, spesielt knyttet til optimalisering av brenselsmiks. Varme har også iverksatt prissikring av deler av varmevolumet som er kraftprisseksponert. Dette har gitt 37 millioner kroner i resultatbidrag i et marked med lave kraftpriser.

Marked

Forretningsområdet Marked består av virksomhetsområdene strømsalg og kunde- og faktureringstjenester, med virksomhet i Norge, Sverige og Finland. Marked er Norges største leverandør av strøm og en av de ledende aktørene innen strømsalg i Norden. Omsetningen på 6,4 milliarder kroner er en reduksjon på 0,4 milliarder fra 2013. Omsetningsnedgangen skyldes lavere engrospriser for kjøp av kraft på Nord Pool i 2014 sammenlignet med 2013. Det ble solgt 17,8 TWh strøm til kundene i 2014, mot 17,4 TWh i 2013.

Årsberetning

Forretningsområdet Marked oppnådde et driftsresultat på 403 millioner kroner i 2014 (301 millioner kroner). Økningen fra 2013 skyldes driftsforbedringer og lavere kostnader innen kunde- og faktureringstjenester, samt forbedret resultat innen strømsalgsvirksomheten som følge av flere kunder, høyere marginer og økt bidrag fra fordelsprodukter. Forretningsområdet Marked har ved utgangen av 2014 en engasjert kapital på 1,6 milliarder kroner. Driftsresultatet for 2014 tilsvarer dermed en avkastning på engasjert kapital på 23,9 prosent (16,1 prosent).

Myndighetene jobber med etablering av et felles nordisk sluttbrukermarked for strøm innen utgangen av 2016. Den sterke posisjonen som Hafslund har i det norske strømmarkedet, sammen med virksomhetene i Sverige og Finland, gjør at konsernet er godt posisjonert for et framtidig felles nordisk sluttbrukermarked for strøm. Ved utgangen av 2014 hadde Hafslund til sammen 1 073 000 strømkunder, hvorav 330 000 kunder er utenfor Norge. Strømsalgsvirksomheten omfatter åtte ulike merkevarer i Norge, Sverige og Finland.

Hafslund overtok høsten 2013 samtlige aksjer i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS). Gjennom en samlet analyse av de svenske selskaperes posisjon, merkevare og omdømme i markedet, ble det våren 2014 valgt å samordne virksomhetene i SverigesEnergi og EBS under merkevaren SverigesEnergi. Sammenslåingen innebar bytte av navn på EBS-selskapene, og overføring av samtlige ansatte fra EBS til SverigesEnergi. Den finske virksomheten til EBS driftes videre under merkevarnavnet Suomen Energiayhtiö Oy.

Hafslund Tellier AS (tidl. Hafslund Fakturaservice AS) utfører tjenester innenfor måling, fakturering og innfordring for konsernets selskaper. Dette omfatter løpende fakturering til mer enn én million sluttkunder. Hafslund Kundesenter utfører

kundesentertjenester for alle selskaper i konsernet som opererer under merkenavnet Hafslund.

MYNDIGHETSKONTAKT OG RAMMEVILKÅR

Hafslunds nettvirksomhet er regulert av myndighetene som naturlig monopol. Rammene for inntektene til fjernvarmevirksomheten er fastsatt i lovverket. Både kraftproduksjon og fjernvarme har sine inntekter direkte relatert til prisene i kraftmarkedet, et marked som i stor grad påvirkes av politiske beslutninger.

For Hafslund er det avgjørende å kunne gi myndighetene gode innspill om virkningen av rammebetingelser som påvirker virksomhetene og deres utviklingsmuligheter. Samtidig skal Hafslund bidra til gode politiske og regulatoriske beslutninger, ved å synliggjøre hvordan beslutningene påvirker de viktige samfunnsfunksjonene som Hafslund utøver i det moderne samfunn.

Oppfølgingen av forslagene fra Reiten-utvalget er viktig for en rasjonell utvikling av strukturen i norsk kraftbransje. Endringene i organiseringen av sluttkundemarkedet, med blant annet utrulling av AMS og innføring av Elhub, blir store i årene fremover. Det er viktig at myndighetenes regelutvikling sikrer en rasjonell omlegging uten unødvendige kostnader for nett- og strømselskapene og deres kunder.

Hafslund mener at dagens begrensning på bruk av elektrisitet i fjernvarme er uhensiktsmessig i en situasjon med overskudd av kraft i Norge og Norden. Finansdepartementet behandler forslag fra Hafslund som vil redusere de uheldige virkningene av dagens regelverk. Det er viktig at de forestående endringene i bygningsforskriftene opprettholder dagens krav til fleksible oppvarmingsystemer i boliger og næringsbygg.

**Marked er ledende
innen strømsalg
i Norden**

97,3%

Fornybarandel for fjernvarmen i Oslo

Årsberetning

**Hafslund ønsker å
være en sponsor
for virksomheter
som bidrar positivt i samfunnet
og som bygger opp under
konsernets verdier**

SAMFUNNSANSVAR

Hafslund har ansvar for de samfunnsmessige konsekvensene som følger av konsernets virksomhet, både med hensyn til ytre miljøpåvirkning, menneskerettigheter, arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold. Ansvarer går gjennom hele Hafslunds verdikjede og virksomhet, og inkluderer også de innkjøp og investeringer som Hafslund foretar. Hafslund legger til grunn regjeringens definisjon av samfunnsansvar som angitt i St. meld. nr. 10 (2008–2009): Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi.

Gjennom 2014 er det arbeidet kontinuerlig med samfunnsansvar i konsernets selskaper. Styrende for konsernets arbeid er policy for ytre miljø og samfunnsansvar, samt konkrete prosedyrer for blant annet miljøledelse og etisk handel. Hafslund har også egne etiske retningslinjer som gjelder for alle våre leverandører, og der innholdet utgjør en del av kontrakten.

Hafslund ønsker å være en viktig sponsor for virksomheter som bidrar positivt i samfunnet og som bygger opp under konsernets verdier.

Det ytre miljø

Miljøledelse

God miljøledelse er en naturlig del av Hafslunds samfunnsansvar, og er et viktig middel for å sikre effektiv ressursutnyttelse og god drift. Alle enhetene i konsernet skal praktisere en systematisk form for miljøledelse, og det er satt konkrete krav til dette fra konsernets side. Hafslund Varme, som står for majoriteten av energibruken og utslipp i konsernet, er sertifisert i henhold til den internasjonale miljøstandarden ISO 14001. Dessuten er hovedkontoret i Drammensveien 144 og konferansesenteret på Hafslund

Hovedgård begge sertifisert i henhold til Miljøfyrtårn-standard.

Produksjon

Elvekraftverkene produserer miljøvennlig og fornybar kraft, og det er i alles interesse at vannressursene i Glomma-vassdraget blir utnyttet på en mest mulig effektiv måte. Produksjonstilgjengeligheten ved Hafslunds produksjonsanlegg lå i 2014 på 98,5 prosent, noe som er på nivå med året før. Det har ikke vært utslipp av olje som har fått noen miljømessige konsekvenser.

Varme

Hafslunds energibruk og utslipp til luft domineres av konsernets varmeproduksjon. En høy andel restavfall og annen fornybar energi i innsatsfaktorene gjør at klimagassutslippene er lave i forhold til mengden produsert energi. Dessuten erstatter fjernvarme i stor grad eldre oljekjeler. Andel fossil olje og gass av totalen var 2,7 prosent i 2014, mot 3,5 prosent i 2013.

Forbrenningsanleggene har også utslipp av mer lokal og regional karakter, som for eksempel støv, NOx og SOx. Disse utslippene har i 2014 i all hovedsak ligget under myndighetenes grenseverdier, og overskridelser har raskt blitt avviksbehandlet og meldt til myndighetene.

Hafslund Varme har som mål å fase ut fossile energikilder fra fjernvarmeproduksjonen i et normalår, inkludert spisslast. Spesielle situasjoner og langvarig kulde kan imidlertid kreve noe bruk av fossile energikilder i korte perioder, blant annet for å opprettholde forsyningssikkerheten.

Nett

For Hafslund Nett er det et samfunnsansvar å sikre høy tilgjengelighet for alle nettkunder. I tillegg skal kostnadene og

Årsberetning

tapene holdes på et lavt nivå. Den pågående omleggingen av hovednettet i Oslo til 132 kV vil redusere de relative tapene i nettet fra dagens nivå.

Det har vært én hendelse i 2014 hvor skade på kabler har medført utslipp av kabelolje til vassdrag. Tiltak ble iverksatt, og det har ikke vært observert skade på hverken fugl eller fisk.

Øvrig drift

Hafslunds påvirkning på det ytre miljø fra øvrig drift stammer i hovedsak fra drift av egen bygningsmasse, egen transport, samt innkjøpte tjenester, herunder transport og entreprenørvirksomhet. Konsernet samarbeider med Norsk Gjenvinning om avfalls- og returordninger. Hafslund er også medlem av Renas, en innsamling- og behandlingsordning for næringselektravfall.

Hafslund har som mål å øke andelen ladbare kjøretøy i sin egen bilflåte. Alle nye kjøretøy skal nå som utgangspunkt være ladbare, med mindre spesielle krav gjør at dette må fravikes.

Etikk og korrupsjon

Hafslund er opptatt av å holde en høy etisk standard i all sin forretningsdrift. Konsernet har vært medlem av Initiativ for etisk handel (IEH) siden 2008. Medlemskapet hjelper Hafslund å stille tydelige krav til konsernets leverandører, om at disse skal utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at de ikke bryter med nasjonale og internasjonale anerkjente prinsipper, og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø og korrupsjon. Kravene er en del av innholdet i alle kontrakter som Hafslund inngår. Hafslund har i tillegg et rammeverk for god foretaksstyring og styregodkjente etiske retningslinjer for de ansatte for blant annet å forebygge korrupsjon, bestikkelser og interessekonflikter.

Hafslund har i 2014 vært en pådriver for at energibransjens innkjøpssamarbeid Sellicha har utarbeidet tydeligere etiske krav.

SOSIALT ANSVAR

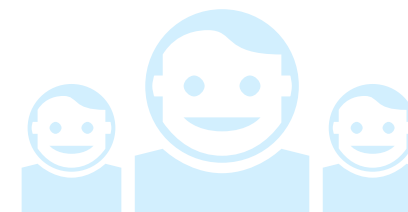
Medarbeiderforhold

Hafslund hadde 1287 medarbeidere (1257,6 årsverk) ved utgangen av 2014. 33,7 prosent av konsernets medarbeidere er kvinner, og 66,3 prosent er menn. Hafslund arbeider for en jevnere fordeling av kvinner og menn innenfor alle forretningsområdene, og har fokus på dette blant annet i forbindelse med rekruttering. Hafslunds lønnspolitikk er basert på individuell lønnsfastsettelse. Hafslund skal ikke forskjellsbehandle på bakgrunn av kjønn, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn, i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Konsernledelsen består av tre kvinner og fire menn. I ledergruppene i konsernselskapene er det 33 prosent kvinner og 67 prosent menn. Styret i Hafslund ASA består av åtte representanter, hvorav tre kvinner og fem menn, og oppfyller dermed lovens krav til kjønns sammensetning. Godtgjørelse til ledende ansatte samt tilhørende erklæring er omtalt som del av [note 22](#) i konsernregnskapet.

Helse, miljø og sikkerhet

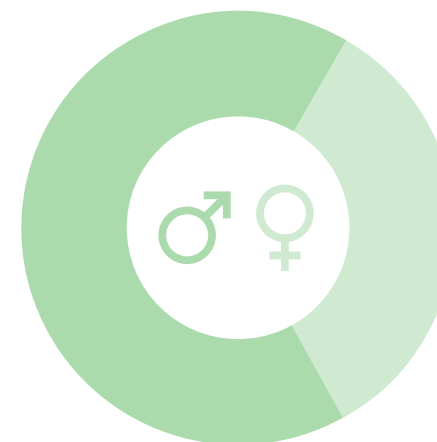
Hafslund skal ha en høy standard på helse, miljø og sikkerhet (HMS), og hensynet til HMS skal ivaretas i alle prosesser og aktiviteter.

Konsernet ønsker at alle selskapene skal være attraktive arbeidsplasser med et utviklende og inkluderende arbeidsmiljø. Målet er at ingen medarbeidere skal bli skadet på jobb eller utvikle yrkessykdom.

1287

Hafslund hadde 1287 medarbeidere ved utgangen av 2014

Hafslund arbeider for en jevnere fordeling av kvinner og menn innenfor alle forretningsområdene, og har fokus på dette blant annet i forbindelse med rekruttering

Årsberetning

Personskader

Det er registrert fem personskader på egne ansatte, og en av disse skadene medførte et fravær på tre dager (Hafslund Nett). Dette tilsvarer en skadefrekvens for konsernet på 2 fraværsskader per million arbeidstimer (H1-verdi). I tillegg er det registrert fire personskader uten fravær. To av skadene var i Hafslund Varme, og to i tidligere Hafslund Nett Øst. Dette tilsvarer en totalskadefrekvens per million arbeidstimer (H2) på 8.

Leverandørene har til sammen rapportert åtte fraværsskader og tolv skader uten fravær under arbeid på Hafslunds anlegg. Skadene skjedde på oppdrag for Hafslund Nett, Hafslund Varme og Hafslund Produksjon.

Rapportering av uønskede hendelser (RUH)

For å nå visjonen om null skader i virksomheten er rapportering av uønskede hendelser (RUH) et spesielt viktig virkemiddel. Målet er at alle ansatte og leverandører melder ifra om uønskede hendelser, og at informasjonen danner grunnlag for forebygging av skader samt bidra til læring i virksomheten. I 2014 ble det rapportert inn totalt 1428 saker (1543).

Sykefravær

I 2014 var sykefraværet i konsernet 4,6 prosent (4,6 prosent). Korttidsfraværet, inntil 16 dager, utgjorde 2,6 prosent, og sykefraværet utover arbeidsgiverperioden var på 1,9 prosent. Målet er at sykefraværet ikke skal overstige fire prosent i konsernet som helhet.

RISIKOFORHOLD

Hafslunds virksomhet er eksponert for risiko på en rekke områder og gjennom hele verdikjeden. De mest sentrale er av regulatorisk, juridisk, omdømme, finansiell, politisk

og markedsmessig art i tillegg til operasjonell risiko. Risikostyring i Hafslund er en integrert del av konsernets forretningsvirksomhet, og er innrettet for å styre risiko mot et akseptabelt nivå for å bidra til å sikre oppnåelse av strategiske og operative mål. Hafslund har etablert retningslinjer og rammer for aktiv og helhetlig styring av risiko på en rekke områder. Den samlede risikoen på konsernnivå er gjenstand for vurdering av styret.

Markedsrisiko

Markedspriser på kraft er en av flere viktige verdidrivere for konsernets resultat. Dette gjelder i særlig grad i tilknytning til salg av kraft- og fjernvarmeproduksjon. Hafslund har etablert sikringsprogrammer for prissikring av framtidig produksjon av både vannkraft og fjernvarme. Hafslund håndterer markedsrisikoen ved å benytte finansielle instrumenter. Strømsalgsvirksomheten søker å redusere usikkerhet mot utviklingen i kraftprisene gjennom sikring for å oppnå symmetri mellom eksponering mot kunder og innkjøpene i engrosmarkedet. Motpartsrisiko i kraftmarkedet minimeres gjennom bruk av standardiserte kontrakter som cleares mot Nasdaq OMX Commodities. For strømsalgsvirksomheten vil kundeutviklingen representere et sentralt risikomoment. Virksomheten har til enhver tid en fordringsmasse mot kunder, der hovedtyngden skriver seg fra mindre fordringer mot privatkunder. Tap på fordringer har historisk sett vært lave. I tillegg er Hafslund eksponert for råvarer knyttet til fjernvarme og avfallsforbrenning. Konsernledelsen evaluerer og beslutter strategier for styring av denne type risiko innenfor den risikoprofil styret har besluttet.

Finansiell risiko

Konsernets finansavdeling styrer og sikrer valutaeksponering aktivt for å redusere valutarisiko både i forhold til kraft-handel, kjøp av varer og tjenester, samt i forhold til lån i utenlandsk valuta. Hafslund er eksponert for renterisiko på

rentebærende lån, i tillegg til at 5 års swap rente inngår i inntektsrammefastsettelsen for nettvirksomheten. Normalt vil endringer i rentekurven ha en invers påvirkning på låneporteføljen sammenlignet med inntektsrammen til nettvirksomheten. Renterisiko søkes redusert gjennom en balansert styring av fast og flytende rente i selskapets renteportefølje. Styret har godkjent de retningslinjer og rammer som gjelder for styring av finansiell risiko.

Hafslund har langsiktige kommitterte trekkfasiliteter som skal sikre finansiering også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i kapitalmarkedene.

Regulatorisk risiko

Flere av konsernets virksomheter innenfor energiforsyning er konsesjonspliktige, og i betydelig grad gjenstand for offentlig regulering. Særlig gjelder dette Produksjon, Varme og Nett. Nettvirksomheten er et naturlig monopol med offentlig regulerte inntekter. Inntektsrammen til Nett bestemmes hvert år av NVE, og det kan forekomme uforutsette svingninger på grunn av endringer i reguleringsmodellen.

Operasjonell risiko

Hafslund er eksponert for operasjonell risiko i alle prosesser i hele verdikjeden. Den operasjonelle risikoen er størst innenfor prosjektgjennomføring og driftsaktiviteter. Hafslund håndterer operasjonell risiko gjennom detaljerte prosedyrer for aktiviteter, kontroller og beredskapsplaner. En vesentlig del av virksomheten omfatter samfunnskritisk infrastruktur som bidrar til å dekke befolkningens grunnleggende behov. Forsyningssikkerhet står følgelig helt sentralt i operativ planlegging og drift i Hafslund. Risiko knyttet til forsyningssikkerhet inngår også som en del av det samlede risikobildet på konsernnivå som er gjenstand for vurdering av styret.

Årsberetning

A-AKSJER

50,50 kroner per aksje 31. desember 2014
og 58,75 kroner per aksje 18. mars 2015
Totalt 115 427 759 A-aksjer

B-AKSJER

51,00 kroner per aksje 31. desember 2014
og 58,00 kroner per aksje 18. mars 2015
Totalt 79 758 505 B-aksjer

14,9%

Avkastning (verdiendring + utbytte i 2014)

Konsernet har etablert system for registrering og rapportering av kritikkverdige forhold, uønskede hendelser og skader. Det er også etablert forsikringsordninger som omfatter alle vesentlige skadetyper.

Alle prosjekter i Hafslund over et visst omfang og størrelse gjennomfører risikoanalyser med sikte på å vurdere og planlegge tiltak ved behov.

EIERSTRUKTUR OG AKSJONÆRFORHOLD

Hafslund ASA har to aksjeklasser, hvor A-aksjene gir stemmerett på konsernets generalforsamling. Dette er historisk betinget og fraviker fra «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». Selskapets aksjekapital ved utgangen av 2014 var 195 186 264 kroner, fordelt på 115 427 759 A-aksjer og 79 758 505 B-aksjer. Kursen per 31. desember 2014 var 50,50 kroner for A-aksjen og 51,00 kroner for B-aksjen, og innebærer en børsverdi på 9,9 milliarder kroner. Avkastningen (verdiendring + utbytte) i 2014 ble 14,9 prosent. Tilsvarende endret Oslo Børs' hovedindeks OSEBX (OSEBX justeres for utbytte) med 5,0 prosent.

Oslo kommune var per 31. desember 2014 største aksjonær i Hafslund ASA, med 53,7 prosent av aksjekapitalen, hvorav 58,5 prosent av A-aksjene og 46,8 prosent av B-aksjene. Fortum Forvaltning AS er nest største aksjonær med 34,1 prosent av aksjekapitalen, hvorav 32,8 prosent av A-aksjene og 36,0 prosent av B-aksjene. Ved årsskiftet eide Hafslund 420 411 egne B-aksjer.

STYRETS ARBEID

Styret i Hafslund har arbeidet i henhold til vedtatt styreinstruks med retningslinjer for styrets arbeid. Oppdaterte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse

i Hafslund ble vedtatt 1. desember 2014 i tråd med «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» (Corporate Governance) av 30. oktober 2014. Beskrivelse av prinsippene, samt redegjørelsen for foretaksstyringen, er omtalt på www.hafslund.no (under «Om Hafslund» og deretter «Eierstyring og selskapsledelse»). Det er enighet i Hafslund om ikke å etablere en bedriftsforsamling. Styret er følgelig direkte ansvarlig overfor generalforsamlingen.

Hafslund oppfylder lovens krav om representasjon av begge kjønn i styret. Styret gjennomfører årlig en evaluering av arbeidsform, kompetanse samt samarbeidet med ledelsen. Styrets kompensasjonsutvalg gir blant annet tilrådning til styret i saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjefen. Styrets revisjonsutvalg støtter styrets arbeid med regnskapsavleggelse og internkontroll.

På ordinær generalforsamling den 8. mai 2014 ble styreleder Birger Magnus og styremedlemmene Maria Moræus Hanssen og Ellen Christine Christiansen gjenvalgt med funksjonstid fram til ordinær generalforsamling 2016. Den 27. oktober 2014 ble det gjennomført valg av ansattes representanter til styret i Hafslund ASA. Per Orfjell, Per Luneborg og Jane Koppang ble gjenvalgt for en ny toårsperiode.

Årsberetning

UTBYTTE OG DISPONERING AV RESULTATET

Styret vil overfor ordinær generalforsamling den 7. mai 2015 foreslå at det for regnskapsåret 2014 deles ut et ordinært utbytte på 2,50 kroner per aksje, totalt 488 millioner kroner. Styret foreslår følgende disposisjoner av Hafslund ASAs årsresultat på -11 millioner kroner:

Overført fra annen egenkapital:	498 millioner kroner
Avsatt til utbytte:	-487 millioner kroner
Sum disponert:	-11 millioner kroner

FRAMTIDSUTSIKTER

Hafslund er et rendyrket energiselskap med ledende posisjoner som Norges største nett-, fjernvarme- og strømsalgsselskap, og en mellomstor kraftprodusent. Etter oppkjøpet av nettvirksomhet i Østfold utgjør den regulerte nettvirksomheten nærmere halvparten av Hafslunds engasjerte kapital. Nettvirksomheten sikrer Hafslund stabil avkastning i en periode preget av lave kraftpriser, og usikre økonomiske tider.

Inntjeningen til forretningsområdene Produksjon og Varme er direkte påvirket av kraftprisutviklingen og produksjonsvolumet. Kraftprisene bestemmes blant annet av den hydrologiske situasjonen, tilbud og etterspørsel etter kraft, og de økonomiske og regulatoriske forholdene i Norden og Europa. Ved utgangen av 2014 var notert systempris for levering av kraft for 2015 på 27 øre/kWh (30 øre/kWh for 2014). En endring i kraftprisen over året

med 1 øre/kWh vil, ved full spotpriseksponering og normal produksjon, endre driftsresultatet med 29 millioner kroner og 12 millioner kroner for henholdsvis Produksjon og Varme. For å sikre kontantstrøm og utnytte markedsutsiktene benyttes delvis prissikring av salg av produsert energi.

I 2015 vil realisering av de driftsmessige synergiene i det fusjonerte nettselskapet stå sentralt. Inntjeningen for nettvirksomheten er påvirket av egen effektivitet i forhold til resten av nettbransjen, utvikling i rentenivået, i tillegg til endringer i de offentlige reguleringene. Fem prosentpoeng i endret relativ effektivitet eller ett prosentpoeng endring i NVE-rente innebærer 80 millioner kroner i endret inntektsramme for Hafslund Nett.

De neste årene vil nett- og strømsalgsvirksomhet stå overfor betydelige regulatoriske endringer, med innføring av AMS, etablering av en nasjonal elhub, og forbrukersentrisk modell. Strømsalgsvirksomheten har en nordisk vekststrategi som videreføres i 2015. Virksomheten er svært konkurranseutsatt, og lønnsomhet og vekst er betinget av Hafslunds evne til ytterligere å utvikle og forbedre virksomheten.

Konsernets framtidige investeringer vil, i tillegg til løpende drifts- og vekstinvesteringer, preges av lovpålagte investeringer i AMS på om lag 2,4 milliarder kroner fram mot 2019, samt en eventuell beslutning om å bygge et nytt aggregat i Vamma, prosjektert til om lag 800 millioner kroner.

Hafslund er godt rustet både operasjonelt og finansielt til å levere en robust og framtidsrettet energiforsyning til en voksende befolkning i Østlandsregionen.

Styret i Hafslund ASA
Oslo, 18. mars 2015

Birger Magnus
styreleder

Maria Moræus Hanssen
nestleder

Per Langer

Odd Håkon Hoelsæter

Ellen Christine Christiansen

Per Orfjell

Per Luneborg

Jane Koppang

Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef

Regnskap konsern

Resultat

Utvidet resultat

Balanse

Kontantstrømoppstilling

Endring i egenkapital

Note 1 Generell informasjon

Note 2 Viktige regnskapsprinsipper

Note 3 Finansiell risikostyring

Note 4 Regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Note 5 Segmentinformasjon

Note 6 Varige driftsmidler

Note 7 Immaterielle eiendeler

Note 8 Nedskrivningsvurderinger

Note 9 Investering i tilknyttete selskap

Note 10 Finansielle instrumenter etter kategori

Note 11 Langsiktige fordringer

Note 12 Kundefordringer og andre fordringer

Note 13 Betalingsmidler

Note 14 Aksjekapital og overkurs

Note 15 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Note 16 Lån

Note 17 Skatt

Note 18 Pensjonskostnader, -forpliktelser og -midler

Note 19 Andre (tap)/gevinster netto

Note 20 Andre driftskostnader

Note 21 Lønn og andre personalkostnader

Note 22 Godtgjørelse til ledende ansatte og styremedlemmer

Note 23 Finanskostnader

Note 24 Transaksjoner med nærstående parter

Note 25 Kjøp av virksomhet

Note 26 Selskaper som inngår i konsolideringen

Resultat, utvidet resultat

		1. januar – 31. desember	
Millioner kroner	Noter	2014	2013
Salgsinntekter	5	12 396	12 818
Kjøp av varer og energi		(6 866)	(7 867)
Lønn og andre personalkostnader	18, 21, 22	(879)	(901)
Andre (tap)/gevinster – netto	19	67	75
Andre driftskostnader	20	(1 972)	(1 747)
Andel resultat i tilknyttete selskaper	9, 25	49	68
Driftsresultat før avskrivninger		2 795	2 446
Avskrivninger	6, 7, 8	(898)	(789)
Nedskrivninger	6, 7, 8	(148)	(5)
Driftsresultat		1 749	1 652
Finanskostnader	23	(552)	(503)
Resultat før skattekostnad		1 197	1 149
Skattekostnad	17	(194)	(402)
Årsresultat		1 003	747
Tilordnet:			
Aksjonærer i morselskapet		1 003	747
Resultat per aksje (kroner per aksje)			
Resultat per aksje (= utvannet resultat per aksje)	14	5,14	3,83

Note 1 til 26 er en integrert del av konsernregnskapet.

		1. januar – 31. desember	
Millioner kroner	Noter	2014	2013
Årsresultat		1 003	747
Poster som senere kan bli omklassifisert til resultatet			
Gevinst (tap) som følge av kontantstrømsikring	10	(23)	35
Omregningsdifferanser		7	14
Skatt	17	6	(10)
Sum poster som senere kan bli omklassifisert til resultatet		(10)	40
Poster som senere ikke kan bli omklassifisert til resultatet			
Endring estimat pensjoner	18	(307)	(19)
Skatt	17	83	5
Sum poster som senere ikke kan bli omklassifisert til resultatet		(224)	(14)
Årets utvidede resultat		(234)	26
Årets totalresultat		769	773
Totalresultat tilordnes:			
Aksjonærene i morselskapet		769	774
Ikke-kontrollerende eierinteresser			(1)
Årets totalresultat		769	773

Note 1 til 26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Balanse

Millioner kroner	Noter	31. desember	
		2014	2013
Eiendeler			
Varige driftsmidler	6	19 011	18 251
Immaterielle eiendeler	7	2 970	2 575
Investeringer i tilknyttete selskaper	9	646	204
Langsiktige fordringer	10, 11, 18	221	491
Langsiktige eiendeler		22 848	21 520
Varer		47	60
Kundefordringer og andre fordringer	10, 12	2 435	2 428
Finansielle eiendeler	3, 10	140	202
Betalingsmidler	10, 13	742	1 143
Kortsiktige eiendeler		3 364	3 833
Sum eiendeler		26 212	25 353
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital	14	4 275	4 275
Opptjent egenkapital		3 585	3 290
Ikke-kontrollerende eierinteresser		17	18
Egenkapital		7 877	7 583
Lån	10, 16	9 047	9 432
Utsatt skatt	17	3 080	3 098
Pensjonsforpliktelser	18	416	235
Langsiktig gjeld		12 543	12 765
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	10, 15	2 395	2 002
Finansielle forpliktelser	3, 10	199	168
Betalbar skatt	17	340	299
Lån	10, 16	2 857	2 536
Kortsiktig gjeld		5 792	5 004
Sum gjeld		18 335	17 770
Sum gjeld og egenkapital		26 212	25 353

Styret i Hafslund ASA
Oslo, 18. mars 2015

Birger Magnus
styreleder

Maria Moræus Hanssen
nestleder

Per Langer

Odd Håkon Hoelsæter

Ellen Christine Christiansen

Per Orfjell

Per Luneborg

Jane Koppang

Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef

Note 1 til 26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Kontantstrømoppstilling

Millioner kroner	Noter	1. januar – 31. desember	
		2014	2013
Driftsresultat før avskrivninger		2 795	2 446
Justeringer for:			
- gevinst/tap salg driftsmidler og virksomhet		4	(18)
- resultat finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat		(22)	(3)
- andre ikke likviditetsposter		(49)	(27)
Endringer i arbeidskapital:			
- Varer		16	23
- Kundefordringer og andre fordringer		7	(10)
- Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		(124)	25
Kontantstrøm fra driften		2 627	2 436
Betalte renter		(452)	(474)
Betalte skatter		(48)	(338)
Netto kontantstrøm fra driften		2 127	1 624
Drifts- og ekspansjonsinvesteringer	6, 7	(875)	(772)
Salg varige driftsmidler		59	65
Kjøp virksomhet, aksjer, mv	25	(1 463)	(101)
Salg aksjer, o.l.			370
Kontantstrøm investeringsaktiviteter		(2 279)	(438)
Opptak lån	16	2 225	3 635
Nedbetaling av lån		(2 347)	(3 420)
Endring rentebærende fordringer	11	368	
Utbytte og andre egenkapitaltransaksjoner		(501)	(487)
Kontantstrøm finansieringsaktiviteter		(255)	(272)
Endring i betalingsmidler		(407)	914
Betalingsmidler per 1. januar		1 143	223
Valutagevinst/(tap) betalingsmidler		6	6
Betalingsmidler per 31. desember	10, 13	742	1 143

Note 1 til 26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Endring i egenkapital

Millioner kroner	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Estimatavvik pensjoner	Omregnings-differanser	Opptjent egenkapital	Egenkapital til morselskapets aksjonærer	Ikke-kontrollerende eierinteresser	Total egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2012	195	4 080	76	469	2	2 446	7 268	20	7 289
Årets resultat						747	747		747
Utvidet resultat				(14)	14	26	26		26
Årets totalresultat				(14)	14	773	773		773
Transaksjoner med eierne:									
Endring minoritetsinteresser								(2)	(2)
Utdelt ordinært utbytte for 2012						(487)	(487)		(487)
Endring egne aksjer						10	10		10
Egenkapital per 31. desember 2013	195	4 080	76	455	16	2 742	7 564	18	7 583
Prinsippendringer og korreksjoner 1. januar 2014						19	19		19
Justert egenkapital 1. januar 2014	195	4 080	76	455	16	2 761	7 583	18	7 601
Årets resultat						1 003	1 003		1 003
Utvidet resultat				(224)	7	(17)	(234)		(234)
Årets totalresultat				(224)	7	986	769		769
Transaksjoner med eierne:									
Endring minoritetsinteresser								(1)	(1)
Utdelt ordinært utbytte for 2013						(488)	(488)		(488)
Endring egne aksjer						(13)	(13)		(13)
Andre egenkapitalendringer						9	9		9
Egenkapital per 31. desember 2014	195	4 080	76	231	23	3 255	7 860	17	7 877

Styret har foreslått et utbytte på 2,50 kroner per aksje for regnskapsåret 2014. Tilsvarende tall for 2013 var 2,50 kroner per aksje.

Note 1 til 26 er en integrert del av konsernregnskapet.

Note 1, 2

NOTE 1 ► GENERELL INFORMASJON

Hafslund ASA (selskapet) med datterselskaper (senere omtalt som Hafslund) er et av de største børsnoterte energikonsernene i Norden. Hafslund er landets største nettselskap, størst innen strømsalg, størst innen fjernvarme og en middels stor norsk kraftprodusent.

Hafslund-konsernet driver sin virksomhet gjennom datterselskaper og tilknyttete selskaper, og opererer i det alt vesentlige innenfor det norske markedet. Hovedkontoret ligger i Oslo og selskapet er notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet ble vedtatt av selskapets styre 18. mars 2015.

NOTE 2 ► VIKTIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Dersom ikke annet framgår er disse prinsippene benyttet på samme måte for alle regnskapsperioder.

2.1 Rammeverk

Konsernregnskapet til Hafslund ASA er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandards (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU. For det avlagte konsernregnskapet er det ingen forskjeller mellom IFRS som fastsatt av EU og IASB. Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kost-prinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) til virkelig verdi over resultatet. Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet eller områder hvor forutsetninger og estimater

er vesentlige for konsernregnskapet, er beskrevet i [note 4](#).

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

a) Nye og endrede standarder som er tatt i bruk

Fra 1. januar 2014 er følgende standarder tatt i bruk som påvirker regnskapet:

- **IFRS 10 Konsernregnskap** er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet til morselskapet. Som følge av IFRS 10 har det tilknyttete selskapet Energy Future Invest AS (EFI) endret prinsipp for føring av investeringer i datterselskap. EFI er et investerings-selskap, og endringen i IFRS 10 har medført at investeringene i EFI nå føres til virkelig verdi i regnskapet. Hafslund sin andel av effekten av prinsippendringen er ført direkte mot egenkapitalen med 19 millioner kroner i 2014, se også [note 9](#). Utover dette har ikke endringer i IFRS 10 påvirket konsernregnskapet til Hafslund.
- **IFRS 11 Felleskontrollert virksomhet** fokuserer på rettighetene og forpliktelsene til partene i ordningen mer enn den juridiske strukturen. Fellesordningen deles i to ulike slag: Felleskontrollerte driftsordninger og Felleskontrollerte virksomheter. Felles drift oppstår når deltakerne har rettigheter over eiendelen og er ansvarlig for forpliktelsene til ordningen. En deltaker i felles drift regnskapsfører sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Felles virksomhet oppstår når deltakerne har rettigheter knyttet til netto eiendeler i ordningen. Slike ordninger regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Den såkalte bruttometoden eller proporsjonal konsolidering er ikke lenger tillatt. Endring i IFRS 11 har

ikke påvirket konsernregnskapet til Hafslund.

- **IFRS 12 Noteopplysninger om investeringer i andre enheter** inneholder alle noteopplysninger for eierinteresser i andre enheter inkludert fellesordninger, tilknyttet selskap, strukturerte enheter og andre selskaper som ikke konsolideres.
- Endringer i **IAS 32 Finansielle instrumenter** klargjør når nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser kan foretas. Retten til motregning kan ikke være betinget av en framtidig hendelse. Motregningen må også være juridisk håndhevbar i alle situasjoner (ordinær drift, mislighold, insolvens eller konkurs) som selskapet og motparter kan komme i. Endringen vurderer også oppkjøpsmekanismer. Endringen har ikke hatt vesentlig effekt på konsernregnskapet.
- Endringer i **IAS 36 Verdifall på eiendeler** fjerner opplysningskrav om gjenvinnbart beløp for enkelte kontantgenererende enheter som ved en inkurie hadde blitt inkludert i IAS 36 ved implementeringen av IFRS 13.
- Endring i **IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling** om motpartendring for derivater og videreføring av sikringsbokføring. Endringen behandler lovendringer som innfører krav om oppgjørssentraler for bilaterale avtaler. I henhold til IAS 39 ville motpartsending til en oppgjørssentral føre til opphør av sikringsbokføringen. Endringen fører til at sikringsbokføring ikke opphører når motpartsending av et sikringsinstrument oppfyller spesifikke kriter. Endringen har ikke hatt vesentlig effekt på konsernregnskapet.
- **IFRIC 21 Avgifter** fastsetter regnskapsføringen av en plikt til å betale en avgift som faller innenfor virkeområdet

Note 2

til IAS 37 Avsetninger. Fortolkningen omhandler hva den utløsende hendelsen er, som medfører at avgiften skal innregnes som en forpliktelse. Fortolkningen har ikke medført vesentlige endringer i tidspunkt for innregning av avgifter for konsernet.

b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-standarder eller IFRIC-fortolkninger.

- **IFRS 9 Finansielle instrumenter** omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser, samt sikringsbokføring. Den komplette versjonen av IFRS 9 ble utgitt i juli 2014. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre kategorier: virkelig verdi over utvidet resultat, virkelig verdi over resultatet og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. Egenkapitalinstrumenter skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi over resultatet. Foretaket kan velge å presentere verdiendringene over utvidet resultat, men valget er bindende, og ved senere salg kan ikke gevinst/tap reklassifiseres over resultatet. Verdifall som skyldes kredittrisiko skal nå innregnes basert på forventet tap i stedet for dagens modell der tap må være pådratt. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-opsjonen er tatt i bruk for en finansiell forpliktelse, skal endringer i virkelig verdi som

skyldes endring i egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat. IFRS 9 forenkler kravene til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten knyttes nærmere ledelsens risikostyring og gir større rom for vurdering. Samtidig sikringsdokumentasjon kreves fortsatt. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2018, men tidliganvendelse er tillatt. Konsernet har ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9.

- **IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter** omhandler inntektsføring. Standarden fordrer en inndeling av kundekontrakten i de enkelte ytelsesplikter. En ytelsesplikt kan være en vare eller en tjeneste. Inntekt regnskapsføres når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og dermed har muligheten til å bestemme bruken av og kan motta fordelene fra varen eller tjenesten. Standarden erstatter **IAS 18 Driftsinntekter** og **IAS 11 Anleggskontrakter** og tilhørende tolkninger. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2017, men tidliganvendelse er tillatt. Konsernet har ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 15.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

2.2 Konsolideringsprinsipper

a) Datterselskap

Datterselskaper er alle enheter som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår og dekonsolideres når kontroll opphører. Ved kjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget

som er ytt, måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte selskapet måles fra gang til gang, enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte selskapets nettoeiendeler. Utgifter knyttet til virksomhetssammenslutningen kostnadsføres når de påløper.

Når oppkjøpet skjer i flere trinn, skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet, med resultatføring av verdiendringen. Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingete vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres eller føres som en endring i utvidet resultat dersom det betingete vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld. Det foretas ikke ny verdimåling av betingete vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Dersom vederlaget (inkludert eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser og virkelig verdi av tidligere eierandeler) overstiger virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i oppkjøpet, regnskapsføres dette som goodwill. Dersom vederlaget (inkludert eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser og virkelig verdi av tidligere eierandeler) utgjør mindre enn virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet som følge av et kjøp på gunstige vilkår, føres differansen som gevinst i resultatet.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender og urealisert gevinst eller tap mellom konsernselskaper elimineres. Rapporterte tall fra datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Note 2

b) Endring i eierinteresse i datterselskaper uten tap av kontroll

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll, behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført beløp av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eierinteresser føres tilsvarende mot egenkapitalen.

c) Avhending av datterselskap

Når konsernet ikke lenger har kontroll, måles eventuelle gjenværende eierinteresser til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet, behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat reklassifiseres til resultatet.

d) Tilknyttete selskaper

Tilknyttete selskaper er selskaper hvor Hafslund har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttete selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av årsresultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet. Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor konsernet opprettholder betydelig

innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttete selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttete selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvor dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikre fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttete selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttete selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens balanseførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje sammen med regnskapslinje Andel resultat i tilknyttete selskap.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttete selskaper, regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærene utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig, er regnskapene i de tilknyttete selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper, med unntak av tilknyttete selskaper som er investeringsselskaper.

Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttete selskaper resultatføres.

2.3 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres etter samme struktur som ledelsesrapporteringen til konsernets øverste beslutningstaker. Konsernets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

2.4 Omregning av utenlandsk valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet, og presentasjonsvalutaen til konsernet.

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Alle pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til kursen på balansetidspunktet. Realisert valutagevinst eller tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i utenlandsk valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Valutagevinster og tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Andre valutagevinster og tap presenteres på linjen for Andre (tap)/gevinster – netto. Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi. Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som aksjer til virkelig verdi over resultatet, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap. Valutadifferanser på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, inkluderes i verdiendringen som føres mot utvidet resultat.

Note 2

c) Konsernselskaper

Resultat og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- a) Balansen, inkludert goodwill og merverdier ved oppkjøp, er omregnet til balansedagens kurs.
- b) Inntekter og kostnader omregnes til norske kroner ved å benytte gjennomsnittskurs.
- c) Omregningsdifferanser føres mot utvidet resultat og spesifiseres separat i egenkapitalen.

2.5 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmiddelet, herunder direkte henførbare lånekostnader. Påfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat når det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras. Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Kraftanlegg	20 – 50 år
Varmeanlegg	10 – 50 år
Nettanlegg	10 – 50 år
Teknisk utstyr og løsøre	3 – 30 år
Annen eiendom	20 – 50 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp ([note 2.7](#)). Gevinst og tap ved avgang driftsmidler resultatføres under Andre (tap)/gevinster - netto og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført verdi.

2.6 Immaterielle eiendeler

a) Vannfall

Vannfallsrettigheter er balanseført til historisk anskaffelseskost. Vannfallsrettigheter er vurdert å være en tidsubegrenset eiendel, da det ikke foreligger hjemfallsrett, og avskrives ikke.

b) Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for nedskrivninger. For etterfølgende vurdering av behov for nedskrivning blir goodwill allokert til de kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke.

c) Kundeporteføljer

Kundeporteføljer balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Kundeporteføljene har begrenset utnyttbar levetid og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte avskrivninger. Avskrivning foretas lineært over forventet gjennomsnittlig avtaleperiode.

d) Akkvisisjonskostnader (Customer purchase order)

Akkvisisjonskostnader ved tilgang av nye kunder balanseføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Akkvisisjonskostnadene har begrenset utnyttbar levetid og ses opp mot forventet levetid på kundeforholdet. Hafslund har valgt å avskrive akkvisisjonskostnader lineært over tre til fem år basert på opparbeidet erfaring. Anskaffelseskost omfatter kun direkte salgskostnader, og hver enkelt kundeportefølje følges opp separat.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives, vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at framtidig inntjening ikke kan forsvare balanseført verdi. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi med fradrag av salgskostnader. Ved vurdering av verdifall grupperes eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

Note 2

2.8 Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) holdt for salg

Anleggsmidler (eller avhendingsgrupper) blir klassifisert som holdt for salg når balanseført beløp i hovedsak vil bli realisert ved en salgstransaksjon og et salg er vurdert som svært sannsynlig. Måling skjer til det laveste av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

2.9 Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter regnskapsføres når konsernet blir part i kontraktsmessige betingelser knyttet til instrumentet. Finansielle eiendeler og finansiell gjeld klassifiseres på grunnlag av art av og formål med instrumentene til kategoriene a) til virkelig verdi over resultatet og b) utlån og fordringer. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen og foretas ved anskaffelse.

a) Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: i) finansielle instrumenter holdt for handelsformål, og ii) finansielle instrumenter som ledelsen initielt har valgt å klassifisere til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en regnskapsmessig sikringsrelasjon. Finansielle eiendeler og finansiell gjeld som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi, og transaksjonskostnader resultatføres. Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av finansielle instrumenter klassifisert som finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatet under Andre (tap)/gevinster – netto i den perioden de oppstår. Eiendeler og gjeld i denne kategorien klassifiseres som kortsiktig eiendel eller kortsiktig forpliktelse hvis de holdes

for handelsformål, eller hvis de forventes å bli realisert innen 12 måneder etter balansedagen.

b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked. Utlån og fordringer måles ved første gangs innregning til virkelig verdi tillagt direkte henførbare transaksjonskostnader. For senere perioder måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden. De klassifiseres som omløpsmidler med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer klassifiseres som kundefordringer og andre fordringer i balansen, samt kontanter og kontantekvivalenter (se [note 2.12](#) og [2.13](#)).

c) Verdifall på finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes det hvorvidt det finnes objektive indikasjoner på om en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom slike objektive indikatorer foreligger, og verdireduksjoner tidligere har vært ført mot utvidet resultat, skal det kumulative tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres til det konsoliderte resultatet. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for tap ved verdifall som tidligere er resultatført. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg ført i resultatet reverseres ikke gjennom resultatet. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat over resultatet.

2.10 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføring av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuell type sikring. Hafslund øremerker enkelte derivater i følgende sikringstype:

- Sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring)

Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenterer Hafslund sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Hafslund dokumenterer også sin vurdering av hvorvidt derivatene som benyttes er svært effektive i å utligne endringene i virkelig verdi eller kontantstrøm knyttet til sikringsobjektene. Slike vurderinger dokumenteres både ved inngåelse av sikringsforholdet og løpende i sikringsperioden.

Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i [note 10](#). Endringer i egenkapitalen som følge av sikring, og som er ført over utvidet resultat, vises i oppstilling over utvidet resultat. Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.

Note 2

Kontantstrømsikring

Den effektive delen av endring i virkelig verdi på derivater som øremerkes og kvalifiseres som sikringsinstrument i en kontantstrømsikring, regnskapsføres over utvidet resultat. Gevinst og tap på den ineffektive delen resultatføres som Andre (tap) gevinster – netto.

Sikringsgevinster eller tap som er ført over utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen omklassifiseres til resultatet i den perioden sikringsobjektet påvirker resultatet (for eksempel når det planlagte sikrede salget finner sted). Gevinsten eller tapet som knytter seg til den ineffektive delen resultatføres som Andre (tap) gevinster – netto.

Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen, og blir omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført. Hvis en sikret transaksjon ikke lenger forventes å bli gjennomført, omklassifiseres balanseført beløp i egenkapitalen umiddelbart til resultatet på linjen Andre (tap) gevinster – netto.

Konsesjonskraft

Hafslund har avtaler om levering av konsesjonskraft til kommuner til myndighetsbestemte priser. Konsesjonskraft skal i utgangspunktet sikre kommunene elektrisk kraft til en rimelig pris. For enkelte konsesjonskraftavtaler er det inngått avtaler om finansielt oppgjør som løpende kostnadsføres. Leveransen av konsesjonskraft er å anse som en lovmessig plikt, og inntektsføres løpende i henhold til fastsatt konsesjonskraftpris.

Elsertifikat

Elsertifikater er behandlet som en finansiell eiendel i samsvar med IAS 32, og målingen følger reglene i IAS 39 og reglene for fremmed valuta i IAS 21. Dette innebærer at beholdning av elsertifikater, fordringer på elsertifikater, terminkontrakter på elsertifikater og annulleringsforpliktelsen mot Statnett måles til virkelig verdi over resultatet. I resultatet er effektene av virkelig verdi endringene klassifisert som Andre (tap)/gevinster – netto. I balansen er beholdning av elsertifikater klassifisert som Betalingsmidler, og terminkontraktene er klassifisert som Finansielle eiendeler og Finansielle forpliktelser. Annulleringsforpliktelsen til Statnett er klassifisert som Annen kortsiktig gjeld.

2.11 Varer

Varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av først-inn, først-ut-metoden (FIFO).

2.12 Kundefordringer

Kundefordringer måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved etterfølgende måling vurderes kundefordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rente, fratrasket avsetning for inntruffet tap.

2.13 Betalingsmidler

Betalingsmidler består av kontanter, bankinnskudd, beholdning av elsertifikat, samt andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid.

2.14 Aksjekapital og overkurs

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen. Ved kjøp av egne aksjer føres vederlaget, inkludert eventuelle transaksjonskostnader fratrasket skatt, til reduksjon i egenkapitalen (tilordnet morselskapets aksjonærer) inntil aksjene blir annullert, utstedt på nytt eller solgt. Dersom egne aksjer senere blir solgt eller utstedt på nytt, føres vederlaget, fratrasket direkte transaksjonskostnader og tilknyttete skattevirkninger, som økning av egenkapital tilordnet morselskapets aksjonærer.

2.15 Leverandørgjeld

Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved første gangs balanseføring. Ved etterfølgende måling vurderes leverandørgjeld til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

2.16 Lån

Lån måles, styres og følges opp basert på virkelig verdi i henhold til interne risikostyringsprosedyrer, og endring i virkelig verdi kommuniseres i den interne ledelsesrapporteringen. Inntil 31. desember 2009 ble lånene regnskapsført til virkelig verdi over resultatet i henhold til Fair value option (FVO), og disse lånene vil fortsette å bli regnskapsført på samme måte til de blir innfridd. Disse lånene ble regnskapsført til virkelig verdi når utbetaling av lånet fant sted, og transaksjonskostnader ble utgiftsført direkte. For lån med anskaffelsestidspunkt etter 1. januar 2010 har Hafslund valgt å ikke benytte seg av FVO, og disse lånene regnskapsføres til amortisert kost. Lån klassifiseres som kortsiktig gjeld med mindre det foreligger en ubetinget rett til å utsette betaling av gjelden i mer enn 12 måneder fra balansedato.

Note 2

2.17 Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. I slike tilfeller føres også skatten mot utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Skattekostnaden beregnes i samsvar med de skattesatser, -lover og -regler som er vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig. Det er beregnet utsatt skatt på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at framtidig skattbar inntekt vil foreligge, og at de skattereduserende midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttete selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig framtid. Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt.

Beskatning av kraftproduksjonsvirksomheten

Kraftproduksjonsvirksomheten er underlagt de særskilte reglene for beskatning av kraftforetak. Utover alminnelig inntektsskatt og eiendomsskatt belastes kraftproduksjonsvirksomheten med naturressursskatt og grunnrenteskatt.

Naturressursskatt er en overskuddsuavhengig skatt som beregnes på grunnlag av det enkelte kraftverkets gjennomsnittlige kraftproduksjon de siste sju årene. Skattesatsen er satt til 1,3 øre per kWh. Naturressursskatten kan avregnes mot alminnelig inntektsskatt, og ikke utliknet naturressursskatt klassifiseres som en rentebærende fordring.

Grunnrenteskatten utgjør 31 prosent av kraftstasjonenes normerte resultat utover beregnet friinntekt. Negativ grunnrenteinntekt kan framføres mot senere positiv grunnrenteinntekt inkludert renter. Negativ grunnrenteinntekt inngår som en del av grunnlaget for beregning av utsatt skatt/skattefordel i grunnrentebeskatningen sammen med utsatt skatt/skattefordel knyttet til midlertidige forskjeller vedrørende driftsmidler i kraftproduksjonen.

Kraftproduksjonsvirksomheten belastes også med eiendomsskatt som utgjør inntil 0,7 prosent av beregnet takstverdi. Alminnelig inntektsskatt og grunnrenteskatt resultatføres som ordinære skatter. Eiendomsskatt resultatføres som en driftskostnad.

2.18 Pensjonsforpliktelser, bonusordninger og andre kompensasjonsordninger overfor ansatte

a) Pensjonsforpliktelser

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger. Hafslund har både ytelsesplaner og innskuddsplaner.

Ytelsesplan

En ytelsesplan er en pensjonsordning som definerer den pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering, og som er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper eller pensjonskasser.

Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi på pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender lineærmetoden («unit credit method») ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (OMF-renten) i den samme valuta som ytelsene vil bli betalt og med en løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen.

Hafslund har vurdert det riktig å legge til grunn OMF-renten som diskonteringsrente basert på en vurdering om at det foreligger et dypt og likvid marked for denne type obligasjoner. Det norske markedet har blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kreditt-rating, forhold som også tilsier at det er obligasjoner med høy kredittverdighet. Alternativet til bruk av OMF-rente er bruk av statsobligasjonsrenten. Se [note 18](#) for beregninger og sensitivitet ved endring av diskonteringsrente.

Gvinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

Innskuddsplan

En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler faste bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale

Note 2

alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad når de forfaller.

b) Bonusordninger

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling etter en beregning som dels tar utgangspunkt i resultatet til morselskapets aksjonærer og dels individuelle forhold. Konsernet regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktmessige forpliktelser, eller der det foreligger en tidligere praksis som skaper en selvpålagt forpliktelse.

Konsernet regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad ved tildeling av egne aksjer til ansatte. Kostnadsføring foretas lineært over opptjeningsperioden og presenteres som lønnskostnader. Verdien måles til aksjens markedsverdi på tildelingstidspunktet. Ved kostnadsføring regnskapsføres en tilsvarende økning av annen innskutt egenkapital.

c) Sluttvederlag

Sluttvederlag blir betalt når ansettelsesforhold avsluttes før det normale tidspunktet for pensjonering, eller når en ansatt frivillig aksepterer å slutte mot et slikt vederlag. Konsernet regnskapsfører sluttvederlag når det beviselig er forpliktet til enten å avslutte arbeidsforholdet til en eller flere ansatte i henhold til en formell, detaljert plan som ikke kan trekkes tilbake, eller til å gi sluttvederlag som følge av et tilbud som er gitt for å oppfordre til frivillig avgang. Sluttvederlag som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen, diskonteres til nåverdi.

2.19 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger når det eksisterer en plikt som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet. I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved å vurdere gruppen under ett. Avsetning for gruppen regnskapsføres selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til gruppens enkeltelementer kan være lav.

Avsetninger måles til nåverdien av forventete utbetalinger for å innfri forpliktelsen. Det benyttes en diskonteringssats før skatt som reflekterer nåværende markedssituasjon og risiko spesifikk for forpliktelsen. Økningen i forpliktelsen som følge av endret tidsverdi føres som finanskostnad.

2.20 Inntektsføring

a) Inntektsføring generelt

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer ved opptjening. Opptjening ved varesalg skjer i det hoveddelen av risiko og kontroll over varen overføres til kjøper. Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift og rabatter. Konserninternt salg elimineres.

b) Salg av kraft og fjernvarme

Salg av kraft resultatføres på tidspunkt for levering til kunden. Realiserte inntekter fra fysisk og finansiell handel i kraftkontrakter presenteres som salgsinntekter. Salg av fjernvarme resultatføres i henhold til kundens beregnede forbruk av fjernvarme. Fjernvarmeinntekter beregnes

ved at energileveransen til kundene multipliseres med fjernvarmetariffer.

c) Nettleie

Nettvirksomheten er underlagt inntektsrammeregulering fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Tillatt inntekt består av inntektsramme fastsatt av regulator (NVE) tillagt overføringskostnader, påslag Enova og eiendomsskatt, samt fratrukket avbruddskostnader. Mer-/mindreinntekt, som er forskjellen mellom inntektsført nettleie og tillatt inntekt, defineres som regulatorisk gjeld/eiendel som ikke kvalifiserer til balanseføring. Inntektsført beløp det enkelte år tilsvarer periodens leverte volum avregnet til den til enhver tid fastsatte tariff. Resultatet for 2014 er påvirket av en merinntekt på 206 millioner kroner. I 2013 utgjorde mindreinntekten 120 millioner kroner. Akkumulert merinntekt på 701 millioner kroner ved utgangen av 2014 tilfredsstiller ikke definisjon av forpliktelse i det konseptuelle rammeverket og er derfor ikke balanseført.

d) Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.21 Leieavtaler

Leieavtaler der en ikke uvesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler hvor konsernet i hovedsak innehar all risiko og avkastning knyttet til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler blir ved leieperiodens begynnelse

Note 2, 3

regnskapsført til det laveste av driftsmiddelets virkelige verdi og minsteleiens nåverdi. Hver leiebetaling blir fordelt mellom forpliktelsen og finanskostnader for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenstående saldo. Den korresponderende leieforpliktelsen (med fradrag for finanskostnader) blir inkludert i annen langsiktig gjeld. Renteelementet i finanskostnaden kostnadsføres over leieperioden for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenværende saldo for hver periode. Varige driftsmidler som er finansielt leaset, blir avskrevet over den korteste av perioden for eiendelens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.22 Utbytte

Utbytteutbetalinger til morselskapets aksjonærer klassifiseres som gjeld fra det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

NOTE 3 ► FINANSIELL RISIKOSTYRING

Risikostyringen i Hafslund handler om å framskaffe en samlet oversikt over den risiko og de muligheter konsernet står overfor, samt å styre disse på en best mulig måte innenfor konsernets risikoappetitt med sikte på oppnåelse av datterselskapenes og konsernets mål. Dette ivaretas best gjennom en proaktiv holdning til risiko og en helhetlig risikostyringsmodell. Risikostyring skal være en integrert del av alle vesentlige beslutningsprosesser i konsernet.

Rammer og instruksjoner for risikostyringen er gitt ved styregodkjente retningslinjer samt tilhørende risikomandater. Risikoansvar tilligger som hovedprinsipp den operasjonelle ledelsen i den enkelte enhet. Konsernets virksomhet innebærer eksponering mot en rekke ulike risikofaktorer. Hafslund har en naturlig finansiell eksponering i tilknytning

til kraftmarkedet, og er i tillegg eksponert for valutarisiko, renterisiko, likviditetsrisiko og kredittisiko. Konsernet benytter finansielle derivater for å sikre seg økonomisk mot visse finansielle risikoer. Finansielle risikofaktorer som har likhetstrekk på tvers av forretningsområdene, er i betydelig grad sentralisert for optimal håndtering av risiko.

a) Kraftpris og volumrisiko

Flere av konsernets resultatenheter er eksponert for risiko knyttet til kraftmarkedet. Den naturlige markedseksponeringen kommer hovedsakelig som følge av eierskap i kraftproduksjon, og strømsalg til kunder. I forretningsområdet Varme er det også risiko knyttet til at pris på fjernvarme settes ut fra kundens alternativkostnad til oppvarming i form av elektrisitet. Det samme gjelder energigjenvinningsanlegg i Sarpsborg og Fredrikstad, hvor prismekanismer i salgskontraktene gjør at inntektene i større eller mindre grad avhenger av kraftprisen. I tillegg foretar Hafslund aktiv posisjonstaking i kraftmarkedet gjennom konsernets krafthandelsvirksomhet. Krafthandelsfunksjonen i konsernet utfører alle handler i markedet. For strømsalgsvirksomheten er risikostyringen rettet inn mot å redusere svingninger i margin.

Utviklingen i kraftpriser vil sammen med faktorer som påvirker produksjonsvolum, i første rekke værforhold, være av vesentlig betydning for resultatene til produksjons- og varmevirksomheten. Hafslund sikrer løpende deler av vannkraftproduksjonsvolumet, samt inngår sikringsforretninger i forretningsområdet Varme, for å redusere kraftpriserisiko. I henhold til konsernets sikringspolicy ventes andelen sikring å være betydelig høyere kommende 6 måneder mot etterfølgende del av perioden. Sikringsgraden kan variere og blir gjort på bakgrunn av en samlet vurdering av markedspriser og utsikter, med det formål å oppnå tilfredsstillende priser og redusere variasjoner

i Hafslunds inntjening. Sikringsgraden er regulert i et risikomandat vedtatt av styret i Hafslund ASA. Eksponering skal alltid holdes innenfor fastsatte rammer gitt av styret og følges opp av Risk Management-funksjonen i konsernet og gjennom rapportering til ledelsen og styret i Hafslund ASA.

Som operasjonelt risikostyringsmål i forhold til kraftpriserisiko benytter Hafslund Value at Risk (VaR). VaR beskriver det maksimale tap som kan forventes for en kraftportefølje i løpet av en gitt tidsperiode for et gitt konfidensnivå. Eksponeringsrapporter distribueres daglig til blant annet konsernets ledelse, og et sammendrag av rapportene inngår i konsernets månedlige ledelsesrapportering. Per 31. desember 2014 hadde Hafslund konsernets samlede kraftportefølje en daglig VaR innenfor 95 prosent konfidensintervall på 33 millioner kroner (2013: 42 millioner kroner). Størsteparten av risikoen henføres til åpen eksponering i forretningsområdene Produksjon og Varme. For å oppnå den ønskete risikoreducerende effekt for kraftporteføljene benyttes standardiserte derivatprodukter som futures, forwards og CfD, samt opsjoner. Sikringshandel gjøres i hovedsak mot, og cleares hos den nordiske elbørsen Nasdaq OMX Commodities.

b) Valutarisiko

Datterselskap i utlandet har innskudd eller trekk i sine lands valutaer (svenske kroner eller euro) i konsernets cash-pool. Balansen i utenlandsk valuta følges opp på konsernnivå. Samlet eksponering for valutakursendringer i utenlandske datterselskap nettes langt på vei mot norske konsernselskap sine trekk og innskudd i utenlandsk valuta i konsernets cash-pool.

Hafslund har gjeld i utenlandsk valuta, samt virksomheter som gjennomfører transaksjoner som er eksponert for svingninger i valutakurs. Dette gjelder i særdeleshet handel med kraft og kraftderivater i EUR og SEK.

Note 3

Konsernets finansavdeling er på vegne av de operative enhetene ansvarlig for å styre den samlede valutaeksponering til konsernet, og utfører alle transaksjoner ut mot markedet. For å redusere valutarisiko benyttes hovedsakelig valutaterminer og i noen tilfeller valutaopsjoner. Valutaopsjoner er ikke benyttet i 2014, og konsernet har ingen valutaopsjonskontrakter ved utgangen av året. Ved låneopptak i utenlandsk valuta sikres hovedstol og basisrente med basisswap på opptrekkstidspunktet. Noen valutaderivater regnskapsføres i henhold til krav til sikringsbokføring i IAS 39 og andre til virkelig verdi over resultatet løpende. Alle derivatkontrakter er inngått for sikringsformål.

Dersom alle andre faktorer var konstante, og NOK endret seg mot SEK og EUR med 10 prosent, ville dette gi en resultateffekt etter skatt som følge av verdiendring på Hafslunds portefølje av valutaderivater isolert på +/- 17 millioner kroner per 31. desember 2014 (2013: +/- 2 millioner kroner).

Derivatkontrakter i EUR og SEK er først og fremst inngått med formål å sikre framtidige valutaposisjoner tilknyttet kraftderivater som strømsalgsvirksomheten holder for sikringsformål, samt redusere valutarisiko tilknyttet framtidig eurokontantstrøm fra salg av kraftproduksjon og inntekter fra varmeproduksjon.

c) Renterisiko

Hafslunds driftsinntekter og kontantstrøm fra operasjonell virksomhet er for en stor del uavhengig av renteendringer. Unntaket er nettvirksomheten der myndighetenes fastsettelse av inntektsrammen inneholder et renteelement. Tillatt avkastning i nettvirksomheten baseres til en viss grad på årets gjennomsnittlige 5 års swap-rente pluss et gjennomsnittlig kredittpåslag for obligasjoner med 5 års løpetid utstedt av kraftselskap med god kredittverdighet. Konsernet er eksponert for renterisiko når det gjelder rentebærende gjeld. For lån med flytende rente vil renteendringer påvirke selskapets kontantstrøm. For selskapets lån med opptakstidspunkt før 31. desember 2009 vil renteendringer, inkludert endringer i kredittspread, påvirke virkelig verdi av lånene. Gjennom 2014 har endring i kredittspread isolert sett medført en økning i låneporteføljens virkelige verdi på 17 millioner kroner (2013: økning på 34 millioner kroner). Kredittspread påvirkes av løpetid, likviditet og risiko. De største bankene publiserer estimat for Hafslunds kredittspread for lån med ulike løpetider, basert på observerte priser i obligasjonsmarkedet. Ved beregning av endring i virkelig verdi på låneporteføljen som følge av endring i Hafslunds kredittspread, brukes det en interpolert gjennomsnittlig endring i kredittspread for en durasjon tilsvarende durasjonen på Hafslunds lån og rentederivater.

Hafslund har en blanding av fast- og flytende rentelån i sin låneportefølje. Rentederivater benyttes for å redusere svingninger i kontantstrøm knyttet til finanskostnader. Gjennom rammer for renterisiko har styret besluttet at andelen fastrente for låneporteføljen skal ligge mellom 30 og 60 prosent. Per 31. desember 2014 utgjorde andelen flytende rente cirka 52 prosent (2013: 51 prosent av konsernets samlede lån). For å simulere følsomheten for kraftige rentesvingninger har porteføljen av lån og rentederivater per 31. desember 2014 blitt testet mot et skift på +/- 1,5 prosent over hele yield-kurven. Med bakgrunn i historiske data vil man med cirka 90 prosents sannsynlighet ikke oppleve større renteendring enn dette i løpet av et år. Et slikt skift ville medføre en endring i konsernets årlige finanskostnader (justert for skatteeffekt) på cirka 77 millioner kroner (2013: +/- 103 millioner kroner). Dette inkluderer både endringer i rentekostnader som følge av endret flytende rente, endringer i virkelig verdi på fastrentelån og endringer i virkelig verdi på rentederivater. Ettersom inntektsrammen for nettvirksomheten også varierer med svingninger i renten, ville samlet effekt av renteendring på resultatet være lavere.

d) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrømmen fra virksomheten og finansielle forpliktelser. Kontantstrømmen fra forretningsområdene vil variere blant annet i forhold til prisnivået i markedet. Konsernet har derfor etablert langsiktige, kommitterte trekkrettigheter for å sikre tilgjengelig likviditet også i perioder hvor det kan være vanskelig å oppnå finansiering i markedene. Ubenyttete trekkrettigheter per 31. desember 2014 utgjorde 3,8 milliarder kroner (2013: 3,7 milliarder kroner). Se også [note 16](#).

Forfallsanalyse lån:

Millioner kroner	0–6 mnd	6–12 mnd	1–3 år	3–5 år	>5 år	Sum
2014	(2 251)	(799)	(3 860)	(3 538)	(2 596)	(13 044)
2013	(1 526)	(1 242)	(4 400)	(3 256)	(3 064)	(13 488)

Note 3

e) Kredittrisiko

Hovedtyngden av konsernets debitorer er privatpersoner og bedrifter som kjøper strøm eller fjernvarme. Hafslund har derfor ingen vesentlig konsentrasjon av kredittrisiko. Oppfølging og innkreving av kundefordringer er sentralisert i en egen resultatenhets i konsernet (Hafslund Tellier AS). Motpartsrisiko i forhold til krafthandelsvirksomheten minimeres gjennom at man hovedsakelig clearer kontrakter via Nasdaq OMX Commodities, samt inngår bilaterale avtaler mot kommunale og statlige selskaper.

Risikomandat for rente og valuta, som er forankret i styrevedtak, inneholder retningslinjer for kredittverdighet for finansielle motparter. Hovedtyngden av forfalte kundefordringer per 31. desember 2014 ligger i forretningsområdet Marked, og gjelder i all hovedsak fordringer mot private strømkunder. Det er avsatt 21 millioner kroner til dekning av tap på denne fordringsmassen (2013: 24 millioner kroner). Kundefordringer som var ubetalt fra 30 dager etter fakturering, var på 76 millioner kroner (2013: 90 millioner kroner) i Marked.

Kundefordringer per 31. desember fordeler seg som følger i antall dager etter fakturering:

Millioner kroner	Ikke forfalt	30–60 dager	60–90 dager	90–120 dager	>120 dager	Sum
2014	678	64	15	9	90	856
2013	874	75	23	14	71	1 057

Forfallsanalyse for finansielle poster:

2014

Millioner kroner	0–6 mnd	6–12 mnd	1–3 år	3–5 år	>5 år	Sum
Rentederivater			(44)	52	(66)	(58)
Valutaderivater	(12)	(8)				(20)
Kraftderivater	18	7	1			25
Elsertifikatderivater	(8)		1			(7)
Leverandørgjeld	(528)					(528)
Sum finansielle poster	(531)	(1)	(43)	52	(66)	(587)

2013

Millioner kroner	0–6 mnd	6–12 mnd	1–3 år	3–5 år	>5 år	Sum
Rentederivater	(2)		(24)	(25)	39	(12)
Valutaderivater	(6)	(5)	9			(2)
Kraftderivater	102	(1)	(36)	(4)		61
Elsertifikatderivater	(7)		(6)			(13)
Leverandørgjeld	(502)					(502)
Sum finansielle poster	(415)	(6)	(56)	(29)	39	(468)

Note 3

Kapitalforvaltning

Konsernets kapitalstyring skal sikre konsernets finansielle handlefrihet på kort og lang sikt. Det er en målsetning å ha en finansiell struktur som gjennom soliditet og kontantstrøm sikrer en god langsiktig kredittverdighet, samt god avkastning til aksjonærene.

Tilgjengelig likviditet skal til enhver tid minst dekke låneforfall de kommende 12 måneder, og en viss reserve utover dette. Konsernets likviditetsreserve, utover kontanter og kontant-ekvivalenter, består av en ubenyttet langsiktige kommittert syndikert trekkfasilitet. Hafslund benytter i hovedsak banker og obligasjonsmarkedet som lånekilder. Hafslund har langsiktig finansiering som sikrer handlefrihet også i perioder hvor det er vanskelig å få finansiering i markedene. Ved utgangen av 2014 hadde konsernet ubenyttete trekkrettigheter som er tilstrekkelige til å dekke konsernets refinansieringsbehov de neste 12 måneder. Ekstern opplåning er sentralisert på morselskapsnivå, og kapitalbehov i datterselskaper dekkes normalt gjennom interne lån i hovedsak gjennom konsernkontosystemer, i kombinasjon med egenkapital. Kapitalstruktur i datterselskapene tilpasses forretningsmessige hensyn, samt juridiske og skattemessige hensyn.

Hafslund har ikke offisiell kredittrating, men overvåker aktivt kvantitative og kvalitative faktorer som påvirker konsernets kredittverdighet. Konsernet har en ambisjon om å opprettholde sin uoffisielle kredittrating på BBB+ fra de største norske bankene. Hafslund overvåker kapitalstyringen blant annet ved å følge utviklingen i egenkapitalandelen, netto rentebærende gjeld og kontantstrøm fra driften. Konsernets kapital består av netto rentebærende gjeld og egenkapital:

Millioner kroner	2014	2013
Sum rentebærende gjeld	11 360	11 483
Sum rentebærende fordringer	786	1 551
Netto rentebærende gjeld	10 574	9 932
Egenkapital	7 877	7 583
Egenkapitalandel	30 %	30 %
Ubenyttede trekklinjer	3 800	3 700

Vurdering av virkelig verdi

Finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

1. Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).
2. Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).
3. I tilfeller hvor det ikke er hensiktsmessig å benytte notert kurs eller transaksjonsverdi, benyttes neddiskonterte framtidige kontantstrømmer, samt konsernets egne estimat.

Følgende tabell presenterer konsernets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi:

2014				
Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Valutaderivater		6		6
Kraftderivater		114	8	122
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet		120	8	128
Lån		3 959		3 959
Elsertifikatderivater	4			4
Kraftderivater	126	11		137
Rentederivat		58		58
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	130	4 028		4 158

Note 3

2013

Millioner kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Valutaderivater		19		19
Kraftderivater		139	9	148
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet		158	9	167
Lån		4 742		4 742
Elsertifikatderivater	13			13
Kraftderivater	122	21		143
Rentederivat		12		12
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	135	4 775		4 910

Det har ikke vært overføringer mellom nivåene i løpet av året. De generelle prinsippene rundt nivådeling går hovedsakelig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. Ved eventuell flytting mellom nivåene tas det utgangspunkt i verdiene ved slutten av rapporteringsperioden.

a) Finansielle instrumenter på nivå 1

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er markedspris på balansedagen. Et marked betraktes som aktivt dersom markedskursene er tilgjengelige enkelt og regelmessig fra en børs, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes

for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpekurs. Det samme gjelder kraftderivater som handles på den nordiske kraftbørsen Nasdaq OMX Commodities og som verdsettes i henhold til gjeldende priser på Nasdaq OMX Commodities på balansedagen.

b) Finansielle instrumenter på nivå 2

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og baserer seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert på nivå 2.

Lån

Lån som er vurdert til virkelig verdi, er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringssats er rentekurven for norske swaprenter tillagt Hafslunds kredittspreader benyttet.

Rente, valuta og kraftderivater

Virkelig verdi av rentebytteavtaler beregnes som nåverdi av estimerte, framtidige kontantstrømmer, basert på noterte swaprenter per balansedagen. Virkelig verdi av forwardkontrakter i utenlandsk valuta beregnes ved å benytte kursene i forwardmarkedet på balansedagen. Virkelig verdi av valutaopsjoner beregnes ved hjelp av opsjonspringsmodeller basert på noterte forwardkurser på balansedagen. For kraftderivater som er handlet utenfor børs, estimeres verdi av kraftkontraktene basert på forwardpriser fra Nasdaq OMX Commodities på balansedagen. For langsiktige kontrakter av vesentlig størrelse er kontantstrømmene neddiskontert.

c) Finansielle instrumenter på nivå 3

Asiatiske opsjoner verdsettes ved bruk av underliggende Nasdaq kurser og forventet framtidig volatilitet, samt et estimert påslag. Bevegelse på nivå 3 er knyttet til urealisert endring for asiatiske opsjoner.

Note 3

Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Følgende finansielle eiendeler og forpliktelser er ført netto:

2014

Millioner kroner	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			
	Brutto finansielle eiendeler	Netto finansielle eiendeler i balansen	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter
Elsertifikatderivater	2	(5)	(3)	(3)
Valutaderivater	22	(15)	7	7
Kraftderivater	165	(41)	124	124
Derivater som er sikringsbokført	39	(27)	12	12
Sum finansielle eiendeler	228	(88)	140	140

2014

Millioner kroner	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			
	Brutto finansielle forpliktelser	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle forpliktelser i balansen	Finansielle instrumenter
Elsertifikatderivater	4		4	4
Kraftderivater	143	(6)	137	(10)
Rentederivat	116	(58)	58	58
Sum finansielle forpliktelser	263	(64)	199	(10)

2013

Millioner kroner	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle forpliktelser som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter
Valutaderivater	27	(8)	19	19
Kraftderivater	148	(9)	139	139
Derivater som er sikringsbokført	57	(23)	35	35
Asiatisk opsjon	9		9	9
Sum finansielle eiendeler	242	(39)	202	202

2013

Millioner kroner	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			
	Brutto finansielle forpliktelser	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle forpliktelser i balansen	Finansielle instrumenter
Elsertifikatderivater	34	(21)	13	13
Kraftderivater	151	(7)	143	(11)
Rentederivat	54	(42)	12	12
Sum finansielle forpliktelser	239	(71)	168	(11)

Note 4

NOTE 4 ► REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNMESSIGE VURDERINGER

Hafslund benytter estimater og gjør forutsetninger knyttet til framtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfallet. Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende, og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om framtidige hendelser som anses å være rimelige. Forskjellen som oppstår mellom estimater og virkelig verdi, regnskapsføres i den perioden de blir kjent, dersom de vedrører denne perioden. Dersom forskjellen vedrører både inneværende og framtidige perioder, regnskapsføres den fordelt på de aktuelle perioder.

Estimater og forutsetninger, hvor skjønnsmessige vurderinger har vesentlig effekt for balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor:

Salg og distribusjon av strøm og varme

Endelig avregning knyttet til salg og distribusjon av strøm og varme avsluttes etter at årsregnskapet er avlagt for store deler av kundebasen innen nett-, varme- og strømsalgsvirksomhetene. Som grunnlag for estimering av inntektene tas det utgangspunkt i fysisk levert kraftvolum for perioden. Fysisk levert volum fordeles etter prognostisert forbruk per kundegruppe og prisplan. Det er en viss usikkerhet knyttet til volumavvik på fordelingen mellom de ulike segmentenes priser. Balanseførte opptjente inntekter per utgangen av 2014 var 1181 millioner kroner. Totale inntekter knyttet til salg og distribusjon av strøm og varme var 11 353 millioner kroner i 2014.

Estimert verdifall på goodwill og varige driftsmidler

Verdien på balanseførte eiendeler vil i stor grad være bygget på skjønn og estimater. Spesielt gjelder det eiendeler

som i utgangspunktet ikke blir avskrevet eller amortisert. I Hafslund-konsernet vil dette i hovedsak dreie seg om goodwill og vannfallsrettigheter med ubestemt levetid. Hafslund gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill og varige driftsmidler, jf [note 2.7](#). Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi. Dette er beregninger som krever bruk av estimater. Se [note 8](#) for beskrivelse av gjennomførte nedskrivningsvurderinger.

Lån til virkelig verdi

Lån som er vurdert til virkelig verdi, er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet. Endringen i kredittspreader i løpet av 2014 utgjør isolert sett en økning i låneporteføljens virkelige verdi på 17 millioner kroner.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer, som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Hafslund bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av framtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente ser Hafslund hen til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen, se også [note 2.18](#) og [note 18](#). En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser. Endring i diskonteringsrente på 0,5 prosentpoeng medfører en endring på 7–8 prosent i brutto pensjonsforpliktelse.

Usikre forpliktelser

Ved vurdering av usikre forpliktelser må ledelsen utøve skjønnsmessige vurderinger for å fastsette hvorvidt det foreligger sannsynlighetsovervekt for at en hendelse skal medføre økonomiske forpliktelser for konsernet, samt bestemme beste estimat for framtidige utbetalinger. Tidligere år har Hafslund regnskapsmessig avsatt skatt knyttet til Hatros. Skatteetaten har i 2014 akseptert at det ikke er grunnlag for å skattlegge aksjegevinstene ved salg av aksjene i Hatros I AS og Hatros II AS i 2006 og 2007. Som følge av dette ble det i 2014 regnskapsmessig tilbakeført tidligere avsatt skatt på 268 millioner kroner. Hafslund har også fått tilbakebetalt tidligere betalt skatt vedrørende dette. Se [note 17](#) for ytterligere opplysninger.

Note 5

NOTE 5 ▶ SEGMENTINFORMASJON

Konsernledelsen utgjør konsernets øverste beslutningstaker. Hafslund rapporterer forretningsområder som driftssegmenter.

Hafslund har de siste årene hatt en tydeligere satsing på fornybar energi innen vannkraft og varme, samt videreutvikling av infrastruktur for energi og nordisk vekst innen strømsalg. Hafslunds virksomhet organiseres i forretningsområdene Produksjon, Varme, Nett og Marked.

Konsernledelsen vurderer segmentenes prestasjoner og lønnsomhet basert på driftsresultat og avkastning på engasjert kapital. Driftsresultatet i segmentinformasjonen er identisk med det som presenteres i resultatoppstillingen for konsernet. Finanskostnader allokeres også ut til segmentene, men ikke renteinntekter da dette er aktiviteter som styres av en sentral finansavdeling som en del av konsernets samlede likviditetssituasjon. Transaksjoner mellom forretningsområdene gjennomføres i henhold til armlengdeprinsippet.

	Produksjon		Varme		Nett		Marked		Annen virksomhet		Elimineringer		Konsern	
Millioner kroner	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Brutto segmentsalg	871	859	1 080	1 153	4 147	4 052	6 416	6 850	385	383	(503)	(479)	12 396	12 818
Salg mellom segmenter	16	15	2	3	56	2	225	262	205	197	(503)	(479)		
Salgsinntekter	856	844	1 077	1 150	4 091	4 050	6 191	6 588	181	186			12 396	12 818
Driftsresultat	552	568	9	156	757	619	403	301	29	9			1 749	1 652
Finanskostnader	(68)	(71)	(62)	(77)	(77)	(73)	21	64	(367)	(347)			(552)	(503)
Skattekostnad	(263)	(290)	24	(8)	96	(108)	(119)	(97)	67	100			(194)	(402)
Årsresultat	220	208	(29)	71	776	439	305	268	(269)	(238)			1 003	747
Avskrivninger driftsmidler	(47)	(46)	(172)	(168)	(557)	(488)	(30)	(30)	(40)	(45)			(846)	(777)
Nedskrivning driftsmidler			(127)	(5)									(127)	(5)
Avskrivninger immaterielle eiendeler							(52)	(8)					(52)	(8)
Nedskrivning immaterielle eiendeler									(21)	(5)			(21)	(5)
Tap på fordringer					(40)	(11)		(29)		(1)			(40)	(41)
Engasjert kapital	4 383	4 270	5 190	5 464	10 537	9 325	1 606	1 987	159	(144)			21 875	20 902
Investeringer (ekskl oppkjøp)	26	26	112	61	674	532	65	120	24	47			901	786

Se også analytisk informasjon for andre nøkkeltall for segmentene.

Note 5

Avstemming av engasjert kapital mot egenkapital:

Millioner kroner	2014	2013
Engasjert kapital	21 875	20 902
Betalbar skatt	(340)	(299)
Utsatt skatt	(3 080)	(3 098)
Lån	(11 904)	(11 764)
Betalingsmidler	742	1 143
Rentebærende fordringer	41	408
Annet	543	291
Egenkapital	7 877	7 583

Inntekter analysert etter kategori:

Millioner kroner	2014	2013
Salg av strøm	5 853	6 397
Kraftproduksjon	805	797
Varmesalg	1 000	1 089
Distribusjon	3 773	3 709
Andre inntekter	965	825
Sum	12 396	12 818

Størstedelen av inntektene kommer fra energikunder lokalisert rundt Oslo, Akershus og Østfold, hvor også en betydelig del av Hafslunds eiendeler er lokalisert. Inntekter fra konsernets strømselskaper i Sverige utgjør 1237 millioner kroner, mens engasjert kapital i de svenske selskapene er 296 millioner kroner.

Note 6

NOTE 6 ► VARIGE DRIFTSMIDLER

Millioner kroner	Teknisk utstyr og løsøre	Kraftanlegg	Varmeanlegg	Nett	Anlegg under utførelse	Annen eiendom	Sum
Balanseført verdi per 31. desember 2012	300	4 030	4 356	8 265	1 257	157	18 365
Regnskapsåret 2013							
Balanseført verdi per 1. januar 2013	300	4 030	4 356	8 265	1 257	157	18 365
Driftsinvesteringer	70	3	13		627	6	719
Balanseførte lånekostrader					13		13
Overført fra anlegg under utførelse	267		188	387	(865)	23	
Avgang anskaffelseskost	(13)		(74)	(19)	(385)	(138)	(629)
Avgang akkumulerte avskrivninger	5		5	18		8	36
Avgang akkumulerte nedskrivninger	5		69		385	70	529
Avskrivninger 2013	(108)	(46)	(168)	(452)	(1)	(2)	(777)
Nedskrivninger 2013			(5)				(5)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	526	3 987	4 384	8 199	1 031	124	18 251
Per 31. desember 2013							
Anskaffelseskost	2 062	7 238	5 704	14 182	1 049	161	30 396
Akkumulerte avskrivninger	(1 515)	(3 251)	(1 075)	(5 982)	(18)	(37)	(11 878)
Akkumulerte nedskrivninger	(21)		(245)	(1)			(267)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	526	3 987	4 384	8 199	1 031	124	18 251

Tabellen
fortsetter

Note 6

Millioner kroner	Teknisk utstyr og løsøre	Kraftanlegg	Varmeanlegg	Nett	Anlegg under utførelse	Annen eiendom	Sum
Regnskapsåret 2014							
Balanseført verdi per 1. januar 2014	526	3 987	4 384	8 199	1 031	124	18 251
Driftsinvesteringer	15	17	23		768	7	830
Kjøp av selskap	6			922	54		982
Balanseførte lånekostnader					13		13
Overført fra anlegg under utførelse	95	73	281	648	(1 097)		
Avgang anskaffelseskost	(140)		(32)	(29)	(28)	(23)	(252)
Avgang akkumulerte avskrivninger	120		5	27		8	160
Avskrivninger 2014	(116)	(46)	(172)	(510)		(2)	(846)
Nedskrivninger 2014			(127)				(127)
Balanseført verdi per 31. desember 2014	506	4 031	4 362	9 257	741	114	19 011
Per 31. desember 2014							
Anskaffelseskost	2 038	7 328	5 976	15 723	759	145	31 969
Akkumulerte avskrivninger	(1 511)	(3 297)	(1 242)	(6 465)	(18)	(31)	(12 564)
Akkumulerte nedskrivninger	(21)		(372)	(1)			(394)
Balanseført verdi per 31. desember 2014	506	4 031	4 362	9 257	741	114	19 011
Kapitaliseringssats lånekostnader					4,1 %		
Avskrivningsprosent	3–33	2–5	2–10	2–7		0–5	

Hafslund har per 31. desember 2014 samlede framtidige leieforpliktelser knyttet til kontorbygg og trafostasjoner på 915 millioner kroner i nominelt beløp:

Millioner kroner	
2015	121
2016	123
2017	126
2018	121
2019	82
2020 og senere	342
Samlede leieforpliktelser	915

Leiekontraktene er operasjonelle og har varierende betalingsterminer, prisreguleringsklausul og rett til forlengelse av leieforholdet. I 2014 ble det resultatført 125 millioner kroner i leie av kontorbygg og trafostasjoner (2013: 122 millioner kroner).

Hafslund har balanseførte lånekostnader på 13 millioner kroner på eiendeler som kvalifiserer for det i 2014. Veid gjennomsnittlig lånerente for konsernet er benyttet. Framtidige investeringsforpliktelser er estimert til 1 574 millioner kroner. Det vises til [note 8](#) vedrørende omtale rundt gjennomførte nedskrivningsvurderinger.

Note 7

NOTE 7 ▶ IMMATERIELLE EIENDELER

Millioner kroner	Kunde- porteføljer	Vannfalls- rettigheter	Akkvisisjons- kostnader	Sum	Goodwill	Sum immaterielle eiendeler
Balanseført verdi per 31. desember 2012	20	253	45	318	2 114	2 432
Regnskapsåret 2013						
Driftsinvesteringer	7		54	61	8	69
Ekspansjonsinvestering					95	95
Avgang anskaffelseskost					(3)	(3)
Avskrivninger	(8)		(19)	(27)		(27)
Nedskrivninger					(5)	(5)
Omregningsdifferanser					14	14
Balanseført verdi per 31. desember 2013	19	253	80	352	2 223	2 575
Per 31. desember 2013						
Anskaffelseskost	97	356	99	552	2 746	3 298
Akkumulerte avskrivninger	(78)	(103)	(19)	(200)	(518)	(718)
Akkumulerte nedskrivninger					(5)	(5)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	19	253	80	352	2 223	2 575
Regnskapsåret 2014						
Driftsinvesteringer			49	49	9	58
Ekspansjonsinvestering					357	357
Avgang anskaffelseskost					(5)	(5)
Avgang akkumulerte nedskrivninger					5	5
Avskrivninger	(21)		(31)	(52)		(52)
Nedskrivninger					(21)	(21)
Reklassifisering	119		5	124	(73)	51
Omregningsdifferanser					2	2
Balanseført verdi per 31. desember 2014	117	253	103	473	2 497	2 970
Per 31. desember 2014						
Anskaffelseskost	209	356	160	725	3 036	3 761
Akkumulerte avskrivninger	(92)	(103)	(57)	(252)	(513)	(765)
Akkumulerte nedskrivninger					(26)	(26)
Balanseført verdi per 31. desember 2014	117	253	103	473	2 497	2 970
Avskrivningstid						
	10 år		3–5 år			

Det vises til [note 8](#) vedrørende gjennomførte nedskrivningsvurderinger.

Note 8

NOTE 8 ► NEDSKRIVNINGSVURDERINGER

Hafslund konsernet har vesentlige langsiktige eiendeler både som materielle (varige driftsmidler) og immaterielle eiendeler. Utviklingen i disse eiendelene er presentert i [note 6](#) og [7](#). Det er estimatusikkerhet knyttet til både varige driftsmidler og immaterielle eiendeler. Både verdsetting og estimert utnyttbar levetid bygger på framtidsinformasjon som er beheftet med en stor grad av usikkerhet. Immaterielle eiendeler anses å representere den største usikkerheten. De immaterielle eiendelene har ingen direkte «kostpris», men verdiene er utledet i hovedsak fra egne verdsettinger, og er stort sett balanseført i forbindelse med konsernets oppkjøp av ny virksomhet. Goodwill er å anse som residual i samme oppkjøp. Summen av all merverdi inklusive goodwill knyttet til oppkjøpene, er å anse som markedsverdi (virkelig verdi) av de totale eiendelene og fordelingen på ulike typer eiendeler er avledet av denne. Materielle eiendeler (varige driftsmidler) er i utgangspunktet balanseført til anskaffelseskost, og dersom de har begrenset utnyttbar levetid blir de

systematisk avskrevet over denne. Utrangeringsverdi hensyntas. Utnyttbar levetid og utrangeringsverdi er basert på estimater om framtidig utvikling.

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og goodwill testes årlig for verdifall. Hafslund overvåker løpende indikasjoner på mulig verdifall. I tilfelle indikasjoner på mulig verdifall gjennomføres verdifalltester umiddelbart, men verdifalltester gjennomføres uansett minst en gang i året. Dersom verdifallstestene tilsier at de balanseførte verdiene ikke lenger kan forsvares, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Verdifalltester gjennomføres ved at kontantstrømmer knyttet til de kontantgenererende enhetene identifiseres og neddiskonteres. Gjenvinnbart beløp av en kontantgenererende enhet beregnes basert på hvilken verdi eiendelen vil gi for virksomheten. De gjennomførte nedskrivningsvurderingene i 2014 viste behov for ytterligere nedskrivning på 66 millioner kroner knyttet til energigjenvinningsanlegget Bio-El Fredrikstad

i Østfold og nedskrivning på 61 millioner kroner knyttet til sekundærnett for fjernvarmeleveranse på Søndre Nordstrand (begge inngår i Varme). Bio-El Fredrikstad, som også ble nedskrevet med 240 millioner kroner i 2012, har ved utgangen av 2014 en balanseført verdi på 30 millioner kroner. Bio-El Fredrikstad har siden oppstart hatt svak lønnsomhet. Forutsetningene for videre lønnsomhet har svekket seg ytterligere i fra nedskrivningen som ble gjennomført i 2012. Nedskrivningen av sekundærnett på Søndre Nordstrand i Oslo kommer som følge av at inntekter fra kundene ikke i tilstrekkelig grad dekker kostnader forbundet med fjernvarmenettets tekniske tilstand og drifts- og vedlikeholdsbehov. Sekundærnett består av varmeinfrastruktur til eneboliger, rekkehus og boligblokker på Søndre Nordstrand, hovedsakelig utbygd på 1980- og 90-tallet. Gjennomsnittlig årlig fjernvarmeleveranse til kunder i sekundærnett er 90 GWh.

Tabellen nedenfor viser balanseførte verdier fordelt på kontantgenererende enheter ved utgangen av 2014:

Millioner kroner		Immaterielle		Sum	Nedskrivninger			Vekst i
Kontantgenererende enhet	Driftsmidler	eiendeler	Goodwill		2014	Akkumulert	Terminalår	terminalår
Produksjon	4 048	253	7	4 308			2020	2,0 %
Nett	10 042		623	10 665			2045	2,0 %
Varme	4 509		585	5 094	127	372	2030	2,0 %
Marked	185	220	1 230	1 635			2020	0,0 %
Øvrig virksomhet	227		51	278	21	48	2020	2,0 %
Konsern	19 011	473	2 497	21 981	148	420		

Note 8

Budsjett- og prognoseforutsetninger

De gjennomførte verdifalltestene for 2014 tar utgangspunkt i budsjett for 2015 og prognoser for de fire påfølgende årene, før terminalverdien fastsettes. For nett- og fjernvarmevirksomhetene benyttes kontantstrømmer for en lengre periode før terminalverdien fastsettes. Dette som følge av gradvis endring av profil vedrørende elsertifikater for fjernvarmevirksomheten og langsiktig utvikling av effektivitet og NVE-rente i inntektsrammemodellen for nettvirksomheten. Framtidige kontantstrømmer legger til grunn en rekke forutsetninger. Nivå på og utvikling i kraftprisen er sentral for lønnsomheten til forretningsområdene Produksjon og Varme. Det er system forwardpris for kraft notert på Nasdaq OMX den 31. oktober 2014 som er benyttet i de gjennomførte verdifalltestene. Systemprisen for 2019 var 27,0 øre/kWh. Det forutsettes normalproduksjon for kraftproduksjon (inngår i Produksjon) og fjernvarmevirksomheten i Oslo (inngår i Varme). Normalproduksjon for kraftproduksjonsvirksomheten på 3100 GWh legger til grunn 10 års vannhistorikk justert for effektivitetsforbedringer. Normalproduksjon for fjernvarmevirksomheten på 1721 GWh i 2015 legger til grunn snitt temperaturforhold siste 10 år, justert for eksisterende og planlagte kundetilknytninger. For strømsalgsvirksomheten (inngår i Marked) forutsettes tilnærmet flat kundeutvikling i Norge, mens det ligger til grunn kundevekst i Sverige/Finland frem til 2019. Det forutsettes ingen endringer i forbruksmønster eller i inntjening per kunde. Dagens inntektsrammemodell for nettvirksomheten forutsettes videreført frem til terminalåret.

Diskonteringsrente

Diskonteringsrenten som benyttes tar utgangspunkt i konsernets kapitalkostnad, basert på et veid gjennomsnitt av avkastningskrav for egen- og fremmedkapital (WACC) for konsernet. Egenkapitalavkastningskravet estimeres ved bruk av kapitalverdimodellen (CAPM).

Fremmedkapitalavkastningskravet estimeres ut fra langsiktig risikofri rente tillagt en kredittmargin utledet av Hafslunds marginale langsiktige lånerente. Diskonteringsrenten justeres for antatt gjeldsgrad og forretningsrisiko for de enkelte kontantgenererende enhetene. Det er benyttet en diskonteringsrente før skatt for de ulike kontantgenererende enhetene i intervallet 6,4 prosent til 11,4 prosent (7,0 prosent til 12,1 prosent).

Sensitivitet

De gjennomførte sensitivitetstestene viser robusthet knyttet kjernevirksomheten i konsernet (Produksjon, Fjernvarme Oslo, Nett og Marked). Estimering av gjenvinnbart beløp baserer seg på antakelser om framtidig utvikling på en rekke områder. Dette vil blant annet være framtidig utvikling i rammebetingelser, kraftpriser, temperatur, økonomisk vekst og forbruksmønster. Hafslund-konsernet har gjennomført sensitivitetsanalyser hvor det er sett på hvilke konsekvenser ulike endringer i forutsetningene har på gjenvinnbart beløp. Dette gjelder for eksempel et fall på 20 prosent i kraftprisene, lavere energiproduksjon, en reduksjon på 20 prosent av kontantstrømmen i terminalverdiåret eller en økning på 20 prosent i diskonteringsrenten. Gjenvinnbart beløp for konsernet er mest sensitiv for endringer i kraftpris og regulatorisk utvikling innen nettvirksomheten. En permanent reduksjon i kraftprisene på 20 prosent vil kunne medføre nedskrivningsbehov for fjernvarmevirksomheten i Oslo (Inngår i Varme), alt annet likt.

Den finansielle robustheten til avfallsforbrenningsanleggene Sarpsborg Avfallsenergi og Bio-El Fredrikstad, samt fjernvarmevirksomheten på Gardermoen (inngår i Varme), er lav. Det vil si at neddiskontert verdi bare er marginalt høyere enn den balanseførte verdien på henholdsvis 311 millioner kroner, 30 millioner kroner og 97 millioner kroner ved utgangen av 2014. En svekkelse i noen av de sentrale

forutsetningene for disse kontantgenererende enhetene, for eksempel lavere kraftpris eller volum, vil medføre nedskrivningsbehov, alt annet likt.

Kraftprisen er en sentral driver for lønnsomheten til forretningsområdene Produksjon og Varme

Note 9

NOTE 9 ▶ INVESTERING I TILKNYTTETE SELSKAP

Millioner kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemmeandel
Rakkestad Energiverk AS	2001	Rakkestad	33 %	33 %
Glommens og Laagens Brukseierforening	1903	Lillehammer	22,3 %	22,3 %
Energy Future Invest AS	2012	Gjøvik	49,5 %	49,5 %
Fredrikstad Energi AS	2014	Fredrikstad	49 %	49 %
Fredrikstad EnergiNett AS	2014	Fredrikstad	35 %	35 %
Trøgstad Energiverk AS	2014	Trøgstad	49 %	49 %

Millioner kroner	2014	2013
Balanseført verdi 1. januar	204	560
Tilgang/salg inkl. omkostninger	389	(381)
Andel resultat	49	68
Utbytte	(15)	(43)
Endring av regnskapsprinsipp 1)	19	
Balanseført verdi 31. desember	646	204
Årets avskrivning merverdi	1	1
Merverdi per 31. desember	10	5
Totalresultat fra tilknyttete selskap	49	(46)

1) Det tilknyttete selskapet Energy Future Invest AS har endret prinsipp for regnskapsføring av investeringer i datterselskap som følge av implementering av IFRS 10. Endringen innebærer at investeringene nå føres til virkelig verdi. Hafslunds andel av effekten av prinsippendringen er ført direkte mot egenkapitalen med 19 millioner kroner i 2014. Utover dette har ikke endringer i IFRS 10 og 11 påvirket konsernregnskapet.

Hafslund-konsernet overtok med virkning fra den 30. mai 2014 Fortums nettvirksomhet i Norge. Avtalen omfatter 100 prosent av aksjene i nettselskapet Fortum Distribution AS (Hafslund Nett Øst AS), som også eier 49 prosent av aksjene i Trøgstad Elverk AS, og 100 prosent av aksjene i holdingselskapet Fortum Power and Heat AS (Hafslund Handel Øst AS) som eier 49 prosent av aksjene i Fredrikstad Energi AS (FEAS) og 35 prosent av aksjene i Fredrikstad Energi Nett AS (FEN). Hafslund Nett Øst AS er fusjonert inn i Hafslund Nett AS i desember 2014. Aksjene i de tilknyttete selskapene regnskapsføres på lik linje med øvrige tilknyttete selskaper i konsernet i henhold til egenkapitalmetoden. Se også [note 25](#) for mer informasjon knyttet til oppkjøpet.

Note 10

NOTE 10 ► FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER KATEGORI

Følgende prinsipper for etterfølgende måling av finansielle instrumenter er anvendt for finansielle eiendeler og forpliktelser i balansen:

Millioner kroner	Derivater benyttet for sikkeringsformål	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Utlån og fordringer	Totalt
Eiendeler per 31. desember 2014				
Langsiktige fordringer			64	64
Derivater	12	128		140
Kundefordringer og andre fordringer			2 435	2 435
Kontanter og kontantekvivalenter			742	742
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2014	12	128	3 241	3 381
Eiendeler per 31. desember 2013				
Langsiktige fordringer			327	327
Derivater	35	167		202
Kundefordringer og andre fordringer			2 428	2 428
Kontanter og kontantekvivalenter			1 143	1 143
Sum finansielle eiendeler per 31. desember 2013	35	167	3 898	4 100

Tabellen
fortsetter

Note 10

Millioner kroner	Forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	Andre finansielle forpliktelser	Totalt
Forpliktelser per 31. desember 2014			
Kortsiktig lån	702	2 155	2 857
Langsiktig lån	3 257	5 791	9 047
Derivater	199		199
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		2 395	2 395
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2014	4 158	10 340	14 498
Forpliktelser per 31. desember 2013			
Lån	4 742	7 226	11 968
Derivater	168		168
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld		1 406	1 406
Sum finansielle forpliktelser per 31. desember 2013	4 910	8 632	13 542

Endringer i finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet inngår i posten Andre (tap)/gevinster i resultatregnskapet, se også [note 19](#).

Hafslund sikrer løpende deler av vannkraftproduksjonsvolumet, samt inngår sikringsforretninger i fjernvarmevirksomheten for de kommende 36 måneder for å redusere kraftpriserisiko. Sikringsforholdet blir regnskapsmessig ført som kontantstrømsikring iht. IAS 39 og verdiendringer i sikringsinstrumentet føres over utvidet resultat. Per 31. desember 2014 er imidlertid gjenværende løpetid på sikringsobjektet mindre enn 24 måneder.

Derivater holdt for handelsformål er klassifisert som kortsiktige eiendeler eller forpliktelser. Hele den virkelige delen av sikringsinstrumenter er klassifisert som kortsiktig eiendel eller forpliktelse. Det er ikke resultatført beløp i 2014 som følge av ineffektiv del av konsernets kontantstrømsikring. Derivater som inngår i kontantstrømsikringen er følgende:

a) Valutaterminkontrakter

Nominelt utestående valutaterminkontrakter per 31. desember 2014 er -26,5 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene i fremmed valuta forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 24 måneder. Gevinster og tap regnskapsført i sikringsreserven i egenkapitalen på valutaterminkontrakter per 31. desember 2014, vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet.

b) Kraftkontrakter

Nominelt utestående kraftkontrakter per 31. desember 2014 er 38,4 millioner kroner.

De sikrede svært sannsynlige forventede transaksjonene forventes å finne sted på ulike datoer i løpet av de neste 24 måneder. Gevinster og tap regnskapsført i sikringsreserven i egenkapitalen på kraftkontrakter per 31. desember 2014 vil bli resultatført i den samme periode eller de samme periodene der de sikrede transaksjonene påvirker resultatet.

Note 11, 12, 13

NOTE 11 ▶ LANGSIKTIGE FORDRINGER

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Rentebærende lån og fordringer	34	291
Innskudd pensjonskasse	116	116
Overfinansiert pensjonsordning	41	48
Annet	30	36
Sum langsiktige fordringer	221	491

Rentebærende lån og fordringer er redusert som følge av innfrielse av lån som ble gitt som selgerkreditt i forbindelse med salget av aksjene i Hafslund Fibernet AS i 2010. Hafslund mottok 312 millioner kroner i forbindelse med innfrielse av lånet. Se også [note 19](#).

Alle langsiktige fordringer forfaller senere enn 1 år etter balansedagen. Virkelig verdi av langsiktige fordringer tilsvarer balanseført verdi.

NOTE 12 ▶ KUNDEFORDRINGER OG ANDRE FORDRINGER

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Kundefordringer	856	1 057
Avsetning til dekning av tap	(53)	(41)
Kundefordringer netto	803	1 017
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	1 181	1 057
Rentebærende fordringer	7	2
Andre fordringer	444	353
Sum kundefordringer og andre fordringer	2 435	2 428

Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer tilsvarer balanseført verdi. Se for øvrig [note 3](#) for nærmere beskrivelse.

NOTE 13 ▶ BETALINGSMIDLER

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Betalingsmidler innenfor konsernkonto	343	414
Betalingsmidler utenfor konsernkonto	202	542
Beholdning av elsertifikater	197	187
Sum betalingsmidler	742	1 143

Av bankinnskudd på 545 millioner kroner utgjør 18 millioner kroner sikkerhetsstillelse knyttet til krafthandelsvirksomheten. Hafslund har konsernkontosystem i Nordea. Et konsernkontosystem innebærer solidaransvar mellom deltagende selskaper. Hafslund ASAs konti utgjør eneste direkte mellomværende med banken, mens innskudd og trekk på datterselskapenes konti betraktes som interne mellomværende med Hafslund ASA. Deltakende selskap i konsernkontosystemet har et solidarisk selvskyldneransvar for samlet trekk i konsernkontosystemet begrenset oppad til 200 millioner kroner, som er trekkramme.

Note 14, 15

NOTE 14 ► AKSJEKAPITAL OG OVERKURS

Aksjekapitalen i Hafslund ASA per 31. desember består av følgende aksjeklasser:

Millioner kroner	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Overkurs	Sum
Per 31. desember 2013	115	80	195	4 080	4 275
Per 31. desember 2014	115	80	195	4 080	4 275

Aksjenes pålydende er kr 1,-. Det er ingen utestående aksjeopsjoner. B-aksjene gir ikke stemmerett. For øvrig gir hver aksje lik rett i selskapet. Hafslund ASA har per 31. desember 2014 en beholdning på 420 411 B-aksjer (2013: 170 411 B-aksjer).

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2014 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Kommunal Landspensjonskasse	5 201	2 848	8 049	4,1 %	4,5 %
MP Pensjon PK	5	1 979	1 984	1,0 %	
Sum > 1 % eierandel	110 584	70 876	181 460	92,9 %	95,8 %
Sum øvrige	4 844	8 882	13 726	7,1 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100 %	100 %

De største aksjonærene i Hafslund ASA per 31. desember 2013 var:

I tusen aksjer	A-aksjer	B-aksjer	Sum	Eierandel	Stemmeandel
Oslo kommune	67 525	37 343	104 868	53,7 %	58,5 %
Fortum Forvaltning AS	37 853	28 706	66 559	34,1 %	32,8 %
Østfold Energi AS	5 201	4	5 205	2,7 %	4,5 %
Odin Norge		3 801	3 801	1,9 %	
Sum > 1 % eierandel	110 579	69 854	180 433	92,4 %	95,8 %
Sum øvrige	4 849	9 904	14 753	7,6 %	4,2 %
Totalt antall aksjer	115 428	79 758	195 186	100 %	100 %

NOTE 15 ► LEVERANDØRGJELD OG ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Leverandørgjeld	528	502
Skyldige offentlig trekk	804	554
Påløpte kostnader	657	596
Øvrige forpliktelser	406	351
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	2 395	2 002

Note 16

NOTE 16 ► LÅN

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Obligasjonslån fast rente	4 846	4 636
Obligasjonslån flytende rente	2 943	2 327
Andre lån	1 258	2 469
Sum langsiktige lån	9 047	9 432
Obligasjonslån fast rente	302	372
Obligasjonslån flytende rente	380	400
Sertifikatlån	600	1 000
Påløpte renter	190	204
Andre lån	1 385	560
Sum kortsiktige lån	2 857	2 536
Sum lån	11 904	11 968

Alle lån med opptakstidspunkt før 1. januar 2010 er balanseført til virkelig verdi, som er beregnet ved å neddiskontere lånenes kontantstrømmer. Virkelig verdi inkluderer ikke påløpte renter. Som diskonteringsrate er rentekurven for norske swaprenter pluss Hafslunds kredittspreader benyttet.

Fra 1. januar 2010 blir nye lån vurdert til amortisert kost. Dette utgjorde 7751 millioner kroner ved årsskiftet. Virkelig verdi på lånene bokført til amortisert kost er beregnet til 8086 millioner kroner per 31. desember 2014.

Nominelt beløp per 31. desember 2014 var 11 356 millioner kroner. Tilsvarende beløp per 31. desember 2013 var 11 483 millioner kroner.

Følgende kredittspreader er benyttet:

Løpetid (år)	2014-12-31	2013-12-31
0,25	30	45
0,5	30	45
1	30	48
2	36	57
3	48	73
4	57	83
5	65	93
6	72	101
7	78	108
8	82	113
9	86	118
10	90	123

Endringen i kredittspreader i løpet av 2014 utgjør isolert sett en økning i låneporteføljens virkelige verdi estimert til 17 millioner kroner. Tilsvarende endring i 2013 var en økning på 34 millioner kroner.

Note 16

Konsernets lån er eksponert for renteendringer i markedet basert på følgende løpetid på renten på lånene:

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
0–6 måneder	6 596	6 411
6–12 måneder	296	1 005
1–3 år	1 332	842
Over 3 år	3 680	3 710
Sum lån	11 904	11 968

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2018. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. I tillegg har konsernet kassekreditt i Nordea på 200 millioner kroner som var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og en eierskapsklausul, som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

Forfallsprofil lån:

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
0–6 mnd	2 149	1 424
6–12 mnd	709	1 112
1–3 år	3 370	3 776
4–5 år	3 412	2 920
Over 5 år	2 264	2 736
Sum lån	11 904	11 968

Lånebevegelser:

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Sum lån 1. januar	11 968	11 541
Nye lån	2 225	3 635
Forfalte lån	(1 942)	(2 671)
Tilbakekjøp av lån	(406)	(749)
Endring i påløpte renter	(14)	204
Endring i virkelig verdi	73	8
Sum lån 31. desember	11 904	11 968

Note 17

NOTE 17 ► SKATT

Skattekostnad:

Millioner kroner	2014	2013
Betalbar skatt	126	297
Utsatt skatt	68	105
Sum skattekostnad	194	402

Betalbar skatt i balansen:

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Betalbar skattekostnad	126	297
Tilbakebetalt skatt knyttet til endringsvedtak Hatros	218	
Tilbakebetalt skatt, endring tidligere år	13	
IB betalbar skatt oppkjøpt selskap	12	2
Naturressursskatt	(31)	
Omregningsdifferanse	2	
Sum betalbar skatt i balansen	340	299

Skattekostnaden sammenlignet med resultat før skatt avviker fra det beløpet som hadde framkommet dersom nominell skattesats for alminnelig inntekt hadde vært benyttet. Differansen er forklart som følger:

Millioner kroner	2014	2013
Resultat før skattekostnad	1 197	1 149
Skatt beregnet med nominell skattesats (27 % / 28 %)	(323)	(322)
Grunnrenteskatt	(131)	(145)
Tilbakebetalt skatt knyttet til endringsvedtak Hatros	218	
Endring utsatt skatt knyttet til endringsvedtak Hatros	50	
Resultat fra salg eller verdiendring aksjer		30
Redusert utsatt skatteforpliktelse ved endret skattesats fra 2014		45
Endring ikke balanseført skattefordel	(29)	9
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	13	(5)
Resultat tilknyttete selskap	13	(6)
Permanente forskjeller	(6)	(9)
Andre forhold	1	1
Sum skattekostnad	(194)	(402)
Effektiv skattesats	16 %	35 %

Endring i effektiv skattesats i forhold til den alminnelige selskapsbeskatningen skyldes hovedsakelig tilbakebetalt skatt og endring utsatt skatt primært som følge av endringsvedtak Hatros, samt belastning av grunnrenteskatt for kraftproduksjonsvirksomheten.

Note 17

Utsatt skatt

Utsatt skatt nettoføres i balansen når konsernet har en juridisk rett til å motregne utsatt skattefordel mot utsatt skatt.

Følgende beløp er blitt nettoført:

Millioner kroner	2014	2013
Utsatt skattefordel som reverseres senere enn 12 måneder	109	248
Utsatt skattefordel som reverseres innen 12 måneder	117	50
Sum utsatt skattefordel per 31. desember	226	298
Utsatt skatt som reverseres senere enn 12 måneder	3 296	3 216
Utsatt skatt som reverseres innen 12 måneder	10	180
Sum utsatt skatt per 31. desember	3 306	3 396
Sum utsatt skatt - netto per 31. desember	3 080	3 098
Endring i balanseført verdi utsatt skatt:		
Balanseført verdi utsatt skatt per 1. januar	3 098	2 992
Resultatført i perioden	68	105
Tilført fra oppkjøp	5	
Ført mot utvidet resultat i perioden	(89)	10
Reklassifisering	(2)	(9)
Sum balanseført verdi utsatt skatt per 31. desember	3 080	3 098

Endring utsatt skatt:

Millioner kroner	Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	Omløpsmidler	Gevinst og tapskonto	Sum
Utsatt skatt per 31. desember 2012	3 098	195	104	3 397
Resultatført i perioden	76	(19)	(59)	(2)
Ført mot utvidet resultat i perioden		10		10
Reklassifisering		(6)	(3)	(9)
Utsatt skatt per 31. desember 2013	3 174	180	42	3 396
Resultatført i perioden	117	(72)	(42)	3
Ført mot utvidet resultat i perioden		(6)		(6)
Oppkjøp selskap	5			5
Reklassifisering		(92)		(92)
Utsatt skatt per 31. desember 2014	3 296	10		3 306

Utsatt skatt
fortsetter

Note 17, 18

Endring utsatt skattefordel:

Millioner kroner	Pensjoner	Lån og forpliktelser	Framførbart underskudd	Gevinst og tapskonto	Sum
Utsatt skattefordel per 31. desember 2012	(85)	(254)	(66)		(405)
Resultatført i perioden	35	40	32		107
Utsatt skattefordel per 31. desember 2013	(50)	(214)	(34)		(298)
Resultatført i perioden	30	16	33	(14)	65
Ført mot utvidet resultat i perioden	(83)				(83)
Reklassifisering		90			90
Utsatt skattefordel per 31. desember 2014	(103)	(108)	(1)	(14)	(226)

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot framtidig skattepliktig overskudd. Konsernet har balanseført utsatt skattefordel knyttet til skattemessig framførbart underskudd for alle heleide datterselskaper.

NOTE 18 ► PENSJONSKOSTNADER, -FORPLIKTELSE OG -MIDLER

Selskapene i konsernet har ulike pensjonsordninger organisert i pensjonskasser og forsikringsselskaper. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger fra selskapene, som hovedsakelig fastsettes på basis av aktuarberegninger. Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. I henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon er det etablert avtaler om innskuddspensjon med virkning fra 1. juli 2006 i alle selskaper som ikke har hatt kollektive pensjonsordninger for ansatte. Fra 1. januar 2010 har de fleste selskapene tegnet uførepensjonsforsikring for ansatte med innskuddspensjon. 335 ansatte var dekket gjennom ytelsesplaner i Hafslunds to pensjonskasser per 31. desember 2014, og 78 ansatte i KLP. I tillegg utbetalte pensjonskassene og KLP pensjon til i alt 1131 personer. Utover dette har konsernet innskuddsplaner i ulike forsikringsselskaper. Hafslund endret pensjonsordningene fra 1. januar 2007. Dette innebærer at pensjonskassene ble stengt for opptak av nye medlemmer. Samtidig ble innskuddsplaner for nyansatte innført.

Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi ved utgangen av året. Pensjonsforpliktelsene (netto nåverdi av pensjonsytelsen opptjent på balansedagen justert for framtidige lønnsøkninger) er vurdert etter beste estimat basert på forutsetninger per balansedagen. De aktuarielle beregningene av pensjonsforpliktelsene er utført av uavhengig aktuar. Forutsetningene for lønnsøkninger, økning i pensjonsutbetalinger og G-regulering er testet mot historiske observasjoner, inngåtte tariffavtaler og forholdet mellom enkelte forutsetninger.

Ansatte som slutter før pensjonsalder, mottar fripolise. Hafslunds pensjonskasser forvalter fripolisene som knytter seg til opptjente rettigheter i kommunale ytelsesplaner. Hafslund er økonomisk forpliktet til å justere fripolisene i takt med økningen i folketrygdens grunnbeløp. Fra tidspunktet for utstedelse av fripoliser opptjent i andre ytelsesplaner, er Hafslund fritatt for ytterligere forpliktelser overfor den ansatte som fripolisen gjelder for. Midler og forpliktelser verdsettes på tidspunktet for utstedelse av fripolisene og skilles ut fra pensjonsforpliktelser og midler.

Tabell
neste side

Note 18

Millioner kroner	2014-31-12	2013-31-13
Balanseført forpliktelse:		
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelser for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	2 789	2 237
Virkelig verdi på pensjonsmidler	(2 548)	(2 220)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	241	17
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	134	171
Netto pensjonsforpliktelse i balansen (inkl arbeidsgiveravgift)	375	189
Balanseført netto pensjonsforpliktelser	(416)	(235)
Balanseført netto overfinansiert ordning	41	48
Endringene i den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen i løpet av året:		
Pensjonsforpliktelse per 1. januar	2 408	2 232
Arbeidsgiveravgift	6	3
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	34	26
Rentekostnad	101	87
Planendring	(105)	
Estimatendringer	388	189
Utbetalte ytelser	(114)	(117)
Forpliktelser ved planendring og oppkjøp	204	(12)
Pensjonsforpliktelse per 31. desember	2 923	2 408
Endring i pensjonsmidlenes virkelig verdi i løpet av året:		
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 1. januar	2 220	1 950
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	94	78
Estimatendringer	90	178
Totalt tilskudd	106	116
Totale utbetalinger fra fond	(87)	(88)
Pensjonsmidler ved oppgjør og oppkjøp	125	(14)
Virkelig verdi på pensjonsmidler per 31. desember	2 548	2 220

Note 18

Minste pensjonsforpliktelse, som er netto nåverdi av pensjonsforpliktelsen basert på nåværende pensjongivende inntekt opptjent på balansedagen, var 31. desember 2014 og 2013 henholdsvis 2495 millioner kroner og 2207 millioner kroner. Forventet innbetaling i 2015 utgjør 110 millioner kroner.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn:	2014	2013
Diskonteringsrente	2,30 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,50 %	3,50 %
G-regulering	2,50 %	3,50 %
Regulering av løpende pensjon, offentlig ordning	0,0 % / 1,75 %	0,6 % / 2,75 %

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkt i framtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett) den 31. desember 2014 som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse. Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 2,5 prosent over tjenestetiden for populasjonen i pensjonskassene.

Demografiske forutsetninger som er lagt til grunn ved beregningene, er basert på uføregrunnlaget IR73 omregnet til intensitetsmetode og dødelighetstabellen K2013FT, som er utviklet av Finanstilsynet. Hafslund anser at Finanstilsynets K2013FT er forventningsrett og tar høyde for utvikling i levealder for konsernets ansatte. Forutsetningene for K2013FT vil følges opp systematisk hvert år. Tabellen er forventningsrett og dynamisk slik at levetiden forbedres hvert år.

Faktisk avkastning på pensjonsmidlene i 2014 var 99 millioner kroner (230 millioner kroner i 2013).

Millioner kroner	2014	2013
Årets pensjonsopptjening	34	26
Netto rentekostnad	5	9
Resultatført planendring	(105)	
Arbeidsgiveravgift	5	4
Medlemsinnskudd	(2)	(1)
Pensjonskostnad ytelsesplaner	(64)	38
Pensjonskostnad tilskuddsplaner	31	31
Totale pensjonskostnader	(33)	69

Pensjonskostnaden knyttet til ytelsesplaner er påvirket av resultatført planendring tilsvarende 105 millioner kroner. Forholdet skyldes at alderspensjoner skal levealderjusteres, noe som tilsier en reduksjon i pensjonsforpliktelsen. Levealdersjusteringen er innregnet som en planendring i 2015 og medfører en positiv effekt på pensjonskostnaden.

Note 18

Sensitiviteten til pensjonsforpliktelsen for endring i de vektete økonomiske forutsetninger er:

Påvirkning på pensjonsforpliktelsen:			
	Endring	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,5 %	(7 %)	8 %
Lønnsvekst	0,5 %	2 %	(1 %)
G-regulering	0,5 %	6 %	(6 %)
Forventet levetid	1 år	3 %	(3 %)

Pensjonsmidlene er investert i obligasjoner og pengemarkedsplasseringer utstedt av den norske stat, norske kommuner, finansinstitusjoner og foretak. Obligasjoner i utenlandsk valuta er valutasikret. Investeringene i aksjer er begrenset til 37 prosent av totale pensjonsmidler. Det er investert i både norske og utenlandske aksjer. Estimatavviket er fordelt forholdsmessig mellom de enkelte aktivaklasser.

Pensjonsmidlene består av:

Millioner kroner	2014		2013	
Egenkapitalinstrumenter	1 172	46 %	799	36 %
Rentebærende instrumenter	1 376	54 %	1 354	61 %
Annet			67	3 %
Virkelig verdi pensjonsmidler	2 548	100 %	2 220	100 %

Ordningens innskudd er investert som følger i 2014:

Millioner kroner	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Oberserver- bare priser	Nivå 3 Ikke oberserver- bare priser	Totalt
Egenkapitalinstrumenter		892	280	1 172
Rentebærende instrumenter		1 376		1 376
Totalt		2 268	280	2 548

Risiko

Måling av pensjonsforpliktelser er basert på IAS 19 og baseres på forutsetninger om diskonteringssatser, reallønnsutvikling, inflasjon, aldersbasert karriereutvikling, pensjonsregulering, utvikling i folketrygdens G, forventninger til avgang av ansatte, pensjoneringstidspunkt, levetidsutvikling og uførhet. Beregninger av forpliktelsen utføres av uavhengig aktuar.

Pensjonsmidlene måles til virkelig verdi og er investert i Hafslund Offentlige Pensjonskasse, Hafslund Private Pensjonskasse og KLP. Fra 1. januar 2015 skal de to pensjonskassene i Hafslund fusjonere og ta navnet Hafslund Infratek Pensjonskasse. Pensjonskassene omfatter også en virksomhet som ikke inngår i konsernet (Infratek AS med datterselskap i Norge). I tillegg omfatter pensjonskassen fripoliser. Konsernets pensjonsmidler forvaltes som «kollektivportefølje», dette innebærer at styret i pensjonskassene bestemmer hvordan pensjonsmidlene skal investeres.

Gjennom de ytelsesbaserte pensjonsordningene er konsernet eksponert for flere risikoer. De vesentligste er som følger:

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko anses som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er cirka 3 år. Porteføljeverdien i Hafslunds pensjonskasser vil falle med cirka 1,5 prosent (cirka 20 millioner kroner) ved et parallelt skift i rentekurven (rentestigning) på + 0,5 prosentpoeng. Verdien vil tilnærmet stige tilsvarende ved et rentefall.

Note 18

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot renterisiko, da OMF-renten brukes som utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente. Pensjonsforpliktelsen vil stige med cirka 8 prosent (230 millioner kroner) ved et parallelt skift i hele rentekurven (rentefall) på -0,5 prosentpoeng. Verdien vil falle med cirka 7 prosent (205 millioner kroner) ved en rentestigning på 0,5 prosentpoeng. Se forøvrig tabell over sensitivitet gjengitt på foregående side.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating på enkeltinvesteringer. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot kredittrisiko da OMF-renten brukes som utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente. En økning i kredittpåslagene vil redusere pensjonsforpliktelsen.

Aksjerisiko

Pensjonsmidlene er investert i egenkapitalinstrument og andeler i ulike norske og utenlandske aksjefond. Fire av aksjefondene i Hafslunds pensjonskasser har sin markedseksponering i Norge, mens enkelte andre aksjefond er eksponert mot det utenlandske aksjemarkedet. Pensjonsmidlene omfatter også investeringer innen aktivaklassen private equity. Den samlede aksjeeksponeringen har variert mellom 25 og 30 prosent gjennom året. Summen av egenkapitalinstrument og andeler utgjorde 46 prosent av totalporteføljen ved utgangen av 2014. Hovedvekten av aksjeeksponeringen er mot det globale aksjemarkedet. Pensjonskassens aksjeinvesteringer er bredt diversifisert.

Valutarisiko

Alle plasseringer i utenlandske rentefond valutasikres. Det er investert i valutasikrede fond. Utenlandske aksjeplasseringer skal som hovedregel ikke valutasikres. Pensjonsmidlene i Hafslunds pensjonskasser skal til enhver tid minst være 70 prosent i norske kroner. Pensjonsmidlene er per 31. desember 2014 eksponert for valutarisiko gjennom deler av sine utenlandske aksjeinvesteringer og et av sine eiendomsfond, som til sammen utgjør 13,6 prosent av forvaltningskapitalen. Pensjonsforpliktelsene er kun eksponert mot norske kroner.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen i pensjonsmidlene vurderes som lav, da en til enhver tid har kortsiktige plasseringer som overstiger kortsiktige forpliktelser. Plasseringene anses å være tilstrekkelig likvid.

Oversikt over pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonseiendeler knyttet til fondsbaserte ordninger:

Millioner kroner	2014	2013	2012	2011
Nåverdien av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen	2 923	2 408	2 232	2 734
Virkelig verdi av pensjonseiendelene	2 548	2 220	1 950	1 775
Underdekning	375	188	282	959

Forventet forfallstidspunkt på ytelsesplanene:

Millioner kroner	< 1 år	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Totalt
Ytelsespensjon	111	111	432	2 269	2 923

Note 19, 20, 21

NOTE 19 ► ANDRE (TAP)/GEVINSTER NETTO

Millioner kroner	Noter	2014	2013
Andre finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultat			
Andre finansinntekter	11	99	37
Urealisert gevinst/(tap) derivater			
Rentederivater		(46)	16
Valutaderivater		3	18
Kraftderivater og elsertifikater		11	(15)
Salg finansielle eiendeler			
Regnskapsmessig gevinst på aksjer ved trinnvise oppkjøp	25		18
Sum andre (tap)/gevinster netto		67	75

Innfrielse av selgerkreditt gitt ved salg av Hafslund Fibernett AS i 2010 ga en gevinst på 52 millioner kroner i 2014. Se også [note 11](#).

NOTE 20 ► ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Millioner kroner	2014	2013
Vedlikehold	621	649
Kjøp av tjenester	171	130
Husleie, strøm etc.	199	167
Salg og markedsføring	219	179
Annet	762	622
Sum andre driftskostnader	1 972	1 747

Det er i 2014 resultatført honorar til revisor på 9,5 millioner kroner (8,0 millioner kroner i 2013). Honoraret fordeler seg på lovpålagt revisjon med 5,6 millioner kroner (5,6 millioner kroner), andre attestasjonstjenester med 0,6 millioner kroner (0,2 millioner kroner), skatterådgivning med 1,6 millioner kroner (1,7 millioner kroner) og andre tjenester utenfor revisjon med 1,7 millioner kroner (0,5 millioner kroner).

NOTE 21 ► LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Millioner kroner	2014	2013
Lønn	740	659
Arbeidsgiveravgift	121	108
Pensjonskostnader - ytelsesplaner	(64)	38
Pensjonskostnader - tilskuddsplaner	31	31
Andre ytelser	51	65
Sum lønn og andre personalkostnader	879	901

Ved utgangen av 2014 er det i alt 1258 årsverk (1178) og 1287 ansatte (1220) i Hafslund.

Note 22

NOTE 22 ► OVERSIKT OVER GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYREMEDLEMMER

Navn	Stilling	Lønn, feriepenger & honorar (4)	Bonus (2)	Naturalytelser	Pensjons- kostnad	Lån 31.12.14	Antall aksjer 31.12.14
Finn Bjørn Ruyter	Konsernsjef	3 504 313	1 420 872	200 002	450 441	350 000	10 600
Kari Ekelund Thørud	Konserndirektør/visekonsernsjef	2 674 106	89 364 ⁽²⁾	198 536	193 585	520 000	1 027
Heidi Ulmo	Konserndirektør	2 462 271	619 367	199 977	292 918	460 000	6 600
Jan Presttun	Konserndirektør	2 214 107	447 415	143 615	91 560	285 000	3 656
Anders Østby	Konserndirektør	1 693 083	365 220	156 521	265 273	425 000	4 037
Kristin Lian	Konserndirektør	1 802 454	518 414	166 649	311 577	500 000	1 293
Johan Hovland	Konserndirektør	1 844 560	370 019	173 689	190 810	470 000	4 600
Birger Magnus (3)	Styreleder	537 700					7 000
Per Langer (1,3)	Styremedlem	240 700					
Maria Moræus Hanssen (3)	Styremedlem	274 750					
Odd Håkon Hoelsæter (3)	Styremedlem	274 750					
Ellen Christine Christiansen	Styremedlem	240 700					
Per Orfjell (3)	Styremedlem (ansatt representant)	1 144 470		80 204	127 480	267 500	852
Per Luneborg (3)	Styremedlem (ansatt representant)	722 531		7 961	114 859		277
Jane Koppang	Styremedlem (ansatt representant)	930 642		7 961	96 172		862

1) Per Langer med nærstående eier ingen aksjer i Hafslund. Per Langer er ansatt i Fortum, som eier 37 853 110 A-aksjer og 28 706 339 B-aksjer i Hafslund ASA.

2) Dette gjelder bonusoppgjør for 2014 som utbetales i 2015. Kari E. Thørud hadde permisjon tilnærmet hele 2014.

3) Inkluderer også honorar for arbeid i revisjonsutvalg og kompensasjonsutvalg.

4) Grunnlønnen til konsernsjef og hver enkelt konserndirektør, økte med 3,6% i 2014. Økningen i «Lønn, feriepenger & honorar» fra fjoråret avviker fra økningen i grunnlønnen, fordi feriepenger av forrige års bonus er inkludert i tallene.

Note 22

Betingelser konsernsjef

Konsernsjefen har seks måneders oppsigelsestid. Ved opphør av arbeidsforholdet har han på visse vilkår, i tillegg til oppsigelsestiden, rett til lønn (etterlønn) i 12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra eventuell ny arbeidsgiver i etterlønsperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Pensjonsalderen er 67 år, og konsernsjefen er medlem av konsernets obligatoriske tjenestepensjonsordning (OTP) med 5 prosent av lønn mellom 1 og 6 G og 8 prosent av lønn mellom 6 og 12 G. For grunnlønn over 12 G skal det utbetales en pensjonskompensasjon som gir netto tilleggssinntekt etter skatt på 8 prosent. Konsernsjefen har rett til å avslutte arbeidsforholdet med AFP etter de til enhver tid gjeldende regler. Konsernsjefen har en uførepensjonsordning på 66 prosent ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G. Konsernsjefen har rett til bonus begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering.

Betingelser øvrig konsernledelse

Øvrige i konsernledelsen har ved opphør av arbeidsforholdet på visse vilkår rett til lønn i 6–12 måneder (etter utløp av oppsigelsestid). Ved mottak av lønn fra eventuell ny arbeidsgiver i etterlønsperioden, skal etterlønnen reduseres etter spesielle vilkår. Ytelser består av fastlønn og bonusordning begrenset oppad til 30 prosent av fastlønn. Bonusen fastsettes årlig basert på konsernmål, selskapsmål/virksomhetsmål, individuelle objektive mål og subjektiv individuell vurdering. Konsernledelsen, med noen unntak, er medlem av de ordinære ytelsespensjonsordningene. Ulmo og Hovland ble ansatt etter at ytelsespensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer, og har samme innskuddsordning som konsernsjefen. Konsernledelsen har en uførepensjonsordning på 66 prosent ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Styrets kompensasjonsutvalg

Styret i Hafslund ASA har et særskilt kompensasjonsutvalg. Kompensasjonsutvalget skal gi tilrådning til styret i alle saker som gjelder selskapets vederlag til konsernsjef. Utvalget skal holde seg orientert om og foreslå retningslinjer for fastsettelse av godtgjørelse til ledende ansatte i konsernet. I tillegg er utvalget rådgivende organ for konsernsjef i forhold til kompensasjonsordninger som omfatter alle ansatte i betydelig grad, herunder Hafslunds bonussystem og pensjonsordning.

Styrets erklæring om fastsettelse og godtgjørelse til ledende ansatte

Styret i Hafslund ASA vil framlegge for ordinær generalforsamling følgende retningslinjer og erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte for det kommende regnskapsåret i medhold av allmennaksjeloven § 6–16a og § 5–6 (3).

Godtgjørelse til konsernsjef

Godtgjørelse til konsernsjef skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industri. Godtgjørelsen skal videre gi incentiver til langsiktig verdiskapning gjennom virksomhetsutvikling, positiv resultat- og aksjekursutvikling, samt reflektere den ansattes erfaring og kompetansenivå. Godtgjørelsen skal bestå av fastlønn, bonus på inntil 50 prosent av grunnlønn, pensjon, samt rente- og avdragsfritt lån. Konsernsjefen skal motta naturalytelser på nivå med øvrige ledende ansatte i konsernet. Oppsigelsestiden skal tilsvare minimum 6 måneder.

Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere

Godtgjørelse til konsernledelsen vedtas av konsernsjef, dog slik at hvis godtgjørelsen fraviker disse retningslinjer skal dette framlegges for styret til godkjenning. Godtgjørelse til andre ledere vedtas av respektive konserndirektører.

Godtgjørelse til ledende ansatte og øvrige ledere skal baseres på nedenstående retningslinjer.

Fastlønn

Fastlønn fastsettes basert på stillingsinnhold, ansvarsnivå, kompetanse og lengde i stilling. Lønnen skal være konkurransedyktig i forhold til ansvarsforhold og industrinivå.

Lån

Til bilhold kan det tildeles rentefrie lån som nedskrives over ti år innenfor vedtatte retningslinjer. I tillegg kan det tildeles et årlig driftstilskudd fastsatt av administrasjonen. Hvis den ledende ansatte ikke har behov for bil, kan lånet likevel tas ut på de samme betingelsene mot at tilfredsstillende sikkerhet stilles for lånet. Fordel knyttet til lån inngår i kolonnen for naturalytelser i tabellen.

Naturalytelser

Naturalytelser skal i hovedsak knyttes til utgifter til bredbånd/ADSL (mulighet for å jobbe fra hjemmet), mobiltelefon og avis.

Ferie

Ledende ansatte har rett til ferie i samsvar med ferielovens bestemmelser og de til enhver tid gjeldende interne regler for konsernet. Feriepenger beregnes på grunnlag av grunnlønn. Tilleggsytelser inngår ikke i beregningsgrunnlaget.

Årlig bonus

For å gi incentiver til ekstra innsats og verdiskapning er det utarbeidet et årlig bonussystem. Bonus skal utbetales med utgangspunkt i den merverdi som den ansatte eller en gruppe av ansatte har skapt. Bonusordningen er begrenset oppad til 50 prosent av fastlønn avhengig av stillingsnivå. Hovedregelen er imidlertid et tak på 30 prosent av grunnlønn for konsernledelsen (nivå 1) i konsernet og et tak på 20 prosent av grunnlønn for nivå 2. Unntak fra hovedregel skal avtales

Note 22, 23, 24

særskilt med konsernsjef eller styret. Bonusen fastsettes årlig, og konsernmål besluttet av styret. Målekriteriene utover konsernmål for den enkelte ansatte, samt vekting av mål, settes av overordnede basert på:

- Konsernmål X prosent av maks bonus
- Selskapsmål/virksomhetsmål X prosent av maks bonus
- Individuelle objektive mål X prosent av maks bonus
- Subjektiv individuell vurdering inntil X prosent av maks bonus

Målene og vektingen skal tilpasses behovene i det enkelte selskap/virksomhet.

Årlig bonus skal utbetales i etterkant av avlagt årsregnskap for konsernet. Utbetalt bonus inngår ikke i grunnlaget for beregning av feriepenger og pensjonsytelser. Dersom det skulle følge av ufravikelig lov at slike ytelser skal beregnes med grunnlag i lønn inklusive bonus, skal bonusen reduseres så mye som nødvendig for at bonus inklusive slike andre ytelser skal bli begrenset til den samlede verdi som framgår av bestemmelsene ovenfor.

Aksjeordninger

Konsernsjef og konsernledelse skal omfattes av aksjeordning for alle ansatte. For å styrke båndene mellom ansatte og konsernet skal det årlig vurderes å gi alle ansatte mulighet til å kjøpe aksjer i Hafslund. Aksjetilbudet skal sees i sammenheng med det totale lønnsoppgjøret for konsernet. Det ble sist gitt tilbud til ansatte om kjøp av aksjer i 2013.

Opsjonsordninger

Konsernet benytter ikke opsjonsordninger.

Pensjon

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en pensjonsordning

i tråd med den til enhver tid gjeldende pensjonsordning i konsernet, så sant annet ikke avtales særskilt med styret. For de av konsernledelsen som er medlem av konsernets obligatoriske tjenstepensjon skal det for grunnlønn over 12 G utbetales en pensjonskompensasjon som gir en netto tilleggsinntekt etter skatt på 8 prosent. Pensjonsalderen for disse skal som hovedregel være 67 år. Konsernsjef og konsernledelse har rett til tidligere fratreden i samsvar med den til enhver tid gjeldende AFP-avtale. Konsernsjef og konsernledelse har en uførepensjonsordning på 66 prosent ytelse for lønn mellom 12 G og 30 G.

Oppsigelsestid og etterlønn

Konsernsjef og konsernledelse skal ha en oppsigelsestid på seks måneder. I utvalgte tilfeller og avhengig av stilling kan etterlønn på 6 til 12 måneder utover oppsigelsestid benyttes. Etterlønnen avkortes ved tiltredelse i ny stilling i etterlønsperioden hvor etterlønnen skal reduseres med 66 prosent av det laveste beløpet av månedlig etterlønn og ny månedslønn. Denne bestemmelsen avviker, blant annet av historiske årsaker, i visse tilfeller fra konsernets retningslinjer om godtgjørelse til ledende ansatte.

NOTE 23 ► FINANSKOSTNADER

Millioner kroner	2014	2013
Rentekostnader lån	446	464
Verdiendring lån regnskapsført til virkelig verdi	73	9
Aktiverte byggelånsrenter	(13)	(13)
Agiotap	45	22
Andre finanskostnader	1	21
Sum finanskostnader	552	503

NOTE 24 ► TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Oslo kommune eier per 31. desember 2014 53,7 prosent av aksjene i Hafslund ASA. Hafslund både selger og kjøper varer og tjenester med Oslo kommune, og alle transaksjoner mellom partene er basert på markedsmessige betingelser. Fordringer på nærstående parter kommer hovedsakelig fra salg av varer og tjenester. Leverandørgjeld til nærstående parter kommer hovedsakelig fra kjøp av varer og tjenester.

Millioner kroner	Oslo kommune	
Resultat:	2014	2013
Salg av varer og tjenester	155	202
Kjøp av varer og tjenester	178	204
Balanse:	2014-12-31	2013-12-31
Fordringer	20	19
Kjøp ført som investering	4	9
Leverandørgjeld	29	27

Lån

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner fra Oslo Pensjonsforsikring AS, inngått i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringsselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i [note 16](#).

Note 25

NOTE 25 ► KJØP AV VIRKSOMHET

Kjøp av Fortum sin nettvirksomhet i Norge

Hafslund konsernet overtok med virkning fra den 30. mai 2014 Fortums nettvirksomhet i Norge. Avtalen omfatter 100 prosent av aksjene i nettselskapet Fortum Distribution AS, som også eier 49 prosent av aksjene i Trøgstad Elverk AS, og 100 prosent av aksjene i holdingselskapet Fortum Power and Heat AS, som eier 49 prosent av aksjene i Fredrikstad Energi AS (FEAS) og 35 prosent av aksjene i Fredrikstad Energi Nett AS (FEN). Fortum Distribusjon AS skiftet navn til Hafslund Nett Øst AS etter aksjeoverdragelsen og ble fusjonert inn i Hafslund Nett AS i slutten av 2014. Fortum Power and Heat AS har skiftet navn til Hafslund Handel Øst AS. Kjøpet av aksjene ble foretatt samtidig, men ble regulert i to ulike aksjekjøpsavtaler som to separate kjøp og med to separate kjøpspriser. Norske konkurransemyndigheter godkjente transaksjonen den 2. mai 2014.

Hafslund Nett Øst AS

Samlet kjøpspris for aksjene i Hafslund Nett Øst AS var 1035 millioner kroner inklusiv renter for perioden 31. desember 2013 fram til overtakelse av aksjene. Netto eiendeler i henhold til IFRS i selskapet utgjør 659 millioner kroner, det vil si totale merverdier ved oppkjøpet utgjør 376 millioner kroner. Identifiserte merverdier ved oppkjøpet er hovedsakelig knyttet til nettanlegg, netto etter fratrekk for virkelig verdi av merinntekt. Merinntekt på kjøpstidspunktet representerer reduserte nettinntekter i framtiden og balanseføres ikke separat som gjeld, men føres til fradrag i verdien av nettanlegget som en egen negativ komponent. Den negative verdijusteringen vil redusere avskrivningene på nettanlegget i perioden frem til merinntekten forventes å være nullstilt. Nettvirksomheten i Hafslund Nett Øst AS inngår i forretningsområdet Nett.

Oppkjøpsanalyse knyttet til kjøpet av aksjene i Hafslund Nett Øst AS per 30. mai 2014 fremkommer som følger:

Millioner kroner	2014-05-30
Kjøpesum	1 035
Herav virkelig verdi anskaffete netto eiendeler	673
Herav goodwill	362

Millioner kroner	Virkelig verdi	Bokført verdi
Varige driftsmidler	984	964
Finansielle eiendeler	44	50
Kortsiktige fordringer	207	207
Langsiktig gjeld	(179)	(179)
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	(383)	(383)
Anskaffete netto eiendeler	673	659

Merverdier knyttet til oppkjøpet:

Etter at virkelig verdi knyttet til alle identifiserbare eiendeler og gjeld er evaluert, sitter konsernet igjen med en nettopost som er aktivert som goodwill. Beregnet goodwill er aktivert i konsernets balanse basert på en forventning om at synergieffekter med eksisterende virksomhet vil gi konsernet muligheter for økt inntektsvekst i framtiden.

Hafslund Handel Øst AS

Samlet kjøpspris for aksjene i Hafslund Handel Øst AS var 388 millioner kroner. Selskapets eiendeler besto av 23 millioner kroner i bankbeholdning, samt aksjene i FEAS og FEN som regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Virkelig verdi på eiendelene utgjorde 422 millioner kroner på oppkjøpstidspunktet, hvilket gir en tilsynelatende gevinst ved gunstig kjøp på 34 millioner kroner. Dette beløpet er imidlertid identifisert som negativ verdi på nettanlegget som følge av merinntekt. Denne negative verdijusteringen vil redusere avskrivningene på nettanlegget i perioden fram til merinntekten forventes å være nullstilt på lik linje som for Hafslund Nett Øst AS. Eierandelene i FEAS og FEN rapporteres som tilknyttede investeringer under Annen virksomhet.

Kjøp av Energibolaget i Sverige Holding AB

Hafslund utøvde sin kjøpsopsjon overfor aksjonærene i Energibolaget i Sverige Holding AB (EBS) og overtok i oktober 2013 de resterende 51 prosent av aksjene i selskapet. Hafslund eier etter dette 100 prosent av EBS. Kostpris for 100 prosent av aksjene i det trinnvise oppkjøpet var totalt SEK 474 millioner kroner og netto eiendeler i EBS var på SEK 272 millioner kroner ved opsjonsutøvelsen. Etter endelig gjennomført kjøpsprisallokering utgjør total balanseført verdi på kundeporteføljer SEK 129 millioner kroner, utsatt skatteforpliktelse SEK 32 millioner kroner og goodwill SEK 104 millioner kroner (SEK 201 millioner kroner i 2013). Se også [note 19](#) for regnskapsmessig gevinst ved det trinnvise oppkjøpet i 2013.

Note 26

NOTE 26 ► SELSKAPER SOM INNGÅR I KONSOLIDERINGEN 2014

Selskap	Land/forretningskontor	Eie-/stemmeandel %
Hafslund ASA	Oslo	100
Hafslund Produksjon AS	Askim	100
Sarp Kraftstasjon AS	Askim	100
Skankraft AS	Oslo	100
Hafslund Nett AS	Oslo	100
Hafslund Driftsentral AS	Oslo	100
Hafslund Varme AS	Oslo	100
Bio-El Fredrikstad AS	Fredrikstad	100
Sarpsborg Avfallsenergi AS	Sarpsborg	100
Hafslund Marked AS	Oslo	100
Hafslund Strøm AS	Oslo	100
NorgesEnergi AS	Kristiansand	100
Hallingkraft AS	Ål	100
Røyken Kraft AS	Røyken	51
Fredrikstad EnergiSalg AS	Fredrikstad	100
Mitt Hjem Norge AS	Vestby	100
Göta Energi AB	Kungälv	100
SverigesEnergi AB	Stockholm	100
Energibolaget i Sverige Holding AB	Haninge	100

Selskap	Land/forretningskontor	Eie-/stemmeandel %
Suomen Energiyhtiö OY	Helsinki	100
Hafslund Tellier AS	Oslo	100
Hafslund Kundesenter AS	Oslo	100
Hafslund Handel AS	Oslo	100
Hafslund Handel Øst AS	Oslo	100
Embriq AS	Oslo	89
Embriq Metering Services AS	Oslo	89
Embriq AB	Göteborg	89
Hafslund Hedging AS	Oslo	100
Balder Energy AS	Oslo	100
RåEl Kraft AS	Oslo	78
Vestfjorden Kraft AS	Oslo	80
Hornnes Kraft AS	Oslo	75
Oslo Energi AS	Oslo	100
Hafslund Eiendom AS	Oslo	100
Hafslund USA Inc	USA	100
Hafslund Energy LLC	USA	100
Hafslund Energy Trading LLC	USA	100

Regnskap Hafslund ASA

Resultat

Balanse

Kontantstrømoppstilling

Note 1 Regnskapsprinsipper

Note 2 Store enkelttransaksjoner

Note 3 Lønn og andre personalkostnader

Note 4 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Note 5 Andre driftskostnader

Note 6 Resultat aksjeinvesteringer og netto finansposter

Note 7 Skattekostnad

Note 8 Varige driftsmidler

Note 9 Aksjer i datterselskaper

Note 10 Andre langsiktige fordringer

Note 11 Kundefordringer og andre fordringer

Note 12 Kortsiktig rentebærende gjeld

Note 13 Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld

Note 14 Langsiktig rentebærende gjeld

Note 15 Nærstående parter

Note 16 Risikostyring og finansielle derivater

Note 17 Garantier

Note 18 Egenkapital

Note 19 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Resultat

		1. januar – 31. desember	
Millioner kroner	Noter	2014	2013
Driftsinntekter		210	197
Lønn og andre personalkostnader	<u>3, 4</u>	77	114
Avskrivninger og nedskrivninger	<u>8</u>	31	28
Andre driftskostnader	<u>5</u>	127	121
Driftsresultat		(25)	(67)
Resultat aksjeinvesteringer	<u>6</u>	(35)	295
Netto finansposter	<u>6</u>	62	95
Sum finansielle poster		27	391
Resultat før skattekostnad		2	324
Skattekostnad	<u>7</u>	(13)	(8)
Årsresultat		(11)	316
Disponeringer:			
Utbytte	<u>18</u>	487	488
Overført (fra)/til egenkapital		(498)	(172)

Balanse

		31. desember	
Millioner kroner	Noter	2014	2013
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	<u>7</u>	25	18
Sum varige driftsmidler	<u>8</u>	158	177
Aksjer i datterselskap	<u>9</u>	13 965	14 000
Andre langsiktige fordringer	<u>4, 10</u>	2 844	3 101
Sum finansielle eiendeler		16 809	17 100
Sum anleggsmidler		16 992	17 295
Kundefordringer og andre fordringer	<u>11</u>	280	422
Bank	<u>17</u>	1 119	1 360
Sum omløpsmidler		1 398	1 782
Sum eiendeler		18 391	19 077
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital		4 334	4 334
Opptjent egenkapital		1 872	2 437
Sum egenkapital	<u>18, 19</u>	6 206	6 771
Avsetning for forpliktelser	<u>4</u>	118	105
Langsiktig rentebærende gjeld	<u>14, 15</u>	10 756	10 483
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser		10 874	10 588
Kortsiktig rentebærende gjeld	<u>12</u>	600	1 000
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	<u>13</u>	224	230
Avsatt utbytte	<u>18</u>	487	488
Sum kortsiktig gjeld		1 311	1 718
Sum egenkapital og gjeld		18 391	19 077

Styret i Hafslund ASA
Oslo, 18. mars 2015

Birger Magnus
styreleder

Maria Moræus Hanssen
nestleder

Per Langer

Odd Håkon Hoelsæter

Ellen Christine Christiansen

Per Orfjell

Per Luneborg

Jane Koppang

Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

Millioner kroner	Noter	1. januar – 31. desember	
		2014	2013
Resultat før skattekostnad		2	324
Avskrivninger og nedskrivninger		31	28
Andre resultatposter justert for likviditetseffekt		35	(232)
Endring arbeidskapital med mer		5	(11)
Netto kontantstrøm fra driften		73	109
Investert i varige driftsmidler	8	(17)	(31)
Investering i datterselskaper			(225)
Kapitalnedsettelse datterselskaper			1 280
Inntektsført ikke mottatt konsernbidrag		(238)	(372)
Mottatt konsernbidrag		372	416
Salg av driftsmidler eller datterselskaper		4	1
Endring i andre aksjeinvesteringer			382
Endring i langsiktige fordringer		250	(4)
Netto kontantstrøm investeringer		371	1 447
Opptak lån		2 225	3 635
Nedbetaling lån		(2 347)	(3 420)
Endring andre langsiktige forpliktelser		(62)	(33)
Utbetalt utbytte		(488)	(487)
Egne aksjer		(13)	
Netto kontantstrøm finansieringsaktiviteter		(685)	(305)
Netto endring bankbeholdning		(241)	1 251
Bank per 1. januar		1 360	109
Bank per 31. desember		1 119	1 360

Note 1

NOTE 1 ► REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet til Hafslund ASA er avlagt i henhold til regnskapslov og god regnskapsskikk i Norge (NGAAP).

Driftsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget. Salg av varer og tjenester blir regnskapsført på tidspunktet for levering til kunden, forutsatt at kunden har overtatt risiko og eiendomsretten.

Klassifisering

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år, samt eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten, er omløpsmidler. Gjeld med forfall senere enn ett år etter regnskapsårets utløp er oppført som langsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som kortsiktig.

Vurderingsprinsipper

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta

Balanseposter i utenlandsk valuta, som ikke er sikret mot valutakursendringer, er vurdert til balansedagens kurs. Balanseposter som er sikret mot kurssvingninger med finansielle instrumenter, vurderes til sikringskurs. Balanseposter i utenlandsk valuta som sikrer hverandre, er vurdert til balansedagens kurs. Gevinst og tap som følge av valutakursendringer på andre balanseposter er klassifisert som finanspost.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg foretas det en uspesifisert avsetning for

å dekke antatt tap for øvrige kundefordringer.

Egne aksjer

Hafslund tilbyr egne aksjer med rabatt til ansatte for å oppfordre ansatte til eierskap i bedriften. Ved salg av egne aksjer til ansatte til en lavere pris enn markedspris resultatføres forskjellen mellom markedspris og salgspris som lønn og andre personalkostnader. Egne aksjer er balanseført som reduksjon av egenkapitalen.

Investeringer i datterselskap, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper

Investeringer i datterselskap, tilknyttete og felleskontrollerte selskaper vurderes i henhold til kostmetoden. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Verdsattelse av enkeltstående ivaretas gjennom etterlevelse av IAS 36 i konsernet.

Langsiktige aksjeinvesteringer

Langsiktige investeringer i selskaper hvor Hafslund kontrollerer mer enn 20 prosent av eierinteressene, men ikke har betydelig innflytelse eller langsiktig eierinteresse, er oppført til anskaffelseskost justert for eventuell varig nedgang i verdi. De enkelte investeringene vurderes individuelt. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som finansielle inntekter. Realiserte gevinster eller tap og eventuell nedskrivning på grunn av varig nedgang i verdien er medtatt i resultatregnskapet under finansielle poster.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er i balansen ført til anskaffelseskost, med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Egne investeringsarbeider balanseføres til full tilvirkningskost. Driftsmidler og anlegg avskrives fra det tidspunkt de blir satt i drift. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet

økonomisk levetid. Ved salg av driftsmidler presenteres gevinster som driftsinntekter og tap som driftskostnader.

Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Se konsernets [note 2.18](#). Hafslund ASA har benyttet adgangen til å gå over til NRS 6A som henviser til IAS 19 ved regnskapsmessig behandling av pensjonskostnader.

Skattekostnad, utsatt skatt og utsatt skattefordel

Skattekostnaden sammenstilles med resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Balanseført utsatt skatt er beregnet etter utlikningsmetoden med full avsetning på netto skatteøkende midlertidige forskjeller, basert på balansedagens skattesatser og nominelle størrelser. Balanseført utsatt skattefordel knyttet til netto skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til framføring er basert på en sannsynliggjøring av tilstrekkelig framtidig inntjening eller utnyttelse av skatteposisjoner gjennom konsernbidrag.

Finansielle derivater

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Valutaderivater er ansett som pengeposter og vurdert til virkelig verdi. Urealiserte gevinster / tap blir resultatført.

Lån

Lånene regnskapsføres til pålydende. Låneutgifter ved opptak av lån resultatføres direkte.

Usikre forpliktelser (avsetninger)

Usikre forpliktelser regnskapsføres dersom det er mer sannsynlig at de kommer til oppgjør, enn at de ikke kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av den

Note 1, 2, 3, 4

usikre forpliktelsen. Dersom det gjennom vedtak besluttet å gjennomføre tiltak (restrukturering) som vesentlig endrer omfanget av virksomheten eller måten den drives på, og når tiltakene medfører sluttvederlag, blir det gjort avsetninger. Avsetningen beregnes ut fra beste estimat på de utgiftene som forventes å påløpe.

Prinsipper for kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Dette innebærer at man i analysen tar utgangspunkt i enhetens resultat før skattekostnad for å kunne presentere kontantstrømmer tilført fra henholdsvis ordinær drift, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet.

NOTE 2 ► STORE ENKELTTRANSAKSJONER

Det er gjennomført endring av den juridiske selskapsstrukturen til selskapene innen forretningsområdet Marked i 2014. I den forbindelse er det stiftet et holdingselskap Hafslund Marked AS, eid av Hafslund ASA. Selskapet ble stiftet ved aksjer som tingsinnskudd. Eierskapet til samtlige selskaper som inngår i forretningsområdet i Marked ble med dette overført fra Hafslund ASA til Hafslund Marked AS.

NOTE 3 ► LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

Millioner kroner	2014	2013
Lønn	77	82
Arbeidsgiveravgift	11	11
Pensjonskostnader (note 4)	(18)	10
Andre ytelser	7	11
Sum lønn og andre personalkostnader	77	114
Antall ansatte per 31.12	84	88

Informasjon om godtgjørelse til styret og ledende ansatte er gitt i konsernets [note 22](#).

NOTE 4 ► PENSJONSKOSTNADER, MIDLER OG FORPLIKTELSE

Hafslund ASA er pliktig til å ha pensjonsordninger for sine ansatte etter lov om tjenstepensjon. Selskapet har pensjonsordninger som tilfredsstiller kravene i loven og ordningene omfatter både ytelsesbasert og innskuddsbasert pensjoner. Per 31. desember 2014 hadde selskapet pensjonsordninger som omfattet i alt 84 ansatte, herav 25 i en offentlig ordning, 19 i en privat ordning og 40 ansatte med en innskuddsbasert ordning. Ytelsesplanene gir rett til definerte framtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Pensjonsordningene er enten organisert i Hafslunds egne pensjonskasser, gjennom forsikringsselskap eller direkte fra selskapene.

Tabell på
neste side

Note 4

Millioner kroner	2014	2013
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3	5
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsene	29	28
Avkastning av pensjonsmidler	(27)	(25)
Resultatført planendring	(27)	
Pensjonskostnad ytelsesplaner	(22)	8
Arbeidsgivers tilskuddsplaner	4	2
Sum pensjonskostnader	(18)	10
	2014-12-31	2013-12-31
Balanseført forpliktelse:		
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	785	683
Pensjonsmidler	(737)	(682)
Faktisk netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i fondsbaserte ordninger	48	1
Nåverdi av forpliktelse for ikke fondsbaserte ordninger	42	67
Netto pensjonsforpliktelser i balansen	90	68
Balanseført netto pensjonsforpliktelser	(118)	(105)
Balanseført netto overfinansiert ordning	28	37
Netto pensjonsforpliktelse 1. januar	68	98
Pensjonskostnad i året	(22)	8
Pensjonsutbetalinger og betaling av pensjonpremie	(31)	(34)
Aktuarielt tap/(gevinst) ført mot egenkapital	75	(4)
Netto pensjonsforpliktelse 31. desember	90	68

Forutsetninger	2014	2013
Diskonteringsrente	2,30 %	4,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,30 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,50 %	3,50 %
G-regulering	3,50 %	3,50 %

Diskonteringsrenten er beregnet med utgangspunkt i en komplett rentekurve som tar hensyn til at pensjonsutbetalinger forfaller på ulike tidspunkt i framtiden. Kurven er beregnet med utgangspunkt i priser på OMF-renten den 31. desember 2014, som beregnet av Norsk Regnskapsstiftelse.

Årlig lønnsvekst er beregnet med utgangspunkt i en kurve basert på historiske observasjoner. Lønnsveksten er i gjennomsnitt satt til 2,5 prosent over tjenestetiden for populasjonen i pensjonskassene til Hafslund. Se for øvrig nærmere omtale i [note 18](#) til konsernregnskapet.

Note 5, 6, 7

NOTE 5 ► ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Millioner kroner	2014	2013
Kjøp av tjenester	16	15
Husleie, strøm etc.	8	8
Salg og markedsføring	6	13
Drift og vedlikehold	25	22
Drift av IKT-tjenester	38	40
Andre driftskostnader	35	24
Sum andre driftskostnader	127	121

Kostnadsført honorar til revisor i 2014 utgjør 1,8 millioner kroner (1,9 millioner kroner).

Honoraret fordeler seg som følger:

Lovpålagt revisjon 1,0 millioner kroner (1,1 millioner kroner).

Skatterådgivning 0,1 millioner kroner (0,6 millioner kroner).

Annen rådgivning 0,7 millioner kroner (0,2 millioner kroner).

NOTE 6 ► RESULTAT AKSJEINVESTINGER OG NETTO FINANSPOSTER

Millioner kroner	2014	2013
Nedskrivning aksjer i datterselskap	(35)	
Gevinst ved salg av Infratek ASA		254
Utbytte		41
Resultat fra aksjeinvesteringer	(35)	295
Renteinntekter 1)	282	282
Rentekostnader	(501)	(525)
Konsernbidrag	238	372
Andre finansinntekter/(finanskostnader) 2)	43	(34)
Netto finansposter	62	95

1) Renteinntekter for Hafslund ASA inkluderer konserninterne renter for årene 2014 og 2013, med henholdsvis 265 millioner kroner og 269 millioner kroner.

2) Innfrielse av selgerkreditt gitt ved salg av fibervirksomheten i 2010, ga en gevinst på 52 millioner kroner i 2014.

NOTE 7 ► SKATTEKOSTNAD

Millioner kroner	2014	2013
Resultat før skattekostnad	2	324
Permanente forskjeller	47	(292)
Estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen	(75)	2
Endring midlertidige forskjeller	26	(33)
Skattegrunnlag, betalbar skatt	0	0
Skattekostnad består av:		
Endring utsatt skatt	(7)	4
Effekt endret skattesats inngående balanse		(1)
Effekt endret skattemessig verdi renteswapper inngående balanse		6
Utsatt skatt av estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen	20	(1)
Skattekostnad	13	8
Avstemming av skattesats:		
Resultat før skattekostnad	2	324
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats	1	91
Skatteeffekt av skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigete kostnader	13	(82)
Effekt av endret skattesats		(1)
Skattekostnad	13	8
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel		
Kortsiktige forskjeller	26	36
Driftsmidler	(29)	(32)
Påløpte pensjonsforpliktelser	(90)	(69)
Grunnlag utsatt skatt/utsatt skattefordel	(93)	(65)
Balanseført utsatt skattefordel	(25)	(18)
Endring utsatt skatt ved bruk av lik skattesats for inngående og utgående balanse		3
Endring utsatt skatt som følge av ny skattesats utgående balanse		1
Endring utsatt skatt		4

Note 8

NOTE 8 ▶ VARIGE DRIFTSMIDLER

Millioner kroner	Maskiner, utstyr, inventar	Tomter og annen eiendom	Arbeid under utførelse	Sum
Balanseført verdi per 31. desember 2012	107	67	2	176
Regnskapsåret 2013				
Investeringer	5		26	31
Overført fra anlegg under utførelse	2		(2)	
Avgang	(2)			(2)
Årets avskrivninger	(26)	(2)		(28)
Balanseført verdi per 31. desember 2013	86	65	26	177
Regnskapsåret 2014				
Investeringer	1	7	10	17
Overført fra anlegg under utførelse	26		(26)	
Avgang	(1)	(5)		(6)
Årets avskrivninger	(29)	(2)		(31)
Balanseført verdi per 31. desember 2014	83	65	10	158
Regnskapsåret 2015				
Anskaffelseskost	214	93	12	319
Akkumulerte av- og nedskrivninger	(131)	(28)	(2)	(161)
Balanseført verdi per 31. desember 2015	83	65	10	158
Avskrivningsprosent	3–33 %	0–5 %		

Note 9

NOTE 9 ► AKSJER I DATTERSELSKAPER

Millioner kroner	Anskaffelsestidspunkt	Forretningskontor	Eier-/ stemmeandel %	Andel bokført egenkapital selskap 31.12.2014	Bokført verdi 31.12.2014
Hafslund Handel AS	1986	Oslo	100	613	305
Sarp Kraftstasjon AS	1987	Askim	100	114	61
Hafslund Nett AS	2009	Oslo	100	5 699	4 422
Skankraft AS	2007	Oslo	100	76	0
Hafslund Eiendom AS	2009	Oslo	100	97	162
Hafslund Marked AS	2014	Oslo	100	1 844	1 844
Hafslund Varme AS	2009	Oslo	100	1 648	3 219
Bio-El Fredrikstad AS	2014	Fredrikstad	100	15	15
Sarpsborg Avfallsenergi AS	2014	Sarpsborg	100	146	139
Hafslund Produksjon AS	2009	Askim	100	926	3 076
Hafslund Driftssentral AS	2009	Oslo	100	211	722
Sum aksjer i datterselskaper				11 389	13 965

Hafslund Marked AS ble stiftet ved at aksjene i Hafslund Strøm AS, Hafslund Kundesenter AS, Hafslund Tellier AS, Mitt Hjem Norge AS, Göta Energi AB og Energibolaget i Sverige Holding AB ble benyttet som tingsinnskudd. Bio-El Fredrikstad AS og Sarpsborg Avfallsenergi AS ble stiftet ved utfisjonering fra Hafslund Varme AS i 2014. BioWood Norway AS har skiftet navn til Skankraft AS.

Note 10, 11, 12, 13

NOTE 10 ► ANDRE LANGSIKTIGE FORDRINGER

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Balanseført netto pensjonsmidler (se note 4)	28	37
Rentebærende lån og fordringer		244
Innskudd pensjonskasse	116	116
Lån konsernselskaper	2 700	2 704
Sum andre langsiktige fordringer	2 844	3 101

NOTE 11 ► KUNDEFORDRINGER OG ANDRE FORDRINGER

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Kundefordringer	16	22
Fordring konsernselskaper	239	372
Andre fordringer	24	28
Sum kundefordringer og andre fordringer	280	422

NOTE 12 ► KORTSIKTIG RENTEBÆRENDE GJELD

Millioner kroner	Rente % per 2014-12-31	Rente % per 2013-12-31	Gjeld per 2014-12-31	Gjeld per 2013-12-31
Diverse sertifikater og kortsiktige lån	1,9–2,0	2,3–2,4	600	1 000
Sum kortsiktig rentebærende gjeld			600	1 000

NOTE 13 ► LEVERANDØRGJELD OG ANNEN KORTSIKTIG GJELD

Millioner kroner	2014-12-31	2013-12-31
Leverandørgjeld	16	19
Skyldig offentlig trekk	2	2
Påløpte renter	181	184
Annen ikke rentebærende gjeld	22	22
Gjeld til andre konsernselskaper	3	3
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	224	230

Note 14, 15

NOTE 14 ► LANGSIKTIG RENTEBÆRENDE GJELD

Millioner kroner	Rente % per 2014-12-31	Rente % per 2013-12-31	Gjeld per 2014-12-31	Gjeld per 2013-12-31
Obligasjonslån fast rente	3,7–6,3	3,7–6,3	4 795	4 642
Obligasjonslån flytende rente	2,0–5,6	2,4–5,6	3 323	2 643
Andre lån	1,9–3,0	2,0–4,1	2 638	3 198
Sum langsiktig rentebærende gjeld			10 756	10 483

Millioner kroner	2015	2016	2017	2018	2019	Deretter	Sum
Avdragsprofil langsiktig rentebærende gjeld Hafslund ASA	2 066	1 850	1 410	1 460	1 706	2 264	10 756

Hafslund har en syndikert trekkfasilitet på 3600 millioner kroner med løpetid til 17. juni 2018. Långiver er et banksyndikat bestående av seks nordiske banker. Trekkfasiliteten benyttes som back-stop for løpende sertifikatlån og generell likviditetsreserve. Ved årsskiftet var hele fasiliteten ubenyttet. I tillegg har konsernet kassekreditt i Nordea på 200 millioner kroner som var ubenyttet ved årsskiftet.

Hafslund har negativ pantsettelsesklausul i låneavtalene. Enkelte av avtalene har bestemmelser om at det ikke skal avhendes vesentlige eiendeler uten etter samtykke og eierskapsklausul, som sier at over 50 prosent av selskapets aksjekapital skal eies av dagens eiere, eller aksjonærer som har en kredittrating på minimum A- (Standard & Poor) eller A3 (Moody's), eller har samtykke fra bankene.

NOTE 15 ► NÆRSTÅENDE PARTER

Hafslund har to obligasjonslån på henholdsvis 500 millioner kroner og 740 millioner kroner fra Oslo Pensjonsforsikring AS, inngått i 2007 og 2008. Lånene har ti års løpetid. Begge lånene ble tatt opp til markedsmessige betingelser og er børsnoterte. Norsk Tillitsmann er avtalemotpart. Oslo Pensjonsforsikring AS er et livsforsikringsselskap som er heleid av Oslo kommune. Lånene inngår i Langsiktige lån, obligasjonslån fast rente i [note 16](#) for konsernet.

Note 16

NOTE 16 ► RISIKOSTYRING OG FINANSIELLE DERIVATER

Tabellen nedenfor viser utestående renteswapper per 31. desember 2014:

Millioner kroner							
VALUTA	BELØP	HAFSLUND BETALER		HAFSLUND MOTTAR		START	FORFALL
NOK	100	Fast/årlig	2,4 %	Flytende	3M Nib+85	21.05.2013	17.02.2015
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	29.04.2011	29.04.2016
NOK	200	Fast/halvårlig	3,8 %	Flytende	6M Nib	26.08.2013	25.08.2016
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,1 %	Flytende	3M Nib	21.05.2013	21.05.2017
NOK	200	Fast/kvartalsvis	4,0 %	Flytende	3M Nib	21.05.2012	22.05.2017
NOK	200	Fast/kvartalsvis	2,2 %	Flytende	3M Nib	09.09.2014	09.03.2018
NOK	500	Flytende	6M Nib+200	Fast/årlig	6,30 %	21.01.2009	21.01.2019
NOK	300	Fast/kvartalsvis	3,2 %	Flytende	3M Nib	14.03.2015	14.03.2020
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,4 %	Flytende	3M Nib	30.08.2015	30.08.2020
NOK	200	Fast/kvartalsvis	3,2 %	Flytende	3M Nib	19.06.2015	19.06.2022

Virkelig verdi på renteswappene utgjorde -58 millioner kroner eksklusive påløpte renter per 31. desember 2014.

Note 17, 18, 19

NOTE 17 ► GARANTIER

Som sikkerhet for enkelte forpliktelser kjøper konsernet bankgarantier. Disse garantiene utgjorde 305 millioner kroner per 31. desember 2014 for handel i strømmarkedet, 58 millioner kroner i skattetrekksgarantier, 38 millioner kroner i husleiegarantier, og 19 millioner kroner i kontrakts- og betalingsgarantier.

NOTE 18 ► EGENKAPITAL

Millioner kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum innskutt og opptjent EK
EGENKAPITAL 31. DESEMBER 2012	195	4 080	72	2 584	6 931
Årets resultat 2013				316	316
Estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen				3	3
Endring egne aksjer			(14)	24	10
Avsatt utbytte (2,50 kr per aksje)				(488)	(488)
EGENKAPITAL 31. DESEMBER 2013	195	4 080	59	2 437	6 771
Årets resultat 2014				(11)	(11)
Estimatavvik pensjoner ført mot egenkapitalen				(55)	(55)
Endring egne aksjer				(13)	(13)
Avsatt utbytte (2,50 kr per aksje)				(487)	(487)
Andre endringer				1	1
EGENKAPITAL 31. DESEMBER 2014	195	4 080	59	1 872	6 206

NOTE 19 ► AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Det vises til [note 14](#) i konsernregnskapet.

Hafslund har per 31. desember 2014 en beholdning på 420 411 egne B-aksjer. Gjennomsnittlig kjøpskurs er 73,19 per aksje, og utgjør en samlet kostpris på 30 769 315 kroner.

Ledelseserklæring

Ledelseserklæring vedrørende årsrapportens innhold

Vi erklærer etter beste overbevisning at

- konsernregnskapet for 2014 er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- årsregnskapet for morselskapet for 2014 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.
- regnskapsopplysningene gir et rettviseende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Styret i Hafslund ASA

Oslo, 18. mars 2015

Birger Magnus
styreleder

Maria Moræus Hanssen
nestleder

Per Langer

Odd Håkon Hoelsæter

Ellen Christine Christiansen

Per Orfjell

Per Luneborg

Jane Koppang

Finn Bjørn Ruyter
konsernsjef

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i Hafslund ASA

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Hafslund ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatenes utarbeidelse av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 2014 - Hafslund ASA, side 2

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets regnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Hafslund ASA per 31. desember 2014, og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Hafslund ASA per 31. desember 2014, og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelse om samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, fortsettningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av tap er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiklig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

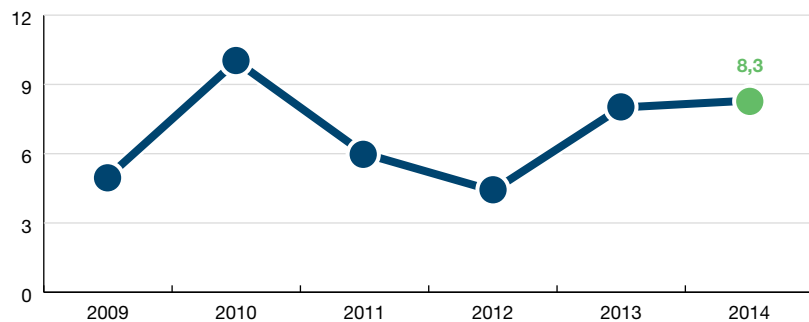
Oslo, 18. mars 2015
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Fraurud
Statsautorisert revisor

Analytisk informasjon – Konsern

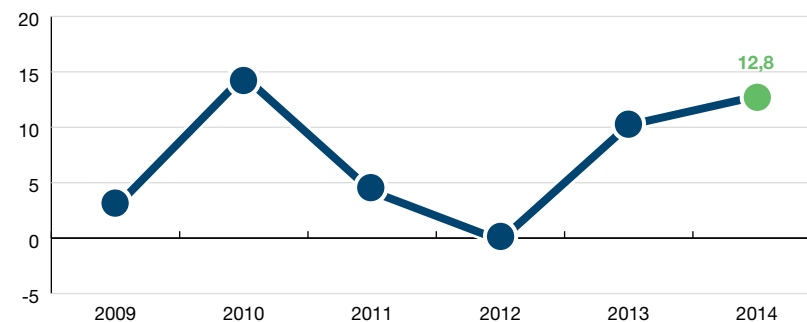
Avkastning engasjert kapital, ekskl. REC

Prosent

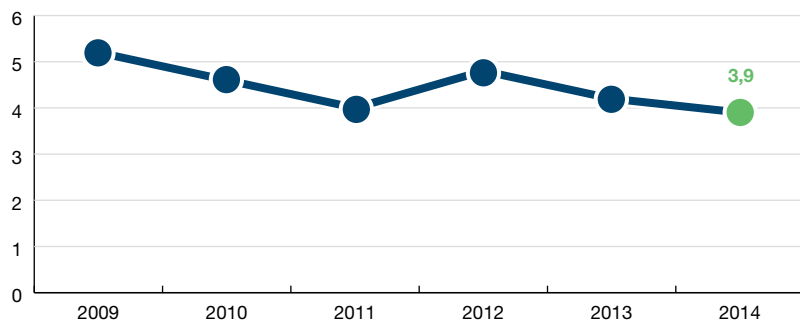
Avkastning egenkapital, ekskl. REC

Prosent

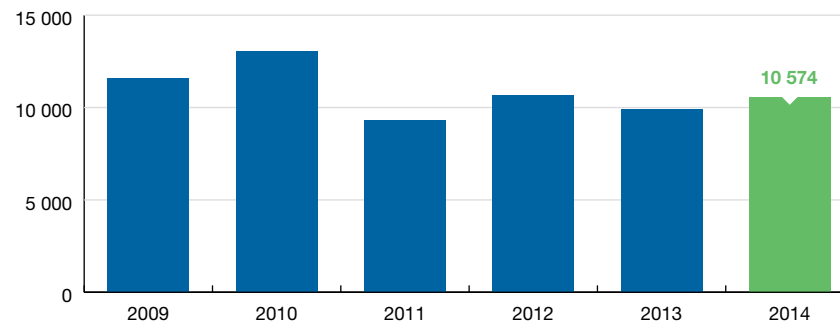
Gjeld / EBITDA

X

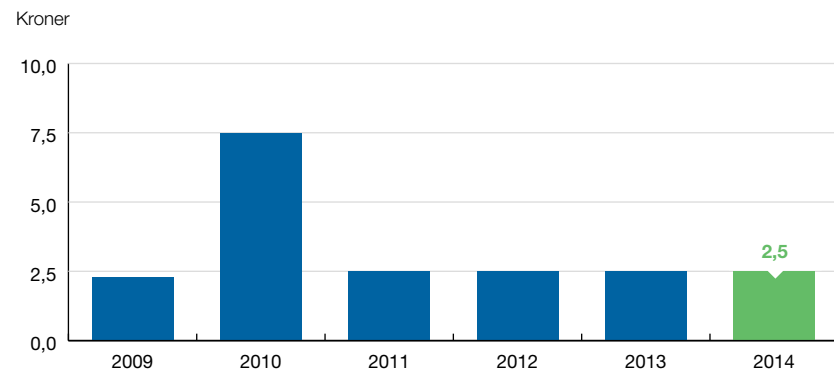
Netto rentebærende gjeld

Mill. kr.

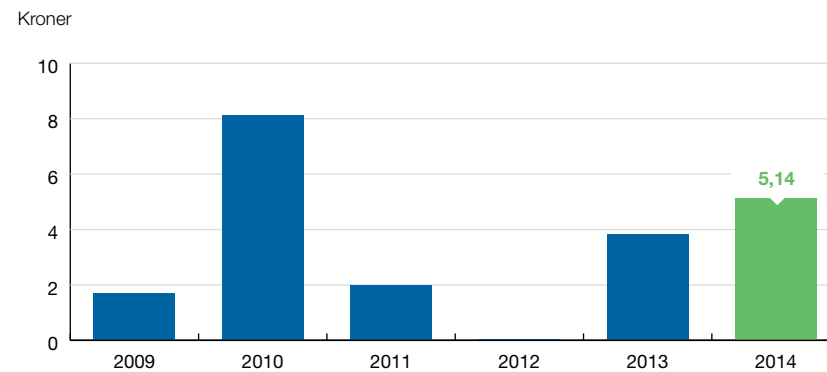

Analytisk informasjon – Konsern

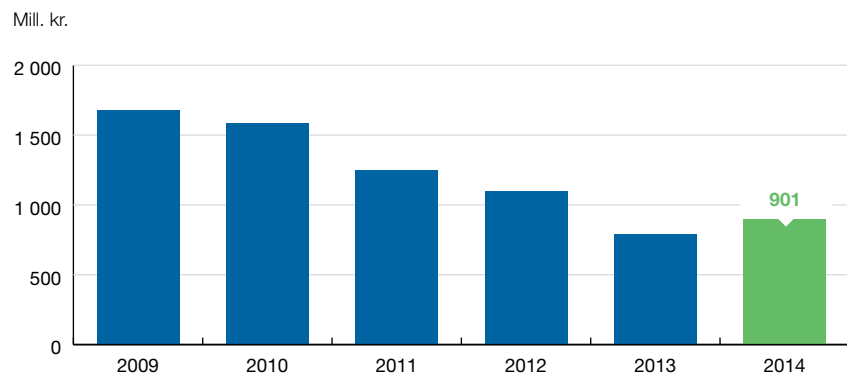
Utbytte per aksje

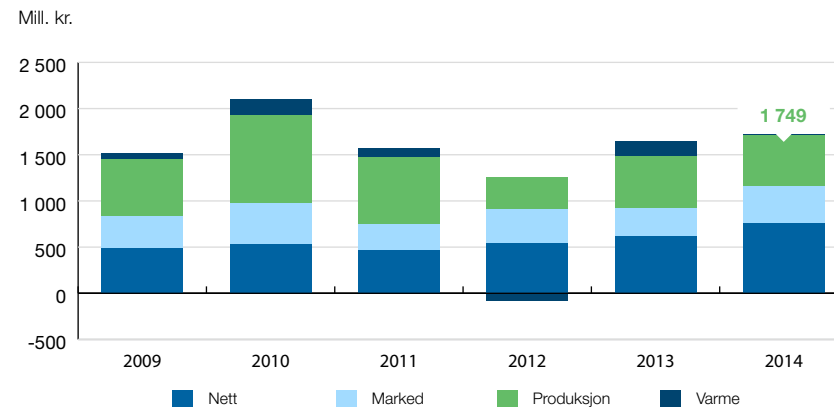
Resultat etter skatt per aksje, ekskl. REC

Investeringer, ikke oppkjøp

Fordeling driftsresultat, ekskl. REC

Analytisk informasjon – Konsern

Millioner kroner	Definisjon	2014	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT							
Salgsinntekter		12 396	12 818	11 466	13 704	15 829	10 670
Andre (tap)/gevinster netto		116	143	137	(1 050)	(883)	(40)
Kjøp av varer og energi		(6 866)	(7 867)	(6 830)	(9 015)	(10 871)	(6 364)
Personalkostnader		(879)	(901)	(851)	(864)	(582)	(772)
Andre driftskostnader		(1 972)	(1 747)	(1 752)	(1 630)	(1 571)	(1 418)
EBITDA		2 795	2 446	2 170	1 145	1 923	2 076
Av- og nedskrivninger		(1 046)	(795)	(1 259)	(803)	(1 270)	(882)
Driftsresultat		1 749	1 652	911	343	653	1 194
Finanskostnader		(552)	(503)	(557)	(584)	(471)	(661)
Resultat før skatt og solgt virksomhet		1 197	1 149	354	(241)	182	533
Skattekostnad		(194)	(402)	(366)	(456)	(574)	(336)
Årsresultat		1 003	747	(12)	(698)	(392)	198
- herav driftsresultat tidligere eierskap i REC					(1 090)	(1 991)	(137)
- herav årsresultat tidligere eierskap i REC					(1 086)	(1 975)	(137)
RESULTAT OG AVKASTNING, eksklusive tidligere eierskap i REC							
Driftsresultat		1 749	1 653	911	1 433	2 644	1 331
Årsresultat		1 003	747	(12)	388	1 583	335
Egenkapitalavkastning (ROE)	<u>2</u>	12,8 %	10,0 %	(0,1 %)	4,2 %	14,6 %	2,8 %
Avkastning engasjert kapital (ROCE)	<u>3</u>	8,3 %	8,0 %	4,4 %	6,0 %	10,0 %	5,0 %

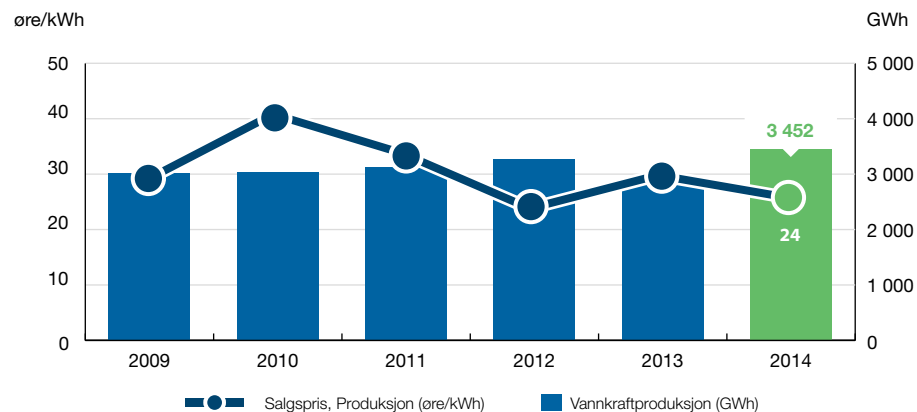
 Tabellen
fortsetter

Analytisk informasjon – Konsern

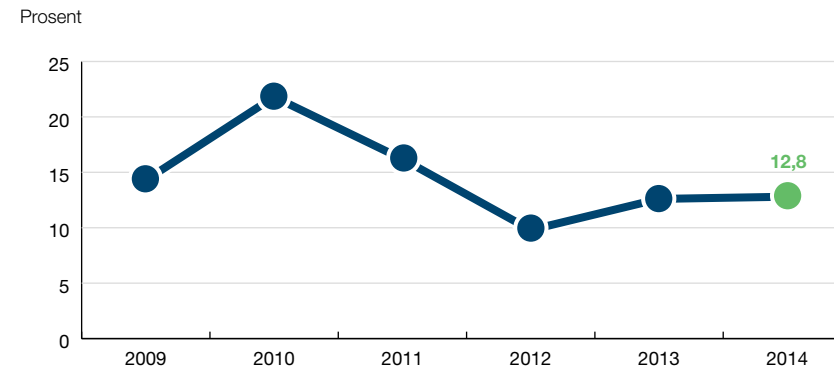
Millioner kroner	Definisjon	2014	2013	2012	2011	2010	2009
KONTANTSTRØM							
Netto kontantstrøm fra driften	<u>1</u>	2 127	1 624	236	3 513	565	1 879
Investeringer (ikke oppkjøp)		901	786	1 102	1 253	1 588	1 681
KAPITALFORHOLD PER 31.12							
Totalkapital		26 212	25 352	24 549	24 710	29 613	28 918
Engasjert kapital	<u>4</u>	21 875	20 902	21 269	20 919	27 028	25 870
- herav arbeidskapital		87	453	587	(248)	3 505	636
Egenkapital		7 877	7 583	7 289	8 131	10 464	11 154
Egenkapitalandel	<u>5</u>	30 %	30 %	30 %	33 %	35 %	39 %
Børsverdi		9 897	9 042	8 877	11 321	13 603	13 537
Netto rentebærende gjeld	<u>6</u>	10 574	9 931	10 648	9 321	13 067	11 601
Netto rentebærende gjeld / EBITDA	<u>9</u>	3,9	4,2	4,8	4,0	4,6	5,2
Ubenyttede trekkfasiliteter		3 800	3 700	3 900	4 400	3 692	4 558
Andel flytende lån		48 %	51 %	52 %	53 %	67 %	58 %
AKSJERELATERTE NØKKELTALL							
Antall A-aksjer (i tusen)		115 428	115 428	115 428	115 428	115 428	115 465
Antall B-aksjer (i tusen)		79 759	79 759	79 759	79 759	79 759	79 759
Antall egne B-aksjer (i tusen)		420	170	397	397	451	451
Aksjekurs per 31.12. A-aksje (kroner)		50,50	46,20	45,60	58,00	70,00	69,75
Aksjekurs per 31.12. B-aksje (kroner)		51,00	46,50	45,30	58,00	69,25	68,75
Resultat per aksje (eksklusive REC) (kroner)	<u>7</u>	5,14	3,83	(0,06)	1,99	8,11	1,71
Kontantstrøm per aksje fra driften (kroner)		10,90	8,32	1,21	18,00	2,89	9,62
Utbytte per aksje (kroner)		2,50	2,50	2,50	2,50	7,50	2,25
Antall ansatte per 31.12		1 287	1 220	1 216	1 207	1 123	979

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Produksjon

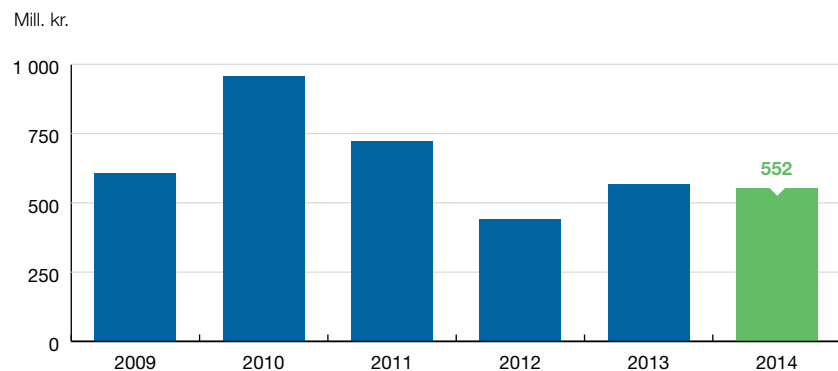
Oppnådd kraftpris og vannkraftproduksjon

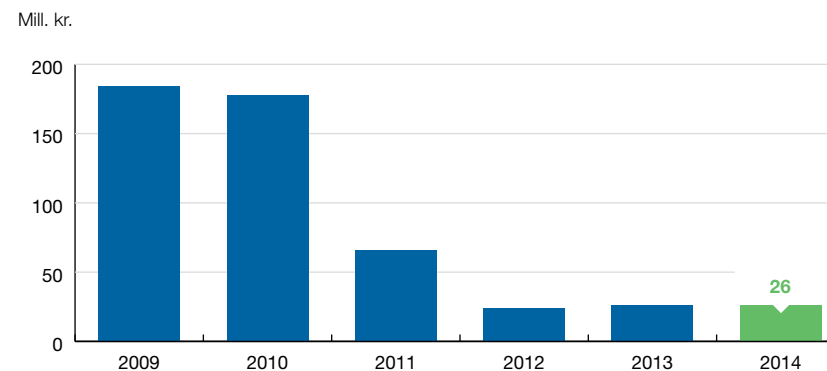
Avkastning engasjert kapital

Driftsresultat

Investeringer, ikke oppkjøp

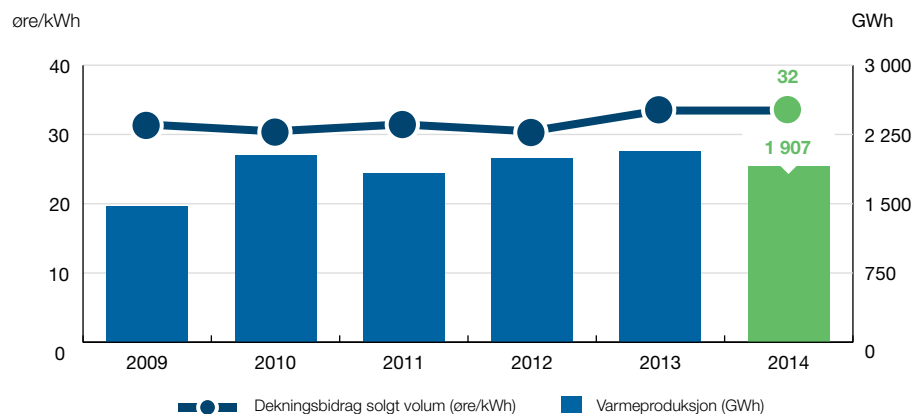

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Produksjon

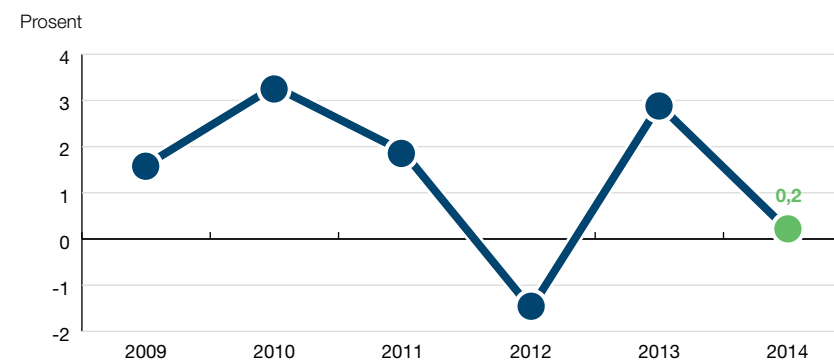
Millioner kroner	<u>Definisjon</u>	2014	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT							
Salgsinntekter		871	859	755	1 024	1 220	866
Andre (tap)/gevinster netto		11	9	6	(24)	20	(4)
Personalkostnader		(52)	(51)	(48)	(37)	(34)	(35)
Andre driftskostnader		(231)	(203)	(225)	(194)	(205)	(176)
EBITDA		599	614	488	769	1 001	651
Av- og nedskrivninger		(47)	(46)	(45)	(45)	(43)	(43)
Driftsresultat		552	568	443	724	958	608
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		26	26	24	66	178	184
Engasjert kapital per 31.12		4 383	4 270	4 782	4 464	4 395	4 314
Salgspris (øre/kWh)		24	28	22	32	39	27
Produksjonsvolum (GWh)		3 452	2 845	3 273	3 135	3 041	3 018
Produksjon i % av normalproduksjon	8	111	92	106	101	101	97
Fordeling av driftsresultat på:							
- Vannkraft		521	549	435	743	929	618
- Krafthandel		31	19	8	(19)	29	(10)
Antall ansatte per 31.12		50	47	46	42	40	37

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Varme

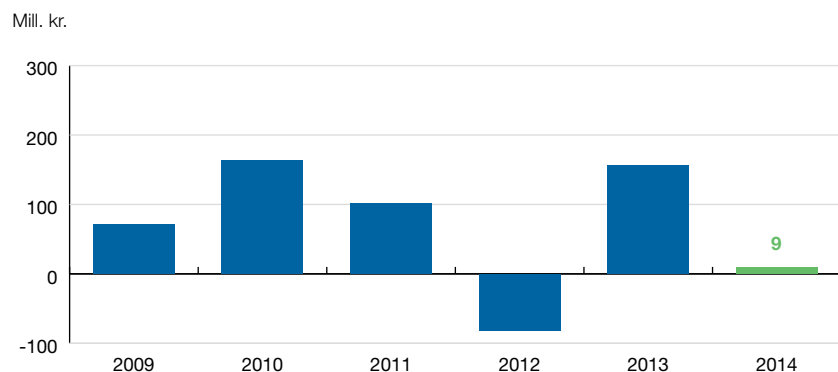
Dekningsbidrag solgt volum og varmeproduksjon

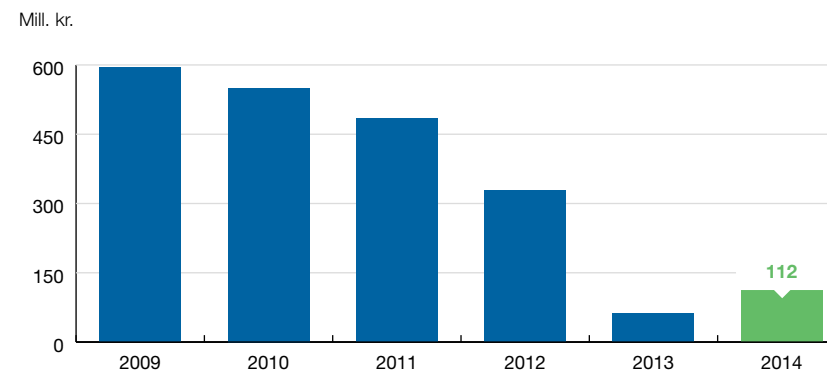
Avkastning engasjert kapital

Driftsresultat

Investeringer, ikke oppkjøp

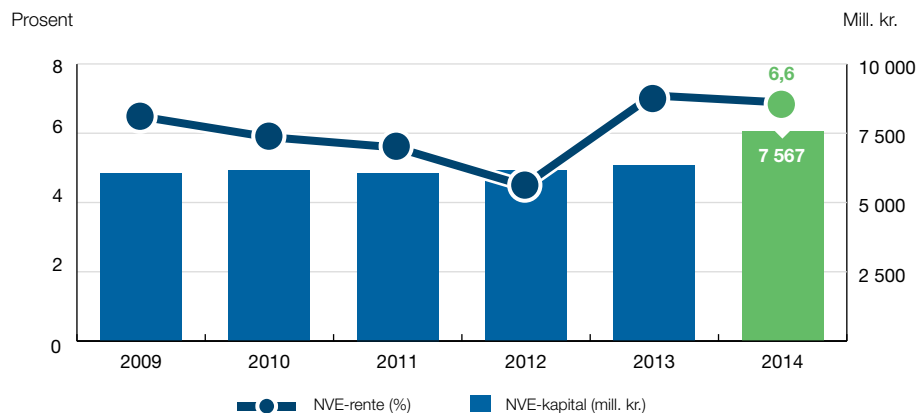

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Varme

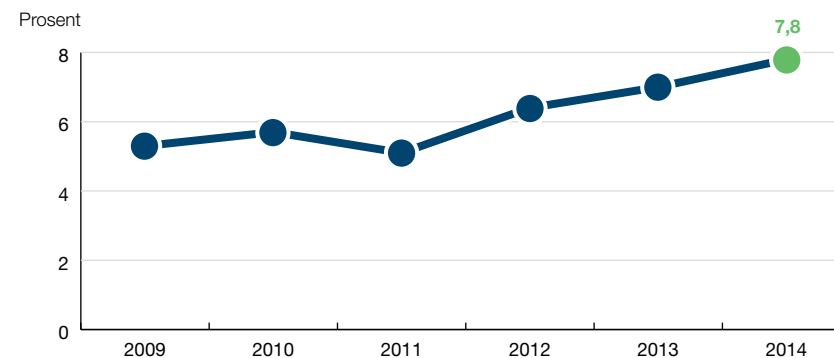
Millioner kroner	Definisjon	2014	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT							
Salgsinntekter		1 080	1 153	1 107	1 120	1 259	796
Kjøp av varer og energi		(457)	(545)	(510)	(598)	(727)	(406)
Personalkostnader		(69)	(66)	(70)	(67)	(47)	(49)
Andre driftskostnader		(246)	(213)	(214)	(196)	(171)	(133)
EBITDA		308	329	313	259	314	208
Av- og nedskrivninger		(299)	(173)	(395)	(157)	(151)	(136)
Driftsresultat		9	156	(82)	102	163	72
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		112	61	329	485	550	594
Engasjert kapital per 31.12		5 190	5 464	5 562	5 464	5 280	4 756
Fjernvarmevirksomheten							
Fjernvarmepris, inkludert distribusjon (øre/kWh)		61	63	59	71	72	61
Energiproduksjon (GWh)		1 600	1 775	1 720	1 548	1 782	1 382
Brenselkostnad (øre/kWh)		26	29	27	36	39	28
Brutto dekningsbidrag solgt volum (øre/kWh)		32	32	29	30	29	30
Andel fornybare energikilder	12	97 %	97 %	93 %	84 %	74 %	86 %
Industrivarmer							
Energiproduksjon (GWh)		307	297	274	280	246	93
Salgspris (øre/kWh)		27	25	27	28	25	25
Avfall (tusen tonn)		126	131	131	129	114	57
Brutto dekningsbidrag (øre/kWh)		31	28	33			
Antall ansatte per 31.12		71	77	77	71	72	67

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Nett

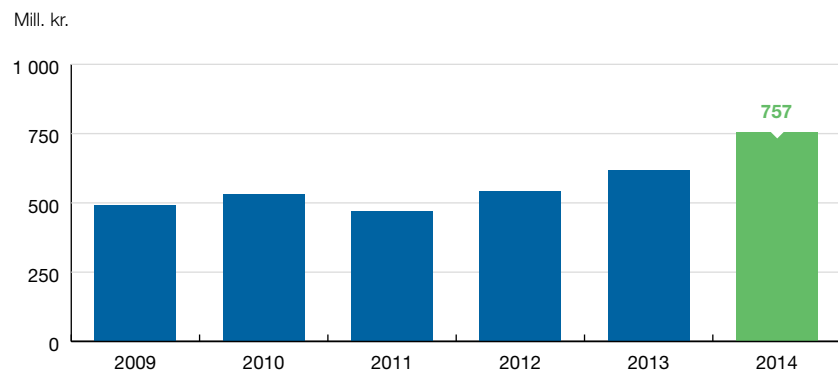
NVE-rente og NVE-kapital

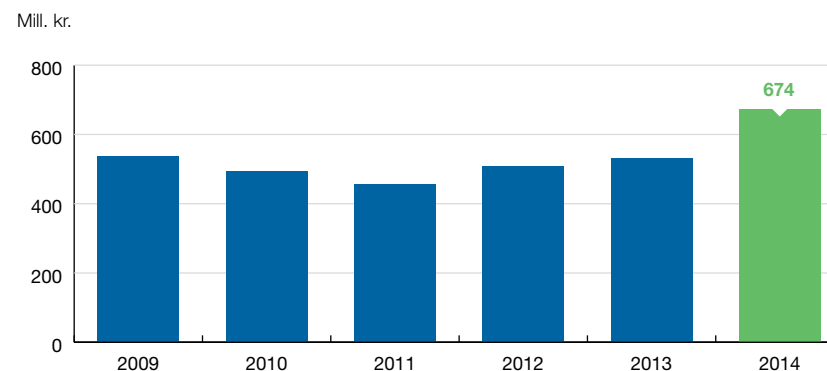
Avkastning engasjert kapital

Driftsresultat

Investeringer, ikke oppkjøp

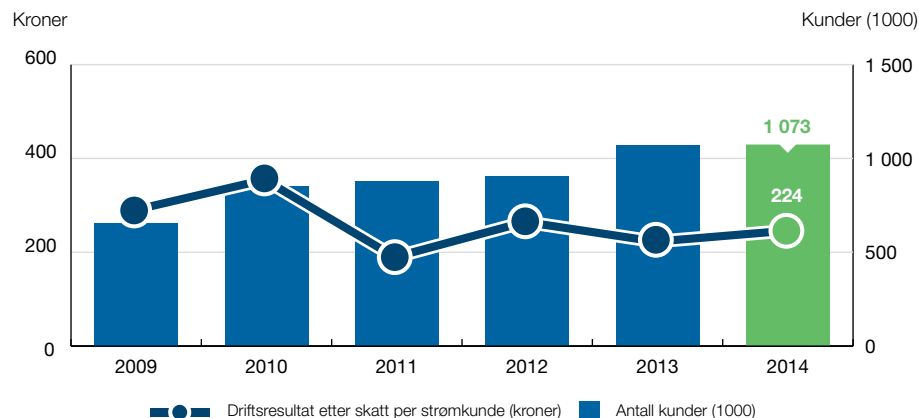

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Nett

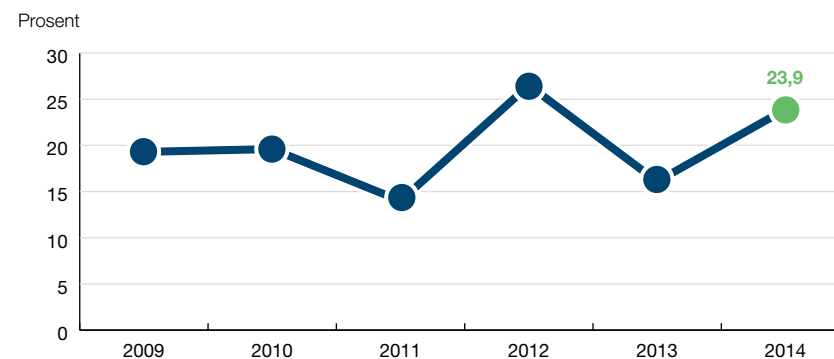
Millioner kroner	Definisjon	2014	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT							
Salgsinntekter		4 147	4 052	3 992	4 202	4 804	3 385
Kjøp av varer og energi		(1 318)	(1 554)	(1 577)	(1 909)	(2 608)	(1 217)
Personalkostnader		(206)	(194)	(174)	(166)	(64)	(177)
Andre driftskostnader		(1 310)	(1 197)	(1 195)	(1 143)	(1 054)	(956)
EBITDA		1 314	1 107	1 045	983	1 077	1 035
Av- og nedskrivninger		(557)	(488)	(504)	(514)	(546)	(542)
Driftsresultat		757	619	541	469	532	493
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		674	532	509	456	494	536
Engasjert kapital per 31.12		10 537	9 325	8 949	9 257	9 668	9 396
NVE-kapital per 31.12		7 567	6 324	6 149	6 063	6 160	6 045
NVE-rente		6,6 %	6,8 %	4,2 %	5,3 %	5,6 %	6,2 %
Inntektsramme eks. overføringskostnader		2 653	2 733	2 170	2 312	2 891	2 461
Energileveranse til sluttkunder (TWh)		17,5	17,1	17,1	16,5	17,8	16,9
Volum nettap (GWh)		890	1 128	990	1 019	1 249	1 141
KILE-kostnad	10	87	68	61	90	67	62
Regulert dekningsbidrag	13	2 432	2 382	1 926	1 916	2 287	2 106
Resultateffekt mer/(mindreinntekt)	11	206	(120)	268	212	(203)	(16)
Akkumulert mer/(mindreinntekt) per 31.12	11	701	312	425	155	(57)	143
Antall kunder (i tusen) per 31.12		683	571	563	552	545	541
Antall ansatte per 31.12		347	248	223	212	203	198

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Marked

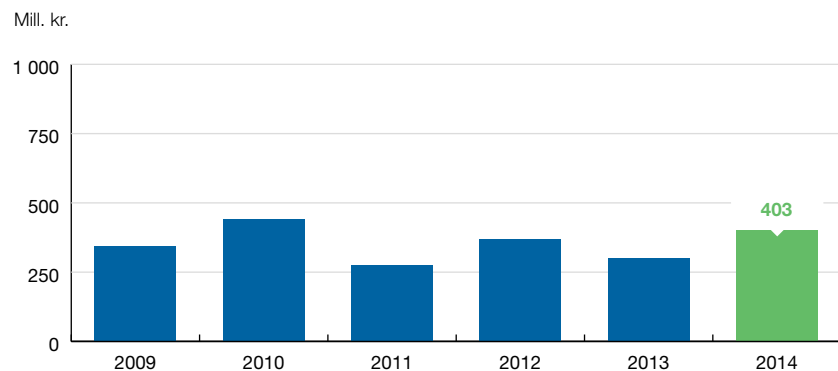
Driftsresultat etter skatt per strømkunde og antall kunder

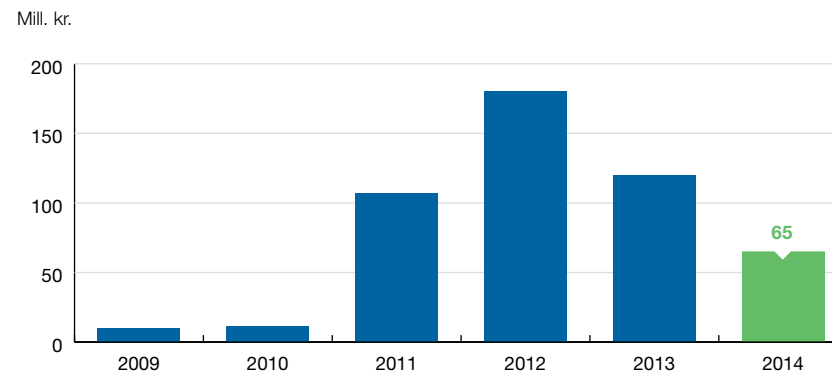
Avkastning engasjert kapital

Driftsresultat

Investeringer, ikke oppkjøp

Analytisk informasjon – Forretningsområdet Marked

Millioner kroner	Definisjon	2014	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT							
Salgsinntekter		6 416	6 850	5 537	7 275	8 289	5 062
Andre (tap)/gevinster netto		3	14	44	(85)	16	19
Kjøp av varer og energi		(5 032)	(5 693)	(4 489)	(6 297)	(7 323)	(4 292)
Personalkostnader		(326)	(311)	(273)	(233)	(173)	(154)
Andre driftskostnader		(577)	(517)	(429)	(366)	(350)	(278)
EBITDA		484	342	390	293	460	356
Av- og nedskrivninger		(81)	(41)	(20)	(16)	(17)	(12)
Driftsresultat		403	301	370	277	442	344
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		65	120	180	107	11	10
Engasjert kapital per 31.12		1 606	1 987	1 730	1 215	3 391	2 080
Salgsvolum strømsalg (GWh)		17 764	17 388	16 374	15 474	15 867	13 238
Antall hel- og deleide kunder (i tusen) per 31.12		1073	1069	905	878	850	656
Driftsresultat etter skatt per strømkunde (kroner)		224	201	243	168	333	268
Fordeling av driftsresultat:							
Strømsalg		329	275	301	201	348	240
- herav verdiendring derivater		3	(4)	44	(85)	16	19
Faktura- og kundetjenester		74	26	70	76	95	103
Antall ansatte per 31.12		581	579	560	492	447	293

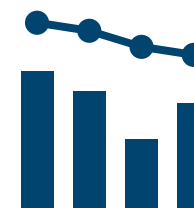
Analytisk informasjon – Annen virksomhet

Millioner kroner	<u>Definisjon</u>	2014	2013	2012	2011	2010	2009
RESULTAT							
Salgsinntekter		(119)	(96)	76	84	257	562
Andre (tap)/gevinster netto		103	120	87	(940)	(920)	(55)
Kjøp av varer og energi		(59)	(75)	(254)	(211)	(213)	(449)
Personalkostnader		(226)	(278)	(285)	(360)	(264)	(357)
Andre driftskostnader		391	383	312	269	210	126
EBITDA		90	54	(65)	(1 159)	(930)	(174)
Av- og nedskrivninger		(62)	(45)	(295)	(70)	(513)	(149)
Driftsresultat		29	9	(361)	(1 228)	(1 442)	(323)
ANDRE NØKKELTALL							
Investeringer (ikke oppkjøp)		24	60	59	139	355	389
Engasjert kapital per 31.12		159	(144)	246	519	4 294	5 324
Fordeling av driftsresultat på:							
- Stab og støttetjenester		(4)	(55)	(45)	(133)	(104)	(151)
- Embriq		(21)	(18)	(33)	(1)	(49)	(52)
- REC, tidligere eierskap					(1 090)	(1 991)	(137)
- Øvrig		54	80	(282)	(4)	701	17
Antall ansatte per 31.12		238	266	310	390	361	384

Analytisk informasjon

DEFINISJON

1. Netto kontantstrøm fra driften = som definert i konsernets kontantstrømanalyse
2. Egenkapitalavkastning = Årsresultat eksklusiv resultat fra tidligere eierskap i REC / Gjennomsnittlig egenkapital inklusiv minoriteter
3. Avkastning engasjert kapital = Driftsresultat eksklusiv resultat fra tidligere eierskap i REC / Gjennomsnittlig engasjert kapital
4. Engasjert kapital = Egenkapital + netto rentebærende gjeld + netto skatteposisjoner
5. Egenkapitalandel = Egenkapital / Totalkapital
6. Netto rentebærende gjeld = Rentebærende gjeld - rentebærende fordringer og likvider
7. Resultat per aksje = Årsresultat eksklusive tidligere eierskap i REC/ Gjennomsnittlig antall aksjer
8. Produksjon i forhold til gjennomsnittlig produsert volum de siste ti årene justert for effektivitetsforbedringer
9. EBITDA = EBITDA fra kjernevirksomheten; Produksjon, Varme, Nett og Marked
10. KILE-kostnad = kvalitetsjustering av inntektsrammen for ikke levert energi
11. Se omtale i note 2.20 c i årsregnskapet
12. Tilsvare bruk av fornybare energikilder inklusiv elektrisitet
13. Regulert dekningsbidrag = Inntektsramme eksklusive overføringskostnader fra Statnett fratrasket kostnader til nettap

PC eller Mac

Dokumentet er designet for Adobe Reader/Acrobat 8 eller senere versjoner.

Søkefunksjon i PDF-leseren aktiviseres ved å taste ctrl+f på PC, eller cmd+f på Mac. Skriv inn ønsket ord i søkefeltet som dukker opp.

Alle kapitler er bokmerket og snarveier til disse finnes i PDF-leserens venstremeny.

Nettbrett

Dokumentet er optimalisert for iBooks på iPad, er bokmerket og søkbar. Naviger ved å sveipe igjennom dokumentet, eller gå direkte via hyperlenker i innholdsfortegnelsen. Hyperlenker vises som understreket tekst.

Utskrift

Dokumentet er designet for liggende A4-utskrift. Skriv ut dokumentet i 100% størrelse (ikke tilpasset størrelse) for optimalt resultat.